

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ι΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

Συνεδρίαση 27^ης Ιουνίου 2013

Ωρα έναρξης: 4.25 μ.μ.

Αρ. 38

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Σ. ΦΥΤΤΗΣ)

Παρακαλώ, καθίστε!

Καλό απόγευμα, αγαπητοί συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προ ημερησίας διατάξεως να σας ενημερώσω ότι έχω πάρει επιστολή από τον κ. Νίκο Κουτσού, με την οποία ενημερώνει το σώμα ότι από τις 26 Ιουνίου του 2013 ανήκει στη Συμμαχία Πολιτών και εκπροσωπεί το κίνημα στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Προχωρούμε τώρα στο Πρώτο Κεφάλαιο της ημερησίας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση.

Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Ακινήτων Ενοικιαζομένων για Επαγγελματικούς Σκοπούς (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2013», πρόταση νόμου.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ;

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Μπορεί να έχετε δίκαιο, γιατί εξεκινήσατε έτσι απότομα, αλλά λείπει το μεγαλύτερο κόμμα. Νομίζω ότι πρέπει να επιδείξουμε λίγη...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, αποκλείεται!

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

...ευνοϊκή μεταχείριση και να τους περιμένουμε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε δίκαιο, αλλά το εκπροσωπεί ο κ. Ανδρέας Μιχαηλίδης, που είναι παρών!

(Γέλια)

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εζητήθη ένα τέταρτο, εδόθη. Ο κ. Μιχαηλίδης ήρθε. Τώρα, αν έρτουν η ώρα πέντε, δηλαδή εννά περιμένουμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε, εγώ μπήκα μέσα, σύμφωνα με τους κανονισμούς έχει απαρτία, ξεκινώ. Δε γνωρίζω πού βρίσκονται οι άλλοι. Μήπως ο κ. Μιχαηλίδης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έρχονται, κύριε Πρόεδρε... Είναι καθοδόν. Είναι στο δρόμο, κύριε Πρόεδρε, έρχονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αν δώσετε ένα πεντάλεπτο, θα είναι εδώ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, εξεκινήσαμεν! Εάν συγκατατίθενται οι ομάδες που είναι παρούσες, ευχαρίστως δίνουμε και πέντε λεπτά.

Παρακαλώ, κύριε Κατσουρίδη, κύριε Άντρο Κυπριανού, κύριε Φύτο Κωνσταντίνου...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να ελεγχθεί αν έχουμε απαρτία. Έρχονται βουλευτές, νομίζω έχουμε απαρτία...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έρχονται, κύριε Πρόεδρε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...μπορούμε να ξεκινήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Διαπιστώσαμε, κύριε Κυπριανού, ότι υπάρχει απαρτία, γι' αυτό αρχίσαμε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Την ώρα που διαπιστώσατε, δεν υπήρχε απαρτία, κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπήρχε κάποια πρόταση, γι' αυτό τη βάζω σε σας...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπήρχε απαρτία!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σε σας την έβαλα, αν θέλετε να δώσουμε πέντε λεπτά, καλώς. Δε θέλετε, θα προχωρήσουμε!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Προχωρούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Η απαρτία είναι δεκαεννιά άτομα, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί Ακινήτων Ενοικιαζομένων για Επαγγελματικούς Σκοπούς (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2013», πρόταση νόμου.

Λέει εδώ πέρα στις σημειώσεις μου “ΑΚΕΛ υπέρ, υπόλοιποι στην ολομέλεια, τροπολογίες κ. Βότση, τροπολογίες ΕΔΕΚ, τροπολογίες κ. Περδίκη”.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Παρακαλώ, ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτον, να απολογηθούμε στο σώμα για την καθυστέρηση στην παρουσία της κοινοβουλευτικής μας ομάδος. Για το συγκεκριμένο θέμα απολογούμαστε, γιατί έχει ξεκινήσει η συζήτηση επί θεμάτων αρχής, αλλά θα παρακαλούσα όπως εξεταστεί το αίτημα της κοινοβουλευτικής μας ομάδος για αναβολή αυτού του θέματος για λόγους οι οποίοι επεξηγήθηκαν και στην πρωινή σύσκεψη υπό τον Πρόεδρο της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κατσουρίδης, παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι είναι αντιληπτό ότι δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε. Είναι η τέταρτη αναβολή. Δεν έγινε αυτό που αναμενόταν, κατά συνέπεια δεν υπάρχει αποχρών λόγος για αναβολή, και το είχαμε ξεκαθαρίσει την περασμένη Πέμπτη. Έθθα πω ότι είχαμε ισχυριστεί τζιαι κάτι το οποίο δεν εδέχτηκαν οι συνάδελφοι, ότι δε θα κατόρθωναν να φέρουν τη διαβεβαίωση που είπαν και, επειδή δεν μπορεί άλλο να περιμένει αυτό το ζήτημα, εξάλλου εκείνα τα οποία εγείρονται ως αιτιάσεις δυστυχώς είδαν ήδη το φως της δημοσιότητας και από τις ηλεκτρονικές σελίδες, αλλά και από τις μη ηλεκτρονικές. Κατά συνέπεια, εκείνοι που υποτίθεται θα θέλαμε να μην πληροφορηθούν κάποια πράγματα τα έχουν ήδη πληροφορηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Άλλος, παρακαλώ. Ο κ. Φειδίας Σαρίκας.

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς διαπιστώνουμε ότι δεν έχουμε κάτι νεότερο που να δικαιολογεί την αναβολή, γι' αυτό διαφωνούμε και καλούμε το σώμα να προχωρήσει σήμερα σε ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ο κ. Γιώργος Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η πληροφόρηση που είχαμε σήμερα δεν προσθέτει τίποτε στη μέχρι σήμερα εκτίμηση της κατάστασης γύρω απ' αυτή την πρόταση νόμου. Εμείς, είπα το τζιαι την προηγούμενη φορά, δεν ακολουθούμε πλέον τη λογική της αδιαφάνειας που είναι...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Ναι, αγαπητέ συνάδελφε, είναι μια τροϊκανή συμπεριφορά και τακτική, να υπάρχουν στεγανά και να μην υπάρχει πληροφόρηση. Καλώς γνωρίζουν όλοι για ποιο πράγμα συζητούμε τζιαι πρέπει να γνωρίζουν όλοι. Καλύτερα υπό το φως του ήλιου να παρουσιάζονται όλα αυτά τα στοιχεία, εξάλλου είναι νομίζω ουτοπία να νομίζουμε ότι δεν τα γνωρίζουν αυτοί οι οποίοι μας παρακολουθούν και μας καταδικάζουν στη μιζέρια της τρόικας και της λιτότητας, γι' αυτό εμείς, όπως και την προηγούμενη φορά, θα υποστηρίξουμε τη συζήτηση και

την ψήφιση της σχετικής πρότασης νόμου, εξού και καταθέσαμε και τροπολογίες, για να συζητηθούν και να ψηφιστούν σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Νεοφύτου, παρακαλώ... Ο κ. Νεόφυτος Κωνσταντίνου. Συγγνώμη.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα απ' όλα θέλω να ξεκαθαρίσουμε τη θέση του κόμματος όσον αφορά την πρόταση νόμου, ότι εμείς θεωρούμε ότι είναι σίγουρα ένα θετικό μέτρο προς την απάμβλυνση των προβλημάτων που επέφερε η οικονομική κρίση, ιδιαίτερα στους μικρομεσαίους επιχειρηματίες, αλλά και στην κοινωνία γενικότερα και θεωρούμε ότι θα δοθεί μία ανάσα σε όλα τα καταπονημένα νοικοκυριά, αλλά και στις επιχειρήσεις. Όμως, με βάση και την ενημέρωση την οποία είχαμε το πρωί στη σύσκεψη των αρχηγών, υπάρχει έντονος προβληματισμός, γιατί ενδεχομένως με την ψήφιση αυτής της πρότασης να δημιουργηθούν μεγαλύτερα προβλήματα στην οικονομία του τόπου. Γι' αυτό το λόγο εισηγούμαστε να συζητηθεί και να ψηφιστεί το Σεπτέμβριο, αφού θα είμαστε σε καλύτερη κατάσταση, όπως αναμένουμε, ώστε να μη δημιουργούνται προβλήματα. Δε θέλω να μπω σε λεπτομέρειες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, ο κ. Άντρος Κυπριανού, παρακαλώ.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με βάση την ενημέρωση που έχω από την πρωινή σύσκεψη, η επίσημη θέση της κυβέρνησης είναι ότι τηρεί ουδετερότητα σε αυτό το συγκεκριμένο ζήτημα. Εάν η κυβέρνηση τηρεί αυτή τη στάση, πώς μπορούν κάποιιοι να επικαλούνται τα προβλήματα επιδείνωσης της κατάστασης της οικονομίας από τη λήψη μιας τέτοιας απόφασης από τη Βουλή; Εάν η κυβέρνηση δεν παίρνει θέση σ' ένα τόσο σημαντικό ζήτημα, τότε πώς η Βουλή θα μπορέσει να πει «εγώ δέχομαι την όποια παράκληση», η οποία δεν καταλαβαίνω από πού προέρχεται, διότι η επίσημη θέση της κυβέρνησης, καταλαβαίνω, είναι η ουδετερότητα. Δεν υπάρχει επίσημο αίτημα από τον οποιοδήποτε για αναβολή αυτής της συζήτησης. Οπότε, γιατί να μην προχωρήσουμε; Αυτό είναι το ερώτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω αν αντιλήφθηκα καλά, ήμουν παρών στη σύσκεψη, δεν αντιλήφθηκα ότι -τουλάχιστον εγώ- τηρούσε ουδετερότητα ο υπουργός.

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ξεκάθαρα ότι συγκεκριμένες πολιτικές ομάδες έχουν τη συγκεκριμένη θέση. Θέλω να μπει σε ψηφοφορία και τα πολιτικά επιχειρήματα, αν θα συζητηθεί σήμερα, θα ακουστούν από το βήμα και ο καθένας θα αναλάβει τις ευθύνες του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έν' σε δικό σας σχόλιο που θα κάμω σχόλιο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επειδή έγραφα επί λέξει τζιαι δε θα επικαλεστώ αυτό που έγραφα, αυτή ήταν η... Η θέση ήταν ότι έγινε πληροφόρηση και επί της ουσίας ουδέτερη στάση και όποιος το αμφισβητεί να του φέρουμε το πρακτικό. Λοιπόν, εγώ λέω απλώς τι ελέχθη. Δε θα έλεα τίποτε, αν έλεεν ο κ. Φυττής ότι δεν αντιλήφθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ένα λεπτό!

Ο κ. Τορναρίτης πρώτα τζιαι μετά ο κ. Αβέρωφ.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Απλά, επειδή είμαι αυτόπτης και αυτόκοος μάρτυρας και έχω την εντύπωση ότι και η κοινή λογική λέει ότι δεν εγκατέλειψε το υπουργείο του ο Υπουργός των Οικονομικών, να έρθει σήμερα το πρωί απλά να μας πει ότι η κυβέρνηση τηρεί ουδέτερη στάση, κύριε Κατσουρίδη, αντίθετα, ο κ. υπουργός μάς μετέφερε εμπιστευτικότερες, όπως ο ίδιος μας είπε, πληροφορίες επί του σοβαρότατου αυτού θέματος που έχουμε ενώπιόν μας. Αυτή είναι η πραγματικότητα, ούτε μια πρόσθετη τελεία δεν αρκεί στο συγκεκριμένο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και ο κ. Αβέρωφ και θα ολοκληρώσουμε.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Απλώς, μια διευκρίνιση, ότι το αίτημά μας είναι για αναβολή, να συζητηθεί μετά το πέρας του καλοκαιριού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Και ο τελευταίος ο κ. Κουλίας.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Η γειτονιά σου, αγαπητέ Πρόεδρε, πρέπει να είσαι επιεικής!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Αστειευόμενος)

Ε, γι' αυτό σε βάλω να μιλήσεις!

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή έγινε σχόλιο για την ουδετερότητα, ξέρεις, κύριε Κατσουρίδη, το ηλεκτρικό ρεύμα χωρίς το ουδέτερο έν' επικίνδυνη δουλειά! Άρα, η ουδετερότης χρειάζεται καμιά φορά!

Όσον αφορά το κρίσιμο θέμα...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

(Αστειευόμενος)

Το ηλεκτρικό ρεύμα;

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Και ακόμα ένα σχόλιο για τον κ. Φύτο, επειδή είπε "το Σεπτέμβρη". Αν πάμε τον Οκτώβρη, έθθα χρειαστεί, γιατί μπορεί 'ναν κλειστά πολλά καταστήματα, εννά λυθεί το πρόβλημα!

(Γέλια)

Αλλά, παρά ταύτα, επειδή προέρχεται εξ αριστερών η πρόταση, άμαν την ακούσει κάποιος με πολλή επιεικεία, θα πει «έν' καλή δουλειά», πρέπει όμως να γνωρίζουμε όλοι ότι αυτό έχει δραματικές προεκτάσεις εις την οικονομία του τόπου. Πρέπει να σκεφτούμε καλά τι πρέπει να γίνει και νομίζω ότι η αναβολή μπορεί να βοηθήσει να καταλήξουμε σε μια σωστή φόρμουλα, διότι, αν, ο μη γένοιτο, κάμουμε τζιαι τούτο το κούρεμα σε τούτη τη διαδικασία, αύριο τι θα φτηνίσουμε ή τι θα ακριβώσουμε αύριο; Πρέπει να είμαστε προσεκτικοί, κύριοι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα θέσω το θέμα σε ψηφοφορία. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής μέχρι το Σεπτέμβρη, μέχρι τη νέα περίοδο;

Παρακαλώ!

Κύριε Μιχαηλίδη, παρακαλώ, μετράτε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μαζί μου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μαζί σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είκοσι εναντίον.

Αποχή, παρακαλώ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ουδείς.

Επομένως, με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και καμία αποχή, το θέμα αναβάλλεται.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι τώρα η ολομέλεια εψήφισε αναβολή μέχρι το Σεπτέμβρη, παραβιάζοντας τους κανονισμούς. Δε δικαιούται πάνω από μία εβδομάδα και επικαλούμαι τον κανονισμό 31 και ζητώ από τη γραμματεία να τον φέρει.

Λοιπόν, είναι η τέταρτη αναβολή τζιαι παίρνει τζιαι άλλη αναβολή μέχρι το Σεπτέμβρη. Δηλαδή, πέραν του ότι αλλοιώνουμε το τι ακούσαμε τζιαι μάλιστα με δηλώσεις «είμαι αυτήκοος και αυτόπτης», και θα υποχρεωθώ να δημοσιοποιήσω, αφού επιμένετε, το πρακτικό, εν πάση περιπτώσει αυτή τη στιγμή πέρα 'που μια βδομάδα δε δικαιούται η ολομέλεια να αναβάλει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Απλά να πω ότι οι αποφάσεις της ολομέλειας...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιάννο Λαμάρη)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μετά τον κ. Κατσουρίδη. Ένας 'που την άλλη μερκα και μετά εσείς!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Διαδικαστικά! Εψηφίσαμεν, κύριε Πρόεδρε!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Οι αποφάσεις της...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Διαδικαστικό! Επί της διαδικασίας!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Οι αποφάσεις της ολομέλειας, κύριε Πρόεδρε...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Επί της διαδικασίας!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...υπερτερούν του κανονισμού. Γνωρίζετε καλύτερα.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Έγινε ψηφοφορία. Μετά την ψηφοφορία δικαιούται να μιλήσει κάποιος μόνο, για να δικαιολογήσει την αρνητική του ψήφο. Ούτε κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος ούτε κανένας! Εγώ θέλω να δικαιολογήσω την ψήφο μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Ό,τι θέλετε καταλαβαίνετε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, όχι διαλογική συζήτηση, κύριε...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Ό,τι θέλετε καταλαβαίνετε, ευτυχώς ο κυπριακός λαός καταλαβαίνει μας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Ακριβώς εδώ γίνεται ένας εμπαιγμός με αυτή τη διαδικασία. Δεν πρόκειται περί μιας αναβολής ενός θέματος το οποίο συζητείται από τις 24 του Απρίλη και πηγαionoέρχεται όχι σε επιτροπή, για να δει λεπτομέρειες, να το ξανασυζητήσει, αλλά από ολομέλεια σε ολομέλεια, γιατί κάποιιοι δε θέλουν να πάρουν την ευθύνη να καταψηφίσουν κάτι με το οποίο δε συμφωνούν ή γιατί δεν εξυπηρετεί -αυτό μας λείει ο κόσμος- τα συμφέροντα εκείνων που θέλουν να εξυπηρετήσουν!

(Μη ευκρινή σχόλια από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Συναγερμού)

Όπου θέλεις να πάεις! Λοιπόν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

(Μη ευκρινή σχόλια από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Συναγερμού)

Δικαιούται, κύριε! Δικαιούται!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Επομένως, δικαιολογώ την αρνητική... Είνταλοής; Για όνομα του Θεού! Επομένως, εγώ θεωρώ ότι - χωρίς να μπαίνω επί της ουσίας- πρέπει τουλάχιστον να μην κοροϊδεύουμε και τον κόσμο κάπιοι ότι θα χειροτερεύσει η οικονομία του τόπου, αν ενισχύσουμε το εισόδημα των εμπορευομένων σ' αυτό τον τόπο, και ότι τότε μόνο δεν εμποδίζουμε την οικονομία, όταν παίρνουμε αντίθετες αποφάσεις!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, είναι για δικαιολόγηση ψήφου.

Παρακαλώ, κύριε Νεοφύτου.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας. Δε δικαιούται κανένας, έστω τζιαι αρχηγός κόμματος, μετά την ψηφοφορία, όταν είναι δικαιολόγηση ψήφου...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ε, δε γίνεται, κύριε Νεοφύτου! Με όλη την εκτίμηση.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πάλι επιμένετε, από μόνος σας!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα το λόγο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι κανονισμός!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι κανονισμός! Εν δικαιούται, κύριε Πρόεδρε!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πάλε!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τι σημαίνει "πάλε!", κύριε Κουλία, τζιαι επιμένεις;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Και εγώ λέω ότι μπορεί να κάμει, για τα...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε δικαιούται, κύριε Κουλία!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εγώ νομίζω δικαιούται!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Σας παρακαλώ πολύ! Έντζιεν να παίζουμεν!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εγώ νομίζω δικαιούται!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ούτε ούλλα τα πράματα είναι σορολόπι!

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εγώ νομίζω δικαιούται, κύριε Κατσουρίδη, να μιλήσει!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ε, ανοίξτε τον κανονισμό!

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Φέρ' μου τον κανονισμό δα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Ακούστε!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε ελέησον!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, και εσείς μιλήσατε ολίγον τι και ο κ. Λαμάρης μίλησε για δικαιολόγηση της ψήφου του, αλλά το επεξετέινε τζιαι λλίον.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ας δώσουμε και το λόγο λίγο εις το Συναγερμό τζιαι τελειώνουμε.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμιλήσαμεν με βάση το δικαίωμα εκείνου που καταψηφίζει να δικαιολογήσει τη θέση του. Δεν εμιλήσαμεν, για να μιλήσουμεν! Μα, εννά εγκαινιάσουμεν νέους κανονισμούς τωρά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν εγκαινιάζουμε, αλλά...

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ε, αυτό κάμνουμεν, κύριε Πρόεδρε! Αυτό κάμνουμεν, συνειδητά μάλιστα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εσείς το κάμνετε, όχι εγώ!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα, τωρά σοβαρομιλάτε;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Πείτε μου τον κανονισμό που λέει ότι δικαιούται να μιλήσει κάποιος μετά την ψηφοφορία, εκτός από...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δικαιολογεί κι αυτός την ψήφο του!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε δικαιούται, παρά μόνο την αρνητική ψήφο!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Σας παρακαλώ πάρα πολύ! Μόνο η αρνητική ψήφος! Δε δέχομαι το περιπαίξιμον τελικά, γι' αυτό αντιδρώ με τον τρόπο που αντιδρώ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Νεοφύτου, τι θέλετε να πείτε;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε δηλώνω ότι γνωρίζω τους κανονισμούς τόσο καλά όσο οι συνάδελφοι της αριστεράς, αλλά εδώ δε συζητήθηκε η ψήφιση ή η καταψήφιση ενός νομοσχεδίου. Μπήκε ένα θέμα διαδικαστικό, για την αναβολή ή όχι του υπό αναφορά νομοσχεδίου. Και, αν υπάρχουν αυτοί οι κανονισμοί, υπάρχουν για δικαιολόγηση της ψήφου επί της καταψήφισης νομοσχεδίου και όχι επί της πρότασης αναβολής της συζήτησης. Επειδή όμως, κύριε Πρόεδρε, έστω κι αν επιτρεπόταν να πάρει το λόγο, για να δικαιολογήσει την ψήφο του, είναι δικαίωμά του να αφήνει, αν τα πιστεύει, υπονοούμενα, ότι αυτοί που ζήτησαν την αναβολή ή ακόμα και αυτοί που ενδεχομένως, όταν θα συζητηθεί, θα καταψηφίσουν αυτό το νομοσχέδιο έχουν συμφέροντα, απλώς θα απαντούσα το εξής: Αν αυτοί που θα καταψηφίσουν έχουν συμφέροντα, εξίσου θα ερμήνευε ο πολίτης ότι και αυτοί που θα ψηφίσουν μπορεί να έχουν εξίσου συμφέροντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, τελείωσε το θέμα. Προχωρούμε παρακάτω.

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, είκοσι ψήφους εναντίον και καμία αποχή, το θέμα αναβάλλεται.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εν θέλω να συνεχίσω με τον κανονισμό. Εγώ θα παρακαλέσω να ξεκαθαρίσει τούτο το θέμα, διότι δεν υπάρχει λογική στο να ισχύει ό,τι δεν προνοείται ρητά! Η θέση είναι καθαρή! Ωραία!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να κάνουμε σεμινάριο να μας τα εξηγήσετε!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα, έν' θέμα σεμιναρίου, κύριε Νεοφύτου;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ναι, βέβαια!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι; Ε, τότε γιατί να τηρούμε οποιοδήποτε κανονισμό;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Κατά το δοκούν; Εμείς;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Βεβαίως!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εσείς αρνείστε την ύπαρξή του στην πραγματικότητα!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είναι κυρίαρχο σώμα η ολομέλεια της Βουλής! Είναι δικαίωμα της Βουλής!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να αλλάσσει τον κανονισμό; Η ολομέλεια της Βουλής δικαιούται να αλλάσσει τον κανονισμό κάθε Πέμπτη! Αυτή είναι η αντίληψη του Συναγερμού! Μάλιστα. Ε, τώρα να αλλάσσουμε τζιαι το σύνταγμα κάθε εβδομάδα!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Κύριε Κουλία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Τώρα θέλετε να ενδιατρίψουμε στους κανονισμούς;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, είπα να το λύσουμε μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διότι τους έχουμε εδώ πέρα και υπάρχει μια εξήγηση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, πάμε παρακάτω.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επί προσωπικού. Παρακαλώ.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω πει ότι έχουν συμφέροντα όσοι θα ψηφίσουν ή δε θα ψηφίσουν το άλφα ή το βήτα. Εγώ είπα ότι εξυπηρετούνται συμφέροντα με κάθε νομοθετική μας ρύθμιση. Τζιαι ναι, τζιαι εμείς εξυπηρετούμε συμφέροντα, των απλών καταναλωτών, των ανθρώπων, οι οποίοι μέσα στην κρίση πληρώνουν τη φούσκα ακόμα της αύξησης των ενοικίων, τα οποία μάλιστα, ενώ έχουν μειωθεί κατά 30%, υπάρχει τζιαι νομοθεσία που τους λαλεί κάθε χρόνο να αυξάνονται τζιαι 8%. Αυτό κι αν είναι στρέβλωση!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, το θέμα έχει ολοκληρωθεί.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς Εργοδοτούμενων, Συνταξιούχων και Αυτοτελώς Εργαζομένων του Ιδιωτικού Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς Εργοδοτούμενων, Συνταξιούχων και Αυτοτελώς Εργαζομένων του Ιδιωτικού Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, αναπλ. πρόεδρος

Πάμπος Παπαγεωργίου

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περδίκης

Ανδρέας Μιχαηλίδης, εκπροσωπώντας

Μη μέλη της επιτροπής:

τον κ. Πρόδρομο Προδρόμου

Ρούλα Μαυρονικόλα

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 25 Ιουνίου 2013. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών (Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων και Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού), καθώς και εκπρόσωποι του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Έκτακτης Εισφοράς Εργοδοτούμενων, Συνταξιούχων και Αυτοτελώς Εργαζομένων του Ιδιωτικού Τομέα Νόμου, ώστε οι απολαβές και οι συντάξεις του ίδιου προσώπου που εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα, καθώς και στην κρατική υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα να συμψηφίζονται για σκοπούς υπολογισμού της έκτακτης εισφοράς που αποκόπτεται.

Σημειώνεται ότι η εν λόγω ρύθμιση έχει ζητηθεί από την τρόικα στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων της με το Υπουργείο Οικονομικών.

Με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σκοπεύεται ο περιορισμός των δαπανών της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα και η αύξηση της έκτακτης εισφοράς που καταβάλλεται από τον ιδιωτικό τομέα προς αποφυγή περαιτέρω επιδείνωσης της υφιστάμενης δημοσιονομικής κατάστασης.

Όπως είναι γνωστό, η αποκοπή της έκτακτης εισφοράς από τις απολαβές εργοδοτούμενων και τις συντάξεις συνταξιούχων στον ιδιωτικό τομέα και την κρατική υπηρεσία και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα ρυθμίζεται από δύο νομοθεσίες, από τον περί Έκτακτης Εισφοράς Εργοδοτούμενων, Συνταξιούχων και Αυτοτελώς Εργαζομένων του Ιδιωτικού Τομέα Νόμο και τον περί Έκτακτης Εισφοράς Αξιωματούχων, Εργοδοτούμενων και Συνταξιούχων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Νόμο.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, το ποσοστό της έκτακτης εισφοράς που αποκόπτεται είναι το ίδιο, με τη διαφορά ότι στον ιδιωτικό τομέα η αποκοπή επιβαρύνει εξ ημισείας τον εργοδότη και τον εργοδοτούμενο/συνταξιούχο, ενώ στην κρατική υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα η αποκοπή επιβαρύνει αποκλειστικά τον αξιωματούχο/εργοδοτούμενο/συνταξιούχο.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η αποκοπή για σκοπούς έκτακτης εισφοράς ισχύει για απολαβές και συντάξεις που υπερβαίνουν τα €2.500 το μήνα, ενώ από την 1^η Ιανουαρίου 2014 θα ισχύει για απολαβές και συντάξεις που υπερβαίνουν τα €1.500 το μήνα. Ειδικότερα, σε περίπτωση αξιωματούχου/εργοδοτούμενου/συνταξιούχου που λαμβάνει ταυτόχρονα μισθό από τον ιδιωτικό τομέα και από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα ή μισθό από τον ιδιωτικό τομέα και σύνταξη από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, τα πρώτα €5.000 (€2.500 από τον ιδιωτικό τομέα και €2.500 από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα) δεν υπόκεινται σε έκτακτη εισφορά. Περαιτέρω, επειδή η εν λόγω αποκοπή λειτουργεί κλιμακωτά και, όσο αυξάνονται οι απολαβές/συντάξεις, αυξάνεται και το ποσοστό της έκτακτης εισφοράς που αποκόπτεται, ο μη συμψηφισμός των απολαβών/συντάξεων συνεπάγεται την εισπράξη από το κράτος μειωμένων ποσών έκτακτης εισφοράς.

Σημειώνεται ότι, δεδομένης της έλλειψης στοιχείων για τους αξιωματούχους/εργοδοτούμενους/συνταξιούχους που λαμβάνουν απολαβές και σύνταξη από τον ιδιωτικό και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, δεν μπορεί να υπολογισθεί η αύξηση της έκτακτης εισφοράς που θα εισπράττεται από το κράτος από την προτεινόμενη ρύθμιση.

Στα πλαίσια της συζήτησης του θέματος, η εκπρόσωπος του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας ανέφερε ότι έχουν ήδη γίνει όλες οι απαραίτητες ενέργειες, ώστε, στην περίπτωση αξιωματούχων, εργοδοτούμενων και συνταξιούχων της κρατικής υπηρεσίας, η σύνταξη που καταβάλλεται από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων να συνυπολογίζεται για σκοπούς αποκοπής της έκτακτης εισφοράς.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή ζήτησε την κατάθεση στοιχείων σε σχέση με τον αριθμό των ατόμων που εργάζονται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και απασχολούνται παράλληλα στον ιδιωτικό τομέα, τα οποία κατατέθηκαν στην επιτροπή με σχετική επιστολή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2013. Όπως σχετικά προκύπτει από τα κατατεθέντα στοιχεία, σύμφωνα με τη βάση δεδομένων που διαθέτει το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, υπάρχουν γύρω στα 2 500 με 3 000 άτομα που εργάζονται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και έχουν απασχόληση στον ιδιωτικό τομέα. Τα άτομα αυτά πριν από την προτεινόμενη τροποποίηση δικαιούνται €2.500 το μήνα αφορολόγητο ποσό για τα εισοδήματά τους από το δημόσιο τομέα και €2.500 αφορολόγητο ποσό για τα εισοδήματά τους από τον ιδιωτικό τομέα. Συναφώς, δημιουργείται άνιση μεταχείριση των φορολογουμένων, καθώς άτομα που εργάζονται σε πέραν του ενός εργοδότη στον ιδιωτικό τομέα έχουν μόνο ένα αφορολόγητο ποσό των €2.500.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Όχι.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

2098

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Έκτακτης Εισφοράς Εργοδοτούμενων, Συνταξιούχων και Αυτοτελώς Εργαζομένων του Ιδιωτικού Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 3, 4 και 5 θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί των Πράξεων Προσώπων που Κατέχουν Εμπιστευτικές Πληροφορίες και των Πράξεων Χειραγώγησης της Αγοράς (Κατάχρηση Αγοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013», «Ο περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013» και «Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, αναπλ. πρόεδρος

Πάμπος Παπαγεωργίου

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Πεردίκης

Ανδρέας Μιχαηλίδης, εκπροσωπώντας

Μη μέλη της επιτροπής:

τον κ. Πρόδρομο Προδρόμου

Ρούλα Μαυρονικόλα

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα νομοσχέδια που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 25 Ιουνίου 2013. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί των Πράξεων Προσώπων που Κατέχουν Εμπιστευτικές Πληροφορίες και των Πράξεων Χειραγώγησης της Αγοράς (Κατάχρηση Αγοράς) Νόμου, ώστε να μειωθεί η ποσότητα των ανακοινώσεων που διοχετεύονται στη χρηματιστηριακή αγορά, χωρίς όμως να περιορίζεται η πληροφόρηση των επενδυτών αναφορικά με σημαντικές πληροφορίες, που τους βοηθούν να διαμορφώνουν άποψη για την κατάσταση ενός εκδότη.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο εισάγεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία ο μέτοχος που κατέχει άμεσα ή έμμεσα ποσοστό πέραν του πέντε τοις εκατόν (5%) του μετοχικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου του εκδότη οφείλει να δημοσιοποιεί τη συναλλαγή που πραγματοποιεί, εφόσον ως αποτέλεσμα της συναλλαγής το ποσοστό του φτάνει, υπερβαίνει ή υπολείπεται των ορίων του έξι τοις εκατόν (6%) ή του επτά τοις εκατόν (7%) ή του οκτώ τοις εκατόν (8%) ή του εννέα τοις εκατόν (9%) ή του δέκα τοις εκατόν (10%) και κάθε ένα τοις εκατόν (1%) που έπεται μέχρι και το εκατόν τοις εκατόν (100%) του μετοχικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου του εκδότη.

Περαιτέρω, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της έννοιας του “στενού δεσμού”, ώστε να συνάδει με την αντίστοιχη έννοια της σχετικής Οδηγίας (2004/72/ΕΚ).

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, το γεγονός ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις μειώνεται η ποσότητα των ανακοινώσεων που διοχετεύονται στη χρηματιστηριακή αγορά, εφόσον οι επενδυτές θα συνεχίσουν να λαμβάνουν τις σημαντικές πληροφορίες που τους βοηθούν να διαμορφώνουν άποψη για την κατάσταση ενός εκδότη, συμβάλλει θετικά στη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς. Η ύπαρξη αυξημένων υποχρεώσεων λειτουργεί αποτρεπτικά στη διενέργεια συναλλαγών, με αποτέλεσμα να μειώνεται η εμπορευσιμότητα των μετοχών, ενώ η υπερφόρτωση της αγοράς με ανακοινώσεις δεν επιτρέπει στους επενδυτές να επικεντρωθούν σε ουσιαστικά θέματα.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου Νόμου για την εναρμόνιση της ισχύουσας νομοθεσίας με την Οδηγία 2010/73/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24^{ης} Νοεμβρίου 2010 για τροποποίηση των Οδηγιών 2003/71/ΕΚ, σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση, και 2004/109/ΕΚ για την εναρμόνιση των προϋποθέσεων διαφάνειας αναφορικά με την πληροφόρηση σχετικά με εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο προτείνονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις στο βασικό νόμο:

1. Η μη εφαρμογή του βασικού νόμου σε κινητές αξίες που περιλαμβάνονται σε προσφορά, εφόσον η συνολική ανταλλακτική αξία για την προσφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι κάτω των €5 εκατομ., όριο το οποίο υπολογίζεται σε περίοδο δώδεκα μηνών (το υφιστάμενο όριο είναι €2,5 εκατομ.), καθώς και σε μη μετοχικές κινητές αξίες που εκδίδονται σε συνεχή ή περιοδική βάση από πιστωτικά ιδρύματα, εφόσον η συνολική αξία για την προσφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι κάτω των €75 εκατομ., όριο το οποίο υπολογίζεται σε περίοδο δώδεκα μηνών (το υφιστάμενο όριο είναι €50 εκατομ.).
2. Η αναίρεση της υποχρέωσης για δημοσίευση ενημερωτικού δελτίου σε ορισμένες περιπτώσεις προσφορών.
3. Η αναίρεση της υποχρέωσης για δημοσίευση ετήσιου δελτίου.
4. Η αλλαγή του ορισμού του όρου “επαγγελματίες επενδυτές”.
5. Η προσθήκη ορισμού στον όρο “εταιρεία με μειωμένη χρηματιστηριακή αξία”.
6. Ο καθορισμός των βασικών πληροφοριών που πρέπει να περιλαμβάνονται στο περιληπτικό σημείωμα.

Σκοπός του τρίτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) Νόμου για την εναρμόνιση του βασικού νόμου με την Οδηγία 2010/73/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24^{ης} Νοεμβρίου 2010 για τροποποίηση των Οδηγιών 2003/71/ΕΚ σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση και 2004/109/ΕΚ για την εναρμόνιση των προϋποθέσεων διαφάνειας αναφορικά με την πληροφόρηση σχετικά με εκδόσεις των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η τροποποίηση του ορισμού του όρου “κράτος μέλος καταγωγής” αναφορικά με εκδότες (μετοχών ή μέγιστης αξίας χρεωστικών τίτλων) που έχουν συσταθεί σε τρίτη χώρα.
2. Η εξαίρεση από την υποχρέωση δημοσιοποίησης περιοδικών πληροφοριών των εκδοτών που εκδίδουν αποκλειστικά χρεωστικούς τίτλους των οποίων η ονομαστική αξία ανά μονάδα είναι μέχρι €100.000 (αντί του υφιστάμενου ορίου των €50.000 στο βασικό νόμο).
3. Το δικαίωμα του εκδότη να επιλέγει οποιοδήποτε κράτος μέλος για τη σύγκληση της γενικής του συνέλευσης, εφόσον σε αυτήν καλεί μόνο κατόχους χρεωστικών τίτλων των οποίων η ονομαστική αξία ανά μονάδα είναι μέχρι €100.000 (αντί του υφιστάμενου ορίου των €50.000 στο βασικό νόμο).
4. Το δικαίωμα του εκδότη του οποίου οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση στη Δημοκρατία και σε ένα ή περισσότερα άλλα κράτη μέλη να επιλέγει τη γλώσσα δημοσιοποίησης των ρυθμιζόμενων πληροφοριών του, εφόσον η ονομαστική αξία των κινητών του αξιών (χρεωστικοί τίτλοι) ανά μονάδα είναι μέχρι €100.000 (αντί του υφιστάμενου ορίου των €50.000 στο βασικό νόμο).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί των Πράξεων Προσώπων που Κατέχουν Εμπιστευτικές Πληροφορίες και των Πράξεων Χειραγώγησης της Αγοράς (Κατάχρηση Αγοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.
2. Ο περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.
3. Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 3 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Αντικατάσταση του Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 4;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Πράξεων Προσώπων που Κατέχουν Εμπιστευτικές Πληροφορίες και των Πράξεων Χειραγώγησης της Αγοράς (Κατάχρηση Αγοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 4 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του άρθρου 21 του βασικού νόμου. Άρθρο 16.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 17.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 18.

Τροποποίηση του άρθρου 31 του βασικού νόμου. Άρθρο 19.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 20.
Τροποποίηση του άρθρου 34 του βασικού νόμου. Άρθρο 21.
Τροποποίηση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 22.
Τροποποίηση του άρθρου 36 του βασικού νόμου. Άρθρο 23.
Τροποποίηση του άρθρου 37 του βασικού νόμου. Άρθρο 24.
Τροποποίηση του άρθρου 41 του βασικού νόμου. Άρθρο 25.
Κατάργηση του Πρώτου, Δεύτερου και Τρίτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 26.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 26;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 26 εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.
Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 5 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.
Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.
Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.
Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.
Τροποποίηση του άρθρου 41 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 5;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα, που είναι «Ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013», δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών Νόμος του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, πρόεδρος	Κυριάκος Χατζηγιάννης
Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου	Σοφοκλής Φυττής
Χρίστος Μέσης	Φειδίας Σαρίκας
Ανδρέας Κυπριανού	Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 13 και 20 Ιουνίου 2013. Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Επιτρόπου Διοικήσεως.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 211/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Φεβρουαρίου 2011 όπως τροποποιήθηκε το 2013 σχετικά με την πρωτοβουλία πολιτών, η οποία αποτελεί εργαλείο για τη συμμετοχική δημοκρατία στην Ευρώπη.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο ορίζεται ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών ως η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των προνοιών του πιο πάνω αναφερόμενου κανονισμού και προβλέπεται η επιβολή διοικητικών προστίμων στις περιπτώσεις παράβασης των διατάξεών του από τους διοργανωτές πρωτοβουλίας πολιτών.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις πρόνοιες του υπό αναφορά κανονισμού, με τη θεσμοθέτηση της πρωτοβουλίας των πολιτών η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, να υποβάλει οποιαδήποτε πρόταση επί θεμάτων στα οποία οι πολίτες θεωρούν ότι απαιτείται νομική πράξη της Επιτροπής για την εφαρμογή των συνθηκών, την οποία υποστηρίζουν έγκυρα τουλάχιστον ένα εκατομμύριο υπογράφοντες πολίτες προερχόμενοι από το ένα τέταρτο τουλάχιστον των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάθε κράτος μέλος πρέπει να συλλέγει τον ελάχιστο αριθμό δηλώσεων υποστήριξης, που αντιστοιχεί στον αριθμό των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που εκλέγονται από το κράτος αυτό επί 750. Για την Κυπριακή Δημοκρατία ο αριθμός αυτός ανέρχεται στις 4 500 δηλώσεις υποστήριξης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, η κατάθεση του υπό αναφορά νομοσχεδίου κρίθηκε αναγκαία μετά από σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, σύμφωνα με την οποία κρίθηκε ότι οι πρόνοιες του Ποινικού Κώδικα ή/και του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου δεν καλύπτουν πλήρως το θέμα της επιβολής κυρώσεων, όπως προβλέπεται στον υπό αναφορά κανονισμό για τις περιπτώσεις παράβασης των διατάξεών του από τους διοργανωτές πρωτοβουλίας πολιτών.

Σε σχετικό σημείωμα της Υπηρεσίας Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Βουλής σημειώνονται τα εξής:

«Επισημαίνεται ότι ο κανονισμός της ΕΕ, ως νομοθετικό μέσο, έχει άμεση ισχύ και δεσμεύει πλήρως την Κυπριακή Δημοκρατία ως προς όλες τις διατάξεις του από την ημερομηνία που αυτός τέθηκε σε ισχύ, αφού από την ημερομηνία αυτή ουσιαστικά εξομοιώνεται με εσωτερική νομοθεσία, για την οποία απαιτούνται απλώς εφαρμοστικά μέτρα, χωρίς την ανάγκη ενσωμάτωσης των διατάξεών του σε ημεδαπή νομοθεσία.

Στις 16 Φεβρουαρίου 2011 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 211/2011 ("ο Κανονισμός") σχετικά με την πρωτοβουλία πολιτών. Σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό, ως ημερομηνία έναρξης της ισχύος της εν λόγω πρωτοβουλίας ορίστηκε η 1^η Απριλίου 2012.

Ο κανονισμός θεσπίζει τις διαδικασίες και τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την υποβολή μιας πρωτοβουλίας πολιτών. Σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ο θεσμός αυτός παρέχει τη δυνατότητα σε ένα εκατομμύριο πολίτες από τουλάχιστον ένα τέταρτο των κρατών μελών της Ένωσης (τουλάχιστον επτά κράτη) να ζητήσουν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει νομοθετική πρόταση στον τομέα της αρμοδιότητάς της. Η επιτροπή των πολιτών (διοργανωτές) πρέπει να αποτελείται από τουλάχιστον επτά πολίτες κρατών μελών που να είναι κάτοικοι τουλάχιστον επτά διαφορετικών κρατών μελών και να έχουν στη διάθεσή τους ένα έτος, για να συγκεντρώσουν τις απαραίτητες δηλώσεις υποστήριξης. Ο αριθμός των δηλώσεων υποστήριξης πρέπει να πιστοποιείται από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Στη συνέχεια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει στη διάθεσή της τρεις μήνες, για να εξετάσει την πρωτοβουλία και να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες.

Όσον αφορά τον ελάχιστο αριθμό των δηλώσεων υποστήριξης ανά κράτος μέλος, το άρθρο 7 του κανονισμού προβλέπει ότι από το ένα τέταρτο των κρατών μελών κάθε κράτος μέλος πρέπει να συλλέγει τον

ελάχιστο αριθμό δηλώσεων που αναφέρεται στο Παράρτημα Ι του κανονισμού. Ο ελάχιστος αριθμός δηλώσεων υποστήριξης που προβλέπεται για κάθε κράτος μέλος αντιστοιχεί στον αριθμό των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που εκλέγονται σε κάθε κράτος μέλος επί 750. Για την Κυπριακή Δημοκρατία ο αριθμός αυτός ανέρχεται στις 4 500 δηλώσεις υποστήριξης.

Σημειώνεται ότι, για να μπορούν να υποστηρίξουν μια πρωτοβουλία πολιτών, οι υπογράφωντες πρέπει να είναι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να βρίσκονται σε ηλικία που να τους παρέχει δικαίωμα ψήφου στις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο [άρθρο 3(4) του κανονισμού]. Η συγκέντρωση των εν λόγω δηλώσεων υποστήριξης μπορεί να γίνει σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, ενώ οι υπογράφωντες μπορούν να υποστηρίξουν μια πρωτοβουλία μόνο μία φορά [άρθρο 5(3)].

Σύμφωνα με το άρθρο 4(2) του κανονισμού, η Επιτροπή μπορεί να αρνηθεί την καταχώριση μιας πρωτοβουλίας, όταν αυτή:

- είναι καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής να υποβάλλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξης ή
- είναι κατάφωρα καταχρηστική, επιπόλαια ή κακόβουλη ή
- αντίκειται στις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή
- η σύνθεση της “επιτροπής πολιτών” δεν είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του υπό αναφορά κανονισμού».

Στα πλαίσια της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών υπενθύμισε ότι ο κανονισμός, από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του (1^η Απριλίου 2012), είναι δεσμευτικός ως προς όλες τις διατάξεις του με άμεση ισχύ σε κάθε κράτος μέλος χωρίς την ανάγκη ενσωμάτωσής του στο εθνικό δίκαιο και το εν λόγω νομοσχέδιο περιλαμβάνει αποκλειστικά πρόνοιες που διασφαλίζουν την εφαρμογή του κανονισμού αυτού. Συναφώς, ανέφερε ότι υπάρχει ήδη σε εξέλιξη η πρωτοβουλία «Η ύδρευση και η αποχέτευση είναι ανθρώπινο δικαίωμα! Το νερό είναι δημόσιο αγαθό, όχι εμπόρευμα!», βασισμένη στους πιο πάνω κανονισμούς, με συμμετοχή δηλώσεων υποστήριξης και από την Κύπρο, χωρίς να παρουσιαστεί μέχρι στιγμής κανένα πρόβλημα.

Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι, σύμφωνα με τον περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμο [Ν. 141(Ι)/2002 όπως έχει τροποποιηθεί έκτοτε], ο γενικός διευθυντής του ίδιου υπουργείου ορίζεται ως Γενικός Ληξιαρχος και μεταξύ άλλων έχει πρόσβαση σε αρχεία και μητρώα όλων των πολιτών της Δημοκρατίας. Για το λόγο αυτό ο γενικός διευθυντής του ίδιου υπουργείου έχει οριστεί και ως η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των προνοιών του ευρωπαϊκού αυτού κανονισμού, καθώς τα εν λόγω αρχεία και μητρώα αποτελούν μέσο εξακρίβωσης στοιχείων των συμμετεχόντων πολιτών.

Οι εκπρόσωποι του Γραφείου του Επιτρόπου Διοικήσεως και του Γραφείου του Επίτροπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου, καθώς ο θεσμός της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας ενισχύει τις δημοκρατικές διαδικασίες στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ψήφιση του εν λόγω νομοσχεδίου θα διευκολύνει τις διαδικασίες εφαρμογής του θεσμού αυτού.

Στα πλαίσια της περαιτέρω εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν τις επιφυλάξεις τους για το κατά πόσο τα προτεινόμενα διοικητικά πρόστιμα που θα επιβάλλονται στους διοργανωτές για καθορισμένες παραβάσεις είναι αυστηρά, κατά πόσο η επιβολή προστίμων πρέπει να γίνεται αυτεπάγγελα από την αρμόδια αρχή και κατά πόσο για κάποιες από αυτές τις παραβάσεις πρέπει να ακολουθείται ποινική διαδικασία αντί διοικητικής. Ειδικότερα, το διοικητικό πρόστιμο που επιβάλλεται, εάν με δόλιο τρόπο διαπιστωθεί ότι ο διοργανωτής εξαπατά τους πολίτες, προϋποθέτει ότι η αρμόδια αρχή κρίνει ως προς τη δολιότητα τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν και μεταφέρει την ευθύνη της απόδειξης για το αντίθετο στους διοργανωτές.

Τοποθετούμενη σχετικά, η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα ανέφερε ότι ο κανονισμός επιτρέπει την επιβολή κυρώσεων στους διοργανωτές, σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο. Συνεπώς, η επιβολή διοικητικών προστίμων για παραβάσεις του εν λόγω κανονισμού από τους διοργανωτές κρίθηκε ως η ενδεδειγμένη διαδικασία. Επίσης, πρόσθεσε ότι η εν λόγω διαδικασία διασφαλίζει τα δικαιώματα του επηρεαζόμενου προσώπου να ακουστεί ενώπιον της αρμόδιας αρχής και να αμφισβητήσει την αρχική απόφασή της. Περαιτέρω, ανέφερε ότι τα προτεινόμενα διοικητικά πρόστιμα καθορίστηκαν, ώστε αυτά να είναι αποτρεπτικά. Ως εκ τούτου, κρίνονται δίκαια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αρμοδιότητες της Αρμόδιας Αρχής. Άρθρο 3.

Επιβολή διοικητικού προστίμου. Άρθρο 4.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 5;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Οι περί την Άσκηση στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, Διπλωματούχων Μηχανικών, Εγγεγραμμένων στον Κλάδο Αγρονομικής-Τοπογραφικής του ΕΤΕΚ, για Σκοπούς Εγγραφής τους στο Μητρώο Αρμοδίων Χωρομετρών, Κανονισμοί του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς «Οι περί την Άσκηση στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, Διπλωματούχων Μηχανικών, Εγγεγραμμένων στον Κλάδο Αγρονομικής-Τοπογραφικής του ΕΤΕΚ, για Σκοπούς Εγγραφής τους στο Μητρώο Αρμοδίων Χωρομετρών, Κανονισμοί του 2013»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννης

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Νίκος Νουρής

Χρίστος Μέσης

Σοφοκλής Φυττής

Ανδρέας Κυπριανού

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 13 και 20 Ιουνίου 2013. Στα πλαίσια της εξέτασης των κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), του Συμβουλίου Κτηματογράφησης Κύπρου και του Συνδέσμου Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών Κύπρου.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 67(1) του περί της Χωρομετρίας Νόμου [Νόμος αρ. 67(I) του 2005], είναι η θέσπιση των περί την Άσκηση στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, Διπλωματούχων Μηχανικών, Εγγεγραμμένων στον Κλάδο Αγρονομικής-Τοπογραφικής του ΕΤΕΚ, για Σκοπούς Εγγραφής τους στο Μητρώο Αρμόδιων Χωρομετρών, Κανονισμών, έτσι ώστε οι ασκούμενοι διπλωματούχοι μηχανικοί που είναι εγγεγραμμένοι στον Κλάδο Αγρονομικής Τοπογραφικής Μηχανικής του ΕΤΕΚ να αποκτήσουν πείρα στη διεξαγωγή κτηματικών χωρομετρικών εργασιών στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για περίοδο ενός έτους, με σκοπό την εγγραφή τους στο μητρώο αρμόδιων χωρομετρών.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 26(β) του περί Χωρομετρίας Νόμου, ένας διπλωματούχος μηχανικός που είναι εγγεγραμμένος στον Κλάδο Αγρονομικής Τοπογραφικής Μηχανικής του ΕΤΕΚ, για να εγγραφεί στο μητρώο αρμόδιων χωρομετρών και ως εκ τούτου να δικαιούται να διεξάγει κτηματικές χωρομετρικές εργασίες ως ιδιώτης, απαιτείται να έχει πείρα ενός έτους. Ως τέτοια πείρα λογίζεται αυτή που αποκτήθηκε είτε με εργασία στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας είτε σε ιδιωτικό γραφείο το οποίο ασχολείται τα τελευταία πέντε χρόνια με κτηματικές χωρομετρικές εργασίες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, παρουσιάζεται σήμερα αδυναμία των ιδιωτικών γραφείων να εργοδοτήσουν για σκοπούς απόκτησης πείρας όλους τους νέους διπλωματούχους τοπογράφους μηχανικούς, ενώ το πρόβλημα αναμένεται να επιδεινωθεί λόγω της πρώτης αποφοίτησης τοπογράφων μηχανικών και μηχανικών γεωπληροφορικής από το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) εντός του 2013. Ως εκ τούτου, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας εισηγήθηκε όπως καταρτιστούν κανονισμοί οι οποίοι να ρυθμίζουν την απασχόληση στο τμήμα περιορισμένου αριθμού διπλωματούχων μηχανικών εγγεγραμμένων στον Κλάδο Αγρονομικής Τοπογραφικής Μηχανικής του ΕΤΕΚ για περίοδο ενός έτους, με σκοπό την απόκτηση πείρας στη διεξαγωγή κτηματικών χωρομετρικών εργασιών.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η διαβούλευση με άμεσα εμπλεκόμενους φορείς έχει γίνει στα πλαίσια των συσκέψεων που πραγματοποιήσε το Συμβούλιο Κτηματογράφησης Κύπρου και που αφορούσαν τους υπό αναφορά κανονισμούς. Ειδικότερα, το ΕΤΕΚ, ο Σύνδεσμος Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών Κύπρου και ιδιώτες αρμόδιοι χωρομέτρες εκπροσωπούνται στην υφιστάμενη σύνθεση του εν λόγω συμβουλίου και στα πλαίσια των συσκέψεων του για τους υπό αναφορά κανονισμούς είχαν τοποθετηθεί θετικά στην προώθησή τους.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών αναμένεται να επιφέρει αύξηση του υγιούς ανταγωνισμού και μείωση των προσφερόμενων τιμών στην παροχή υπηρεσιών για τη διεξαγωγή κτηματικών χωρομετρικών εργασιών, με αποτέλεσμα την αύξηση του αριθμού των χωρομετρικών υποθέσεων που αναλαμβάνονται από τον ιδιωτικό τομέα και την αποσυμφόρηση των εργασιών του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Στα ίδια στοιχεία επίσης αναφέρεται ότι η εκπαιδευτική αμοιβή των ασκουμένων θα καθορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών και θα εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, ενώ για το 2013 εγκρίθηκαν για άσκηση πέντε διπλωματούχοι τοπογράφοι μηχανικοί με αμοιβή €260 το μήνα έκαστος.

Στα πλαίσια της εξέτασης των υπό αναφορά κανονισμών από την επιτροπή ο εκπρόσωπος του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών επισήμανε ότι η αδυναμία των ιδιωτικών γραφείων να απασχολήσουν όλους τους νέους διπλωματούχους τοπογράφους μηχανικούς για σκοπούς απόκτησης της απαιτούμενης πρακτικής άσκησης και σχετικής πείρας οφείλεται κυρίως στην οικονομική κρίση και την κάμψη που παρουσιάζει η αγορά ακινήτων. Ο ίδιος ενημέρωσε περαιτέρω την επιτροπή ότι η συνεισφορά των ιδιωτικών γραφείων στη διεκπεραίωση κτηματικών χωρομετρικών εργασιών είναι ουσιαστική, καθώς σήμερα υπολογίζεται ότι το 50% αυτών των εργασιών γίνεται από ιδιώτες, και διευκρίνισε ότι οι εν λόγω προσλήψεις δεν εμπίπτουν στο μορατόριουμ προσλήψεων που έχει θέσει η κυβέρνηση, αφού πρόκειται για εργοδότηση ασκουμένων για περίοδο ενός έτους. Επίσης, ο ίδιος εκπρόσωπος ξεκαθάρισε ότι οι ασκούμενοι διπλωματούχοι τοπογράφοι μηχανικοί που θα αποκτήσουν πείρα ενός έτους στο τμήμα δεν πρόκειται να αποκτήσουν κανένα πλεονέκτημα, σε περίπτωση μελλοντικής εργοδότησής τους στο δημόσιο τομέα, σύμφωνα και με την εκπρόσωπο του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, και σε καμιά περίπτωση σε σχέση με τους αντίστοιχους ασκούμενους σε ιδιωτικά γραφεία, ενώ παράλληλα ανέφερε ότι αναμένεται να αποφοιτούν 12-15 τοπογράφοι μηχανικοί και μηχανικοί γεωπληροφορικής από το ΤΕΠΑΚ ετησίως.

Οι εκπρόσωποι του ΕΤΕΚ, του Συμβουλίου Κτηματογράφησης Κύπρου και του Συνδέσμου Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών Κύπρου συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών, καθώς οι εν λόγω προσλήψεις θα αποτελέσουν μια μικρή ανάσα και διέξοδο για άνεργους πτυχιούχους.

Στα πλαίσια της περαιτέρω εξέτασης των κανονισμών μέλη της επιτροπής εξέφρασαν τον προβληματισμό τους κατά πόσο θα μπορούσαν να γίνουν ανάλογες προσλήψεις, έτσι ώστε, πέραν των νέων διπλωματούχων τοπογράφων μηχανικών, να βοηθηθούν για σκοπούς άσκησης και οι νέοι διπλωματούχοι εκτιμητές ακινήτων από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, δεδομένων και των δεσμεύσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας στην τρoίκα για ολοκλήρωση της επανεκτίμησης των ακινήτων μέχρι το τέλος του 2014, καθώς και απόφοιτοι συναφών τεχνικών κλάδων.

Τοποθετούμενος σχετικά ο εκπρόσωπος του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας συμφώνησε με την ανάγκη όπως βοηθηθούν και οι νέοι διπλωματούχοι εκτιμητές ακινήτων, όμως ξεκαθάρισε ότι αυτό δεν μπορεί να γίνει ταυτόχρονα και ούτε με το παρόν νομοθέτημα, προσθέτοντας ότι οι τοπογράφοι αντιμετωπίζουν το μεγαλύτερο πρόβλημα. Περαιτέρω, τόνισε ότι η συμβατότητα στον τρόπο διεκπεραίωσης κτηματικών χωρομετρικών εργασιών ανάμεσα στο τμήμα και στα ιδιωτικά γραφεία αποτέλεσε βασική προϋπόθεση για την πρόσληψη νέων ασκούμενων διπλωματούχων τοπογράφων μηχανικών και ως εκ τούτου πρέπει να γίνουν ενέργειες ανάλογης σύγκλισης από τα ιδιωτικά γραφεία που διενεργούν εκτιμήσεις.

Παράλληλα, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν την άποψη ότι το υφιστάμενο καθεστώς των απαιτούμενων κριτήριων, για να δικαιούται κάποιος να διεξάγει κτηματικές χωρομετρικές εργασίες, αποτελεί τροχοπέδη για τους νέους πτυχιούχους. Ειδικότερα, εξέφρασαν τον προβληματισμό τους κατά πόσο πρέπει να θεωρείται αναγκαία η πρακτική άσκηση ενός έτους για τους κατόχους διπλώματος τοπογράφου μηχανικού, καθώς αυτοί περνούν από πρακτική άσκηση κατά τη φοίτησή τους, και περαιτέρω κατά πόσο πρέπει να θεωρείται αναγκαία η εγγραφή τους στο ΕΤΕΚ, για να δικαιούνται να ασκήσουν το επάγγελμα.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας απάντησε σχετικά ότι η απόκτηση πείρας ενός έτους, έτσι ώστε να δικαιούται ένας πτυχιούχος να εξασκήσει το επάγγελμα, είναι αναγκαία και αποτελεί πρακτική που ισχύει και για άλλες κατηγορίες επαγγελματιών, όπως π.χ. ιατροί και δικηγόροι. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος τόνισε ότι η εγγραφή των διπλωματούχων τοπογράφων μηχανικών στο ΕΤΕΚ πρέπει να παραμείνει ως προϋπόθεση, για να δικαιούνται να ασκήσουν το επάγγελμα, καθώς έτσι διασφαλίζεται και κατοχυρώνεται το εν λόγω επάγγελμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διατύπωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ εισηγούνται στην ολομέλεια της Βουλής την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί της Άσκησης στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας Διπλωματούχων Μηχανικών Εγγεγραμμένων στον Κλάδο Αγρονομικής Τοπογραφικής του ΕΤΕΚ για Σκοπούς Εγγραφής τους στο Μητρώο Αρμόδιων Χωρομετρών Κανονισμοί του 2013».
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ υπέρ. Ο ΔΗΣΥ θα τοποθετηθεί στην ολομέλεια.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Θα ψηφίσουμε τους συγκεκριμένους κανονισμούς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Μετονομασίας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Νόμος του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο «Ο περί Μετονομασίας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Κώστας Κώστα

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Άγγελος Βότσης

Ανδρέας Μιχαηλίδης

Γιώργος Βαρνάβα

Γιαννάκης Γαβριήλ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και 25 Ιουνίου 2013. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας κλήθηκε και παρευρέθηκε ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Σημειώνεται ότι στην ίδια συνεδρία είχε κληθεί και το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, λειτουργός του οποίου διαμήνυσε ότι δεν κρίνεται απαραίτητη η παρουσία εκπροσώπου του Γραφείου σε αυτή.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η μετονομασία του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ώστε να δίνεται η ορθή βαρύτητα στη διεθνή και εσωτερική εκπροσώπηση και να αποδίδεται καλύτερα το εύρος των εργασιών του εν λόγω υπουργείου.

Σύμφωνα με τα όσα ανέφερε η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο προτεινόμενος νόμος έτυχε νομοτεχνικού ελέγχου από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο σε σχετική συνεδρία του στις 5 Ιουνίου 2013. Επιπρόσθετα, η ίδια εκπρόσωπος, απαντώντας σε σχετική ερώτηση μελών της επιτροπής, ανέφερε ότι για τη μετονομασία του εν λόγω υπουργείου δε χρειάζεται τροποποίηση του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, διότι σε αυτό δε γίνεται καμία ονομαστική αναφορά στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μετονομάστηκε έτσι το 1994 με την ψήφιση του Νόμου αρ. 69(Ι) του 1994, καθώς προηγουμένως ονομαζόταν Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση του νομοσχεδίου όπως αυτό κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Μετονομασία του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μετονομασίας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013», πρόταση νόμου. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Αντώνης Αντωνίου, πρόεδρος

Κώστας Κώστα

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Νίκος Νικολαΐδης

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Αντρέα Φακοντή, Κώστα Κώστα και Χριστάκη Τζιοβάνη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 2013. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της ΠΟΒΕΚ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Κέντρων Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων Κύπρου (ΠΑΣΙΚΤΕΟΚ), του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) Νόμου, Νόμος 1(I) του 2007, όπως αυτός τροποποιήθηκε έκτοτε, ώστε, σε περίπτωση αύξησης ή μείωσης του συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), να αυξάνεται ή να μειώνεται ανάλογα το τέλος που καταβάλλεται στα Ιδιωτικά Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (ΙΚΤΕΟ) από τους ιδιοκτήτες μηχανοκίνητων οχημάτων για τη διενέργεια περιοδικού τεχνικού ελέγχου ή για τη διενέργεια επανεξέτασης.

Σύμφωνα με τον εκ των εισηγητών της πρότασης νόμου κ. Κώστα Κώστα, η υπό αναφορά τροποποίηση κρίνεται αναγκαία, καθότι μετά την αύξηση του ΦΠΑ από 15% σε 18% οι ιδιοκτήτες των ΙΚΤΕΟ δεν μπορούν να εισπράξουν τον αυξημένο κατά 3% ΦΠΑ, αφού δεν υπάρχει σχετική πρόνοια στο νόμο, και ως εκ τούτου αναγκάζονται να πληρώνουν οι ίδιοι στο κράτος τη διαφορά αυτή. Συγκεκριμένα, όπως ανέφερε, κατά το έτος 2012 οι εν λόγω ιδιοκτήτες αναγκάστηκαν να πληρώσουν στο κράτος το συνολικό ποσό των €240.000, χωρίς να έχουν τη δυνατότητα να εισπράξουν αυτό από τους ιδιοκτήτες μηχανοκίνητων οχημάτων. Με βάση τα δεδομένα αυτά, όπως δήλωσε περαιτέρω, προτείνεται η ανάλογη αύξηση στα καθοριζόμενα από το νόμο τέλη και η αντίστοιχη μετατροπή των καθοριζόμενων ποσών από λίρες σε ευρώ.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Οδικών Μεταφορών δήλωσε ότι το πιο πάνω αίτημα είναι αιτιολογημένο, γι' αυτό εισηγήθηκε μηδαμινή επιπρόσθετη αύξηση των τελών αυτών, ώστε να επέλθει η στρογγυλοποίησή τους. Επιπρόσθετα, πληροφόρησε την επιτροπή ότι ήδη το υπουργείο του ετοιμάζει σχετικό νομοσχέδιο για αναθεώρηση όλων των τελών, το οποίο αναμένεται να κατατεθεί σύντομα στη Βουλή.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, αφού προέβη σε περιορισμένης έκτασης εισηγήσεις νομοτεχνικής φύσεως, δήλωσε ότι δεν υπάρχει οποιοδήποτε νομικό κώλυμα στην ψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου σε νόμο.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή τελικά διαμορφώθηκε σύμφωνα με τις πιο πάνω εισηγήσεις, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Οι περί της Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικό Όροι) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς «Οι περί της Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικό Όροι) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, αναπλ. πρόεδρος

Σοφοκλής Φυττής

Χρίστος Μέσης

Φειδίας Σαρίκας

Αθηνά Κυριακίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους υπό συζήτηση κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 21^η Ιουνίου 2013. Στα πλαίσια της συνεδρίασης κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών και εκπρόσωποι της κλαδικής επιτροπής της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ) στο Υπουργείο Εξωτερικών. Το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρίαση αυτή.

Σκοπός των υπό συζήτηση κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των παραγράφων (δ), (ε), (στ) και (η) του εδαφίου (2) του άρθρου 7 του περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικό Όροι) Κανονισμών, έτσι ώστε να μειωθούν στο μέτρο του δυνατού οι δαπάνες που σχετίζονται με τις μεταθέσεις υπαλλήλων στο εξωτερικό.

Ειδικότερα, οι υπό συζήτηση κανονισμοί προβλέπουν τα εξής:

1. Τροποποίηση του Κανονισμού 4, με βάση τον οποίο ρυθμίζεται το θέμα της χρονικής διάρκειας παραμονής των υπαλλήλων σε διπλωματική αποστολή, έτσι ώστε:
  - α. στην περίπτωση των μελών της εξωτερικής υπηρεσίας και για μια μεταβατική περίοδο μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2016 να δίνεται δυνατότητα παράτασης της χρονικής διάρκειας της υπηρεσίας τους στην ίδια έδρα, πέραν αυτής που καθορίζεται στους υφιστάμενους κανονισμούς, και
  - β. όσον αφορά τους Λειτουργούς Αρχείων και Επικοινωνιών, καθώς και το εναλλάξιμο προσωπικό και τους υπαλλήλους του Γενικού Λογιστηρίου που αποσπώνται στην εξωτερική υπηρεσία για σκοπούς εκτέλεσης ειδικών καθηκόντων ή μετατίθενται στο εξωτερικό, να καθίσταται δυνατή, με πλήρως αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, η παράταση, σε ετήσια βάση, της υπηρεσίας τους, πέραν της καθορισμένης πενταετίας, νοουμένου ότι η συνολική υπηρεσία τους δε θα υπερβαίνει τα εννέα έτη.
2. Τροποποίηση του Κανονισμού 11, ο οποίος προβλέπει μεταξύ άλλων δικαίωμα επιδόματος συντήρησης υπαλλήλου για δεκαπέντε μέρες μετά την άφιξή του σε νέα έδρα στο εξωτερικό, έτσι ώστε να ρυθμιστεί

και νομοθετικά η ήδη υπάρχουσα πρακτική με βάση την οποία το ποσό που καταβάλλεται ως έξοδα συντήρησης για περίοδο που υπερβαίνει τις ως άνω προβλεπόμενες δεκαπέντε μέρες λογίζεται ως επίδομα ενοικίου στα πλαίσια των Κανονισμών.

3. Κατάργηση του δικαιώματος που παρέχεται δυνάμει του Κανονισμού 16 σε οποιοδήποτε υπάλληλο υπηρετεί στο εξωτερικό, μετά από καθορισμένη διάρκεια υπηρεσίας, και στον οποίο χορηγείται άδεια απουσίας για καταβολή των ναύλων για μετάβαση του ίδιου και της οικογένειάς του από την έδρα του μέχρι την Κύπρο με επιστροφή, νοουμένου ότι θα περάσει στην Κύπρο την άδειά του για καθορισμένη περίοδο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, οι προτεινόμενοι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή στα πλαίσια των προσπαθειών του Υπουργείου Εξωτερικών να συνδράμει στο μέγιστο βαθμό στη συντονισμένη προσπάθεια της κυβέρνησης για δημοσιονομική εξυγίανση και έξοδο του κράτους από τη δυσμενή οικονομική θέση στην οποία έχει περιέλθει.

Κατά τη συζήτηση που πραγματοποιήθηκε επί των προτεινόμενων κανονισμών ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών ενημέρωσε την επιτροπή ότι η πρώτη προτεινόμενη τροποποίηση συνεπάγεται μείωση των μεταθέσεων των υπαλλήλων της διπλωματικής υπηρεσίας για την περίοδο που θα είναι σε ισχύ, δηλαδή μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2016, μειώνοντας με τον τρόπο αυτό και τα έξοδα μετακίνησης που θα καταβληθούν από το Υπουργείο Εξωτερικών για την περίοδο αυτή. Σημείωσε περαιτέρω ότι στις πλείστες των περιπτώσεων δε θα εξαντλείται η μέγιστη περίοδος που προβλέπεται, δηλαδή το ένα έτος, αλλά η παράταση θα περιορίζεται σε αριθμό μηνών και θα κατατίθεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων αιτιολογημένος κατάλογος των περιπτώσεων στις οποίες έχει γίνει χρήση της εν λόγω πρόνοιας.

Όσον αφορά την τρίτη προτεινόμενη τροποποίηση, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών ενημέρωσε την επιτροπή ότι η κατάργηση του δικαιώματος στα ναύλα, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό 16 των υφιστάμενων κανονισμών, προτείνεται για καθαρά οικονομικούς λόγους μετά από μεγάλες πιέσεις στο Υπουργείο Εξωτερικών για μείωση του κόστους της διπλωματικής υπηρεσίας. Το δικαίωμα αυτό έχει ήδη ασκηθεί για το έτος 2013 και πρόκειται να εφαρμοστεί η κατάργηση του δικαιώματος στα ναύλα για τις νέες αιτήσεις.

Ο εκπρόσωπος της κλαδικής επιτροπής της ΠΑΣΥΔΥ στο Υπουργείο Εξωτερικών μετέφερε στην επιτροπή τη συναίνεση της κλαδικής όσον αφορά τις πρώτες τρεις προτεινόμενες τροποποιήσεις, εξέφρασε όμως την κάθετη αντίθεσή της στην κατάργηση του δικαιώματος στα ναύλα. Όπως ανέφερε ο εν λόγω εκπρόσωπος, η μετάθεση εκτός Κύπρου είναι μέρος των όρων υπηρεσίας των υπαλλήλων και πολλές φορές το κόστος μεταφοράς τους στην Κύπρο είναι πολύ ψηλό, ιδιαίτερα υπό τις παρούσες συνθήκες που έχουν μειωθεί σε μεγάλο βαθμό το επίδομα εξωτερικού, το επίδομα ενοικίου και το εκπαιδευτικό επίδομα, καθιστώντας ακόμα πιο δυσχερή την οικονομική κατάσταση των υπαλλήλων που επηρεάζονται από την πρόνοια αυτή.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν τελικά επί του θέματος κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια της Βουλής για σκοπούς τελικής τοποθέτησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λήψη απόφασης εδώ, στην ολομέλεια.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης-Πλαίσιο για Διασυνοριακή Συνεργασία μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικός) Νόμος του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης-Πλαίσιο για Διασυνοριακή Συνεργασία μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικός) Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, αναπλ. πρόεδρος

Σοφοκλής Φυττής

Χρίστος Μέσης

Φειδίας Σαρίκας

Αθηνά Κυριακίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Μαΐου, στις 14 Ιουνίου, καθώς και την 21^η Ιουνίου 2013. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Γραφείου Επιτρόπου Νομοθεσίας, του Γραφείου Προγραμματισμού, καθώς και της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η δυνάμει του άρθρου 169.2 του συντάγματος κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης-Πλαίσιο για Διασυνοριακή Συνεργασία μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών, του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης Διασυνοριακής Συνεργασίας Μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών, του Πρωτοκόλλου Αρ. 2 της Σύμβασης για Διασυνοριακή Συνεργασία Μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών αναφορικά με Διεδαφική Συνεργασία και του Πρωτοκόλλου Αρ. 3 της Σύμβασης για Διασυνοριακή Συνεργασία Μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών.

Σημειώνεται ότι είχε προηγουμένως κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων και τεθεί ενώπιον της τότε Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών σχετικό νομοσχέδιο, το οποίο δεν περιλάμβανε κύρωση του Τρίτου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης και το οποίο αποσύρθηκε από την εκτελεστική εξουσία στις 27 Μαρτίου 2008. Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου αυτού είχαν διατυπωθεί από μέρους της επιτροπής επιφυλάξεις σε σχέση με ενδεχόμενους πολιτικούς κινδύνους από την εφαρμογή της σύμβασης, ειδικότερα όσον αφορά τυχόν εκμετάλλευση των προνοιών της από την Τουρκία, η οποία είναι από καιρό συμβαλλόμενο μέρος στη σύμβαση αυτή, για προώθηση συνεργασίας μεταξύ κατεχόμενων δήμων ή αρχών με δήμους και αρχές στις ελεύθερες περιοχές.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το νομοσχέδιο αυτό αποσύρθηκε, προκειμένου να υπάρξουν περαιτέρω διαβουλεύσεις μεταξύ του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Γραφείου Επιτρόπου Νομοθεσίας και, μετά από σχετικές διαβουλεύσεις, το Υπουργείο Εξωτερικών πρότεινε την υπογραφή και του Τρίτου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης, με την προϋπόθεση κατάθεσης κατάλληλης δήλωσης και επιφύλαξης για εξαίρεση των κατεχόμενων περιοχών από την εφαρμογή τους.

Σύμφωνα πάντα με τα πιο πάνω στοιχεία, η σύμβαση έχει ήδη υπογραφεί από σαράντα εκ των σαράντα επτά κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης, ενώ τριάντα επτά από τα σαράντα κράτη που την υπέγραψαν έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία επικύρωσής της, θέτοντας έτσι τη σύμβαση σε ισχύ.

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών ενημέρωσε την επιτροπή ότι η Τουρκία έχει υπογράψει τη σύμβαση, υποβάλλοντας ταυτόχρονα Δήλωση με την οποία περιορίζει την εφαρμογή της σε χώρες με τις οποίες διατηρεί διπλωματικές σχέσεις, αποκλείοντας έτσι την Κύπρο. Σημείωσε όμως ότι, με την υπογραφή της σύμβασης και των πρωτοκόλλων αυτής, η Κυπριακή Δημοκρατία κατέθεσε Ένσταση κατά της πιο πάνω Δήλωσης της Τουρκίας, με την οποία τη χαρακτηρίζει ως αντίθετη με το στόχο της σύμβασης.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών τοποθετήθηκε περαιτέρω γύρω από τις ανησυχίες που είχαν εκφραστεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών για δημιουργία υποχρεώσεων προς κατεχόμενους δήμους ή κοινότητες και ενημέρωσε την επιτροπή ότι κατατέθηκε, επίσης παράλληλα με την υπογραφή της σύμβασης και των πρωτοκόλλων της, Δήλωση με την οποία εξαιρούνται από την εφαρμογή της σύμβασης οι κατεχόμενες περιοχές.

Ολοκληρώνοντας την τοποθέτησή του, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών εξέφρασε την άποψη ότι με την κατάθεση της Δήλωσης και της Ένστασης που αναφέρονται πιο πάνω διασφαλίζονται

επαρκώς τα συμφέροντα της Δημοκρατίας και τόνισε ότι παράλειψη της Δημοκρατίας να τοποθετηθεί επί της επιφύλαξης της Τουρκίας μπορεί να αποβεί ζημιόγωνα, δεδομένης της σχετικής πρόνοιας περί σιωπηρής αποδοχής, που περιλαμβάνεται στη Σύμβασης της Βιέννης για το Δίκαιο των Συνθηκών.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ενημέρωσε πρόσθετα την επιτροπή ότι η σύμβαση και τα πρωτόκολλά της θα δώσουν τη δυνατότητα προώθησης διασυνοριακής και διεδαφικής συνεργασίας μεταξύ αρχών τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης της Κύπρου και των άλλων συμβαλλομένων μερών σε θέματα όπως αστική, περιφερειακή και αγροτική ανάπτυξη, προστασία του περιβάλλοντος και αμοιβαία βοήθεια σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης. Ο ίδιος ανέφερε επίσης ότι η κύρωση της εν λόγω σύμβασης αποτελεί την απάντηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Σύσταση που εξέδωσε το 2005 το Συμβούλιο Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου Προγραμματισμού συμφώνησε με τα πιο πάνω και εξέφρασε την άποψη ότι η κύρωση της σύμβασης θα βοηθήσει και θα ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ των τοπικών αρχών.

Οι εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Γραφείου Επιτρόπου Νομοθεσίας συμφώνησαν με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου συμφώνησαν με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, σημείωσαν όμως τη γενική ανάγκη καλύτερης διαβούλευσης με τις τοπικές αρχές σ' όλα τα στάδια.

Στη βάση των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εισηγείται ομόφωνα την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της σύμβασης-πλαίσιο και των πρωτοκόλλων της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων. Άρθρο 3.

Αρμόδια Αρχή. Άρθρο 4.

Κανονισμοί. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 5;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης-Πλαίσιο για Διασυνοριακή Συνεργασία μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικός) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ, συνάδελφοι, τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Γεωλογικών Επισκοπήσεων Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.124-2013).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
2. Ο περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.125-2013).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
3. Ο περί Οδικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.126-2013).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
4. Ο περί των Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών των Επιχειρήσεων προς τους Καταναλωτές (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.127-2013).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
5. Ο περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.128-2013).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εσωτερικών
6. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαίδευσις Οδηγών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.129-2013).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
7. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.130-2013).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
8. Ο περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οπτικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.131-2013).	Υγείας	Υγείας
9. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.132-2013).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10. Ο περί Υγιεινής Παραγωγής Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης και Διάθεσής τους στην αγορά καθώς και για άλλα Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ.23.01.054.133-2013).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
11. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.134-2013).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12. Ο περί Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.135-2013).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
13. Ο περί Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου	Οικονομικών	Οικονομικών και

	(Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.136-2013).		Προϋπολογισμού
14.	Ο περί Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Κυρωτικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.137-2013).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
15.	Ο περί Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.138-2013).	Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως	Νομικών
16.	Οι περί Προσφύγων (Συνθήκες Υποδοχής Αιτητών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013. (Αρ. Φακ. 23.03.050.037-2013).	Εσωτερικών	Εσωτερικών

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

Παραπέμπονται στις επιτροπές

1.	Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.02.054.064-2013).	Γιάννο Λαμάρη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Εσωτερικών
2.	Ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.02.054.065-2013).	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών και Γιώργο Περδίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών	Νομικών
3.	Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.02.054.066-2013).	Σωτήρη Σαμψών, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Ρίκκο Ματτπουρίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Γεώργιο Γεωργίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, και Γιώργο Περδίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών	Νομικών
4.	Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.02.054.067-2013).	Σωτήρη Σαμψών, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Ρίκκο Ματτπουρίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Γεώργιο Γεωργίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου,	Νομικών

		και Γιώργο Περδίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών	
5.	Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.02.054.068-2013).	Ανδρέα Κυπριανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Εσωτερικών
6.	Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.02.054.069-2013).	Ανδρέα Κυπριανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Εσωτερικών
7.	Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.02.054.070-2013).	Γιώργο Βαρνάβα εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας	Νομικών
8.	Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.02.054.071-2013).	Γιώργο Βαρνάβα εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας	Νομικών και Παιδείας
9.	Ο περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.02.054.072-2013).	Ανδρέα Κυπριανού, Νίκο Νουρή και Κυριάκο Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Περιβάλλοντος

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κωνσταντίνου.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, ησυχία!

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Απ' ό,τι βλέπω... Οι προτάσεις νόμου με αριθμό 7 και 8, που κατατίθενται εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας από τον πρόεδρό της, ο οποίος απουσιάζει, γι' αυτό παίρνω το λόγο εγώ, εισηγούμαστε να παραπεμφθούν στην επιτροπή Άμυνας, επειδή αυτές οι δύο προτάσεις προέκυψαν μέσα από συζήτηση συγκεκριμένης άλλης πρότασης νόμου, που αφορά το φαινόμενο της φυγοστρατίας. Είναι μια πρόταση νόμου που συζητήθηκε και προέκυψε η ανάγκη να κάνουμε αυτές τις προτάσεις, γι' αυτό εισηγούμαστε να παραπεμφθούν πάλι στην αρμόδια επιτροπή, την επιτροπή Άμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι υπηρεσίες φαίνεται τα έβαλαν στις επιτροπές Νομικών και Παιδείας. Ο εισηγητής των θεμάτων υπ' αριθμόν 7 και 8 είναι ο κ. Γιώργος Βαρνάβα εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας και αποστέλλονται στη Νομικών και στην Παιδείας. Θέλω απόψεις επί της εισήγησης του κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου.

Ο κ. Σαμψών.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Θεωρούμε, κύριε Πρόεδρε, ως επιτροπή Νομικών, ότι δεν υπάρχει πρόβλημα να πάει στην επιτροπή Άμυνας. Όντως, έχει δίκαιο ο συνάδελφος ο Φύτος Κωνσταντίνου ότι είναι θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων της επιτροπής Άμυνας και θα είναι καλύτερα να πάνε εκεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Θέλει να μιλήσει κάποιος άλλος;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Συμφωνούμε, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, παραπέμπονται στην επιτροπή Άμυνας.

Άλλη παρατήρηση ή σχόλιο;

Νο!

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.687, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Μισιαούλη Δημητρίου

«Μετά από δημοσιεύματα για μεγάλη αύξηση των καισαρικών τομών στη Γυναικολογική Κλινική του Νοσοκομείου “Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ’” στη Λευκωσία, θα θέλαμε να ενημερωθούμε αν έχει ζητηθεί σχετική έρευνα από τον αρμόδιο υπουργό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.688, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ρούλας Μαυρονικόλα

«Μετά από πληροφορίες που έχουν φτάσει κοντά μας φαίνεται ότι για το σχέδιο τοποθέτησης νέων ανέργων για απόκτηση εργασιακής πείρας σε επιχειρήσεις/οργανισμούς δε θα συμμετάσχει η κυβέρνηση ως εργοδότης.»

Παρακαλούμε όπως ενημερώσετε το σώμα για την πορεία υλοποίησης του σχεδίου και κατά πόσο η αρχική απόφαση και ανακοίνωση εκ μέρους του αρμόδιου υπουργού για συμπερίληψη των επιχειρήσεων/οργανισμών του δημόσιου και ημικρατικού τομέα ισχύει, λαμβάνοντας υπόψη ότι χιλιάδες άνεργοι έχουν συμπληρώσει αιτήσεις για συμμετοχή τους στο σχέδιο και περιμένουν απάντηση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.689, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο μπορεί να γίνει αποδεκτό αίτημα των κοινοτήτων Αγίας Μαρίνας και Γιαλιάς για δημιουργία παραλίας λουομένων, η οποία θα συμβάλει στην οικονομική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.690, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο μπορεί να γίνει αποδεκτό αίτημα της κοινότητας Γιαλιάς για μεταφορά νερού από την πηγή της περιοχής “Μιλήκουρος”, με στόχο την επίλυση του υδατικού προβλήματος της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.691, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα μπορούσε να γίνει αποδεκτό αίτημα της κοινότητας Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς για παραχώρηση οικονομικής βοήθειας ύψους €30.000, με βάση τα συμφωνηθέντα με το υπουργείο, για σκοπούς βελτίωσης των γραφείων του κοινοτικού συμβουλίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.692, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο μπορεί να ικανοποιηθεί αίτημα της κοινότητας Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς για επέκταση της οικιστικής ζώνης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.693, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο μπορεί να γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Γιαλιάς για κατασκευή τοίχου αντιστήριξης κατά μήκος του κύριου δρόμου λόγω τακτικών κατολισθήσεων, ο καθαρισμός των οποίων στοιχίζει στην κοινότητα αρκετά χρήματα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.694, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο μπορεί να γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Γιαλιάς για δημιουργία κοιμητηρίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.695, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προγραμματίζεται ο διαχωρισμός οικοπέδων για προσφυγικές και άπορες οικογένειες στην κοινότητα Γιαλιάς της Πάφου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.696, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει πρόθεση να βοηθήσει στη δημιουργία κοινοτικού πάρκου στην κοινότητα Γιαλιάς της Πάφου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.697, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προγραμματίζεται η επίστρωση με πρέμιξ του κεντρικού δρόμου της κοινότητας Πομού, μήκους ενός χιλιομέτρου, ο οποίος είναι σε κακή κατάσταση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.698, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο μπορεί να γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Πομού για τοποθέτηση βράχων κατά μήκος παραθαλάσσιων τεμαχίων γης στο κέντρο της κοινότητας για προστασία τους από τη διάβρωση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.699, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να προχωρήσει στην κατασκευή πεζοδρομίων κατά μήκος του κεντρικού δρόμου που διασχίζει την κοινότητα Πομού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.700, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο μπορεί να γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Πομού για συντήρηση και εξωραϊσμό του μοναδικού σε φυσική ομορφιά Σπήλιου του Δράκου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.701, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο μπορεί να γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Πομού για κατασκευή κυματοθραυστών με σκοπό τη δημιουργία παραλίας λουομένων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.702, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο μπορεί να γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Πομού για απαλλοτρίωση ή ανταλλαγή τεμαχίου γης που γεινιάζει με το πολιτιστικό κέντρο με σκοπό τη διαμόρφωσή του σε πλαταιακό χώρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.703, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε προγραμματίζεται ο καθαρισμός των παραλιών της κοινότητας Πομού από τα φύκια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.704, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε προγραμματίζεται ο καθαρισμός και η εκβάθυνση του λιμανιού στην κοινότητα Πομού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.705, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί οι τράπεζες θεωρούν αξεκαθάριστες για περίοδο έξι ημερών τις επιταγές ξένων τραπεζών που κατατίθενται κοντά τους, ενώ ξεκαθαρίζουν σε τρεις ημέρες, κάτι το οποίο έχει ως αποτέλεσμα να δημιουργούνται τεράστια προβλήματα και έξοδα στους επιχειρηματίες πελάτες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.706, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Επειδή περιέπεσε στην αντίληψή μας ότι μερικές τράπεζες, αν όχι όλες, ανατοκίζουν τους τόκους των δανείων με τη συχνότητα που καταβάλλεται κάθε δόση (συνήθως κάθε μήνα), παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων βάσει ποιας ευρωπαϊκής Οδηγίας μπορούν οι τράπεζες να λειτουργούν με αυτό τον τρόπο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.707, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού πρόκειται να συγκροτήσει ομάδα τεχνοκρατών η οποία θα παρακολουθεί καθημερινά τις εργασίες της Noble στην επιβεβαιωτική γεωτρήση που ξεκίνησε πρόσφατα. Στην ομάδα, σύμφωνα με τις πληροφορίες μου, θα συμμετέχουν τεχνοκράτες από το Υπουργείο Εξωτερικών, το Τμήμα Περιβάλλοντος, το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας, το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, την Πυροσβεστική Υπηρεσία, το Τμήμα Πολιτικής Άμυνας και το Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν μέλη της ομάδας αυτής θα βρίσκονται επί της πλατφόρμας και θα παρακολουθούν από κοντά και διά ζώσης τις εργασίες της Noble, αποκτώντας γνώσεις και εμπειρίες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.708, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί από καταγγελίες πολιτών ότι σε καταστήματα με κυνηγετικά είδη πωλούνται κουνέλια, τα οποία χρησιμοποιούνται για εκπαίδευση κυνηγετικών σκύλων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχουν εντοπιστεί τέτοια περιστατικά και ποια είναι τα μέτρα που λαμβάνονται εναντίον των ιδιοκτητών των καταστημάτων με κυνηγετικά είδη που πωλούν κουνέλια ως στόχους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.709, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί από καταγγελίες πολιτών για το πιθανό οριστικό κλείσιμο του νηπιαγωγείου στην κοινότητα Σίμου της επαρχίας Πάφου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ισχύουν οι πιο πάνω καταγγελίες, ποιοι είναι οι λόγοι που θα οδηγήσουν στο κλείσιμο του νηπιαγωγείου, καθώς και αν εξετάζεται το ενδεχόμενο αναίρεσης της συγκεκριμένης απόφασης, δεδομένης της διαμαρτυρίας των κατοίκων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.710, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί από επιστολή του κοινοτάρχη Τραχυπέδουλας για τη μεγάλη καταστροφή καλλιεργείων των κατοίκων της κοινότητας εξαιτίας της ανεξέλεγκτης βόσκησης αιγοπροβάτων από

κτηνοτροφικές μονάδες γειτονικών περιοχών. Το πρόβλημα αυτό, όπως πληροφορήθηκα, παρατηρείται όχι μόνο στην κοινότητα Τραχυπέδουλας, αλλά και σε όλη την κοιλάδα του ποταμού Διαρίζου και ευρύτερα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια είναι τα μέτρα που προτίθεται να λάβει, προκειμένου να παρεμποδίσει την περαιτέρω υποβάθμιση των φυσικών οικοσυστημάτων της κοιλάδας του ποταμού Διαρίζου από την υπερβόσκηση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.711, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού προτίθενται να προχωρήσουν στη μετατροπή της αίθουσας δημιουργικότητας του Γ΄ Δημοτικού Σχολείου Καϊμακλίου, η οποία στοίχισε πάνω από €12.000, σε τάξη νηπιαγωγείου και έτσι το περιεχόμενο της αίθουσας θα καταστραφεί. Η συγκεκριμένη αίθουσα ανακαινίστηκε από το σύνδεσμο γονέων πριν από τρία περίπου χρόνια, για να ικανοποιήσει το στόχο της δημιουργικότητας. Σύμφωνα με τις πληροφορίες μου, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού διάθεσε το ποσό των €2.500 ως χορηγία για ενίσχυση των καλών πρακτικών για αντιμετώπιση της νεανικής παραβατικότητας και ανάλογο ποσό διάθεσε και η Σχολική Εφορεία Λευκωσίας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να παρέμβει αμέσως, προκειμένου να προστατευθεί η αίθουσα δημιουργικότητας στο Γ΄ Δημοτικό Σχολείο Καϊμακλίου, δεδομένου ότι με τη συγκεκριμένη ενέργεια διαφωνούν τόσο ο σύνδεσμος γονέων όσο και οι δύο διευθυντές του δημοτικού σχολείου.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2013 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Τάσου Μητσόπουλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.01.601, ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2012, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω ότι, μετά από διερεύνηση του θέματος από το Επαρχιακό Γραφείο του Τμήματος Οδικών Μεταφορών διαφάνηκε ότι, το Κοινοτικό Συμβούλιο Αζύλου έχει τοποθετήσει δεύτερη στάση σε απόσταση 200 μέτρων από την υφιστάμενη, η οποία είναι ακατάλληλης κατασκευής και βρίσκεται σε επικίνδυνο σημείο, αφού είναι τοποθετημένη πάνω σε συμβολή δρόμων με σήμα “Stop”.

Για το θέμα ενημερώθηκε ο Υπεύθυνος Οδικής Ασφάλειας της Αστυνομίας της περιοχής για να μεταβεί επιτόπου και να συμβουλευτεί σχετικά το Κοινοτικό Συμβούλιο. Επιπρόσθετα, εφόσον κριθεί αναγκαία η κατασκευή και τοποθέτηση νέας στάσης και εξευρεθεί κατάλληλο σημείο, μετά από συνεννόηση τόσο της τοπικής αρχής όσο και των άλλων μελών που απαρτίζουν την αρμόδια Επιτροπή που εξετάζει τέτοια θέματα, δηλ. εκπροσώπους του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, του Τμήματος Δημοσίων Έργων και της Αστυνομίας Κύπρου, τότε το Τμήμα Οδικών Μεταφορών μπορεί να συνδράμει για την τελική τοποθέτηση μιας δεύτερης στάσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2013 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Σωκράτη Χάσικου στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.01.612, ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2012, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.010.01.612 και ημερομηνία 16.03.2012, που υποβλήθηκε από τον Βουλευτή Πάφου κ. Α. Φακοντή, με την οποία ζητεί να ενημερωθεί κατά πόσον το σκοπευτήριο Αγίας Βαρβάρας της Επαρχίας Πάφου, έχει εξασφαλίσει άδεια οικοδομής, εάν τηρούνται οι όροι των αδειών που παραχωρήθηκαν, και κατά πόσον προγραμματίζεται η μετακίνηση της ανάπτυξης σε άλλο χώρο, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Σκοπευτήριο αποτελεί εξουσιοδοτημένη ανάπτυξη, για την οποία έχουν εξασφαλισθεί όλες οι απαιτούμενες άδειες και βρίσκεται εν ισχύ σχετική άδεια λειτουργίας, η οποία ανανεώνεται ανά τακτά διαστήματα από τον Έπαρχο Πάφου, κατόπιν σχετικών ελέγχων και δεδομένης της τήρησης των απαιτούμενων, με βάση την άδεια λειτουργίας, όρων που έχουν τεθεί. Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι για την εν λόγω ανάπτυξη χορηγήθηκε η πολεοδομική άδεια ΠΑΦ/0545/2008 ημερομηνίας 08.10.2009 καθώς και η άδεια οικοδομής με αρ. 9014, ημερομηνίας 08.10.2009.

3. Το Σκοπευτήριο, ανεγέρθηκε μέσα σε τμήμα του κρατικού τεμαχίου με αρ. 108, Φ/Σχ.ΛΙ.21, το οποίο εκμισθώθηκε στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (ΚΟΑ) και στη συνέχεια υπεκμισθώθηκε στο Σκοπευτικό Όμιλο Πάφου, αποκλειστικά για το σκοπό αυτό. Η ισχύς της εν λόγω μίσθωσης, λήγει στις 15.04.2041.

4. Για την ανάπτυξη αυτή, έχουν επίσης εξασφαλισθεί η πολεοδομική έγκριση με αρ. ΠΑΦ/0545/2008/A (ημερομηνίας 30.06.2009), αναφορικά με θέματα τα οποία είχαν διαφυλαχθεί [όρος με αρ. (510) της πολεοδομικής άδειας ΠΑΦ/0545/2008] και τα οποία αφορούσαν την υποβολή συμπληρωματικών σχεδίων, σε σχέση με την ανάπτυξη καθώς και η πολεοδομική έγκριση με αρ. ΠΑΦ/0545/2008/B (ημερομηνίας 20.02.2013). Με την εν λόγω πολεοδομική έγκριση, ορίζεται ότι η εξουσιοδοτηθείσα ανάπτυξη μπορεί να τεθεί σε λειτουργία, νοουμένου ότι έχει υλοποιηθεί το σύνολο των όρων, που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 2 της πολεοδομικής άδειας ΠΑΦ/0545/2008, οι οποίοι στοχεύουν στην προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και στον μετριασμό της ηχητικής όχλησης στην περιοχή, από τη λειτουργία του σκοπευτηρίου. Οι υπόλοιποι όροι, οι οποίοι αφορούν θέματα αισθητικής και πρόσβασης στην ανάπτυξη, οι οποίοι σε καμία περίπτωση δεν επηρεάζουν την ασφάλεια και την εύρυθμη λειτουργία της ανάπτυξης, μπορεί να υλοποιηθούν μέχρι τις 15.06.2014.

5. Αναφέρεται επίσης ότι, στα πλαίσια των παραστάσεων του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίας Βαρβάρας εναντίον της εν λόγω ανάπτυξης, ο Σκοπευτικός Όμιλος Πάφου, σε συνεργασία με τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού και τον Έπαρχο Πάφου, εξετάζει το ενδεχόμενο μετακίνησης του Σκοπευτηρίου, σε άλλη διοικητική περιοχή της Επαρχίας. Παρόλα αυτά, μέχρι και σήμερα, δεν έχει υποδειχθεί οποιοσδήποτε εναλλακτικός χώρος, ούτε έχει υποβληθεί οποιοδήποτε σχετικό αίτημα.

6. Απολογούμαι για την καθυστέρηση στην απάντηση της υποβληθείσας ερώτησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2013 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Σωκράτη Χάσικου στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.230, ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2012, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.230 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη και αποστάληκε στα Υπουργεία Εσωτερικών και Παιδείας και Πολιτισμού με επιστολή σας με ημερ. 1.11.2012 και επιθυμώ να σας πληροφορήσω για τα ακόλουθα, σε σχέση με τα ερωτήματα που άπτονται της αρμοδιότητας του Υπουργείου αυτού:

(α) Ανάπλαση του πυρήνα της κοινότητας

- (i) Το έργο αφορά τον εξωραϊσμό ανοικτών δημόσιων χώρων και περιλαμβάνει τη δημιουργία και τοποθέτηση πλατείας δίπλα από την εκκλησία Αγίου Ιωάννη Προδρόμου και πλατώματος, χώρων στάθμευσης κατά μήκος της οδού Αγγειοπλαστών, αλλαγή του υφιστάμενου οδοστρώματος, δενδροφυτεύσεις, υπογειοποίηση υπηρεσιών κλπ.
- (ii) Το συνολικό κόστος του έργου αναμένεται να ανέλθει σε €1.200.000 και προωθείται η υλοποίησή του σε δύο φάσεις.
- (iii) Πρόσφατα έχει προταθεί στη Β΄ φάση του Ευρωπαϊκού προγράμματος Leader, το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, για συνολικό ποσό επένδυσης €655.560.

(β) Ανέγερση αίθουσας πολλαπλής χρήσης σε κρατική γη

- (i) Το Κοινοτικό Συμβούλιο Κόρνου αιτήθηκε την εκμίσθωση κρατικής γης για την ανέγερση αίθουσας πολλαπλής χρήσης.
- (ii) Έχει ολοκληρωθεί η διαβούλευση του Επαρχιακού Κτηματολογικού Λειτουργού Λάρνακας με τις αρμόδιες υπηρεσίες και εκτιμάται ότι θα ληφθεί σχετική Απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο εντός του προσεχούς Σεπτεμβρίου.

Αρμοδιότητα για τα άλλα δύο ζητήματα που εγείρονται στην Ερώτηση έχει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.281, ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2012, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Αποπληρωμή εξώδικου προστίμου για τροχαία παράβαση στην οποία ενεπλάκησαν μη Κύπριοι πολίτες

Αναφέρομαι στην επιστολή σας, ημερομηνίας 12 Νοεμβρίου 2012, η οποία παραλήφθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στις 11/01/2013, σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Οποιοδήποτε πρόσωπο, περιλαμβανομένων των ξένων υπηκόων, δεν πληρώσει το εξώδικο πρόστιμο, εμπρόθεσμα, σύμφωνα με τον περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμο, [Ν.47(Ι)/1997], παραπέμπεται στο Δικαστήριο, την απόφαση του οποίου η Αστυνομία οφείλει να εκτελέσει. Σε περίπτωση καταδικαστικής

απόφασης, ενημερώνονται τα σημεία εισόδου/εξόδου της Δημοκρατίας, ώστε να διευθετείται η πληρωμή εκκρεμούντων ενταλμάτων κατά τον έλεγχο επιβατών.

2. Στα οδοφράγματα λειτουργεί το σύστημα A.N.P.R. (Automatic Number Plates Recognition), με σκοπό τον αποτελεσματικό έλεγχο των καταζητούμενων οχημάτων, όσο και των καταζητούμενων ιδιοκτητών τους ή/και άλλων προσώπων που επιβαίνουν σε αυτά. Στα πλαίσια της λειτουργίας του συστήματος αυτού, εντοπίζονται και πρόσωπα εναντίον των οποίων εκκρεμούν κλήσεις ή εντάλματα.

3. Για πληρέστερη ενημέρωσή σας, επισυνάπτονται πίνακες με στοιχεία για τα εξώδικα πρόστιμα που εκδόθηκαν γενικά και που δεν πληρώθηκαν αναλυτικά κατά τα έτη 2010 και 2011. Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά, τα εξώδικα πρόστιμα που δεν πληρώθηκαν από Τουρκοκύπριους αντιστοιχούν στο 0,23% του συνόλου των εξώδικων που δεν πληρώθηκαν το 2010 και στο 0,24% το 2011.

4. Αναφορικά με το ερώτημα σας για το ποσό που χάνει η Κυπριακή Δημοκρατία από τα ανείσπρακτα εξώδικα που εκδίδονται σε Τουρκοκύπριους, τουρίστες και υπηκόους τρίτων χωρών, δυστυχώς το ακριβές ποσό δεν μπορεί να υπολογιστεί, χωρίς να προηγηθεί ενδελεχής έρευνα, για την οποία απαιτείται αρκετός χρόνος και διοικητικό κόστος.

5. Πληροφορικά αναφέρεται ότι προωθείται από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Αστυνομία), η τροποποίηση του περί Εξώδικου Ρύθμισης Αδικημάτων Νόμου του 1997 έως 2012, ώστε να μεταφερθεί η Οδηγία 2011/82/ΕΕ για τη διευκόλυνση της διασυνοριακής ανταλλαγής πληροφοριών για τροχαίες παραβάσεις που έχουν σχέση με την οδική ασφάλεια στην εθνική μας νομοθεσία.

6. Σκοπός της Οδηγίας είναι η επιβολή κυρώσεων για τροχαίες παραβάσεις που έχουν σχέση με την οδική ασφάλεια και οι οποίες διαπράττονται με όχημα που έχει αριθμό κυκλοφορίας κράτους μέλους άλλου από το κράτος μέλος όπου διεπράχθη η παράβαση, μέσω της διασυνοριακής ανταλλαγής πληροφοριών. Οι τροχαίες παραβάσεις για τις οποίες θα τυγχάνει εφαρμογής η υπό αναφορά Οδηγία, είναι η υπέρβαση ταχύτητας, η μη χρήση της ζώνης ασφαλείας, η παραβίαση φωτεινού κόκκινου σηματοδότη, η οδήγηση σε κατάσταση μέθης, η οδήγηση υπό την επήρεια ναρκωτικών, η μη χρήση προστατευτικού κράνους, η χρήση απαγορευμένης λωρίδας, και η παράνομη χρήση κινητού τηλεφώνου ή άλλης συσκευής επικοινωνίας κατά την οδήγηση.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2013 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.499, ημερομηνίας 13 Μαρτίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Μάριου Μαυρίδη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην επιστολή σας με αρ. 23.06.010.02.499, ημερομηνίας 19/3/2013 σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση και σας παραθέτω την απάντησή μας, με την παράκληση όπως αυτή τεθεί υπόψη του αναφερόμενου βουλευτή:

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας κατά το μήνα Μάρτιο 2013 (μηνιαίες πληρωμές) παραχώρησαν δημόσιο βοήθημα σε 19500 περίπου νοικοκυριά, με αντίστοιχη δαπάνη ύψους €12.244.500. Στο σύνολο των νοικοκυριών, τα 5210 λαμβάνουν σύνταξη από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και παράλληλα τους παραχωρείται συμπληρωματικό δημόσιο βοήθημα συνολικού ύψους €1.662.000 περίπου.

Σε ό,τι αφορά τα υπόλοιπα στοιχεία, σχετική είναι η επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών προς τον Αν. Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. 11.06.001, 05.22.001 και ημερ. 8/5/2013.

Παραμένω στη διάθεσή σας σε περίπτωση που χρειασθείτε πρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2013 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.531, ημερομηνίας 16 Απριλίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Προκοπίου

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.010.02.531 και ημερ. 26.4.2013, αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση, και σας πληροφορώ ότι η ρύθμιση που προωθήθηκε και αφορά στην αναστολή του δικαιώματος χρήσης αεροπορικής θέσης Business ή Club Class εφαρμόζεται, κατ' αναλογίαν, και στην περίπτωση των υπό αναφορά επηρεαζομένων.

Εν πάση περιπτώσει, σε συνέχεια και σχετικής Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 24.4.2013, έχει εκδοθεί νεότερη σχετική Εγκύκλιος (Αρ. 1481/ημερ. 5.6.2013) για πιστή εφαρμογή της ρύθμισης.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2013 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κυριάκου Κενεβέζου στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.531, ημερομηνίας 16 Απριλίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Προκοπίου

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με Αρ. Φακ.: Ερ. 23.06.010.02.531 και ημερ. 26.4.13, σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι όσον αφορά στους Ημικρατικούς Οργανισμούς που βρίσκονται υπό την εποπτεία του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, δηλαδή τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου και τον Οργανισμό Νεολαίας, τόσο ο Πρόεδρος και τα Μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων όσο και το προσωπικό όταν συμμετέχουν σε υπηρεσιακά ταξίδια, ταξιδεύουν πάντοτε σε οικονομικές θέσεις. Εννοείται ότι αυτή η τακτική θα εξακολουθήσει να ισχύει.

Επιπρόσθετα οι προαναφερόμενοι Ημικρατικοί Οργανισμοί έχουν μειώσει στα απολύτως απαραίτητα τα υπηρεσιακά τους ταξίδια.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κυριάκου Κενεβέζου στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.535, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγιάκη

«Αναφέρομαι στη σχετική με την πιο πάνω ερώτηση επιστολή σας με αρ. φακέλου Ερ. 23.06.010.02.535, ημερομηνίας 26/4/2013 και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Μόλις πληροφορήθηκα την πρόθεση της ETUCE να διοργανώσει συνέδριο στην κατεχόμενη Αμμόχωστο, απέστειλα επιστολή στις εκπαιδευτικές οργανώσεις Ο.Ε.Λ.Μ.Ε.Κ., Π.Ο.Ε.Δ. και Ο.Λ.Τ.Ε.Κ., καλώντας τις να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για ακύρωση του συνεδρίου ή αν αυτό δεν ήταν εφικτό, για πραγματοποίησή του σε χώρο κοινά αποδεκτό (π.χ. Λήδρα Πάλας). Σε περίπτωση που το συνέδριο θα γινόταν τελικά στα κατεχόμενα, έλαβα τη σαφή θέση ότι δε θα έπρεπε να συμμετάσχει στο συνέδριο καμιά ελληνοκυπριακή εκπαιδευτική οργάνωση.

3. Ακολούθως, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, παρά το γεγονός ότι το θέμα δεν ενέπιπτε στις αρμοδιότητές του, συγκάλεσε σύσκεψη με τη συμμετοχή των τριών εκπαιδευτικών οργανώσεων και του Υπουργείου Εξωτερικών, με σκοπό να ενημερωθεί για το περιεχόμενο του υπό αναφορά συνεδρίου, για τις ενέργειες στις οποίες είχαν προβεί οι εκπαιδευτικές οργανώσεις, καθώς και για τυχόν αποφάσεις που είχαν λάβει σε σχέση με το θέμα. Απώτερος στόχος της σύσκεψης ήταν η ανταλλαγή απόψεων και ο συντονισμός των ενεργειών όλων των εμπλεκόμενων στο θέμα.

4. Στη σύσκεψη, αφού έγινε ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων, αποφασίστηκε ότι:

- i. Το Υπουργείο Εξωτερικών θα παρείχε στήριξη στις τρεις οργανώσεις για το χειρισμό του θέματος, όπου αυτό κρινόταν χρήσιμο.
- ii. Θα δρομολογούνταν επαφές της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Δημοκρατίας στην Ε.Ε. με την ETUCE.
- iii. Θα γινόταν επαναξιολόγηση της κατάστασης ανάλογα με τις εξελίξεις.

5. Για τις ενέργειες στις οποίες έχει προβεί το Υπουργείο Εξωτερικών αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, αναμένουμε ότι θα λάβετε ενημέρωση από το αρμόδιο Υπουργείο.

6. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2013 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.541, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 30 Απριλίου 2013, με την οποία διαβιβάστηκε η πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών, διατηρεί πειραματική μονάδα με αγελάδες τα τελευταία 50 χρόνια. Η μονάδα αυτή αποτελεί μέρος της Πειραματικής Έπαυλης Αθαλάσσας και διαθέτει γύρω στα 90 παραγωγικά ζώα της φυλής Friesian Holstein.

Η εν λόγω μονάδα χρησιμοποιείται για τη διεξαγωγή πειραμάτων διατροφής, που έχουν ως πρώτιστο στόχο τη μείωση του κόστους παραγωγής ή και άλλων προβλημάτων που απασχολούν την αγελαδοτροφία. Σημειώνεται ότι η συγκεκριμένη μονάδα είναι η μοναδική πειραματική μονάδα στην Κύπρο.

Η συνεισφορά της μονάδας στον τομέα της αγελαδοτροφίας είναι σημαντική, με τη διεξαγωγή αρκετών πειραμάτων στο πρόσφατο παρελθόν. Τα κυριότερα αποτελέσματα που προέκυψαν από τις ερευνητικές δραστηριότητες και που δόθηκαν ήδη στους αγελαδοτρόφους και στο Τμήμα Γεωργίας ή και σε άλλους

ενδιαφερομένους, αφορούν την πάχυνση μοσχαριών, την αξιολόγηση χονδροειδών και πρωτεϊνούχων ζωοτροφών και τη δυνατότητα μερικής αντικατάστασης της σόγιας με άλλες υπαλλακτικές ζωοτροφές. Σημειώνεται ότι τα αποτελέσματα δημοσιεύονται σε εγχώρια έντυπα μέσα και σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Στην παρούσα περίοδο, βρίσκονται σε εξέλιξη σημαντικά πειράματα που αφορούν τη διατροφή των αγελάδων, όπως για παράδειγμα η μελέτη των επιπτώσεων που έχει η αντικατάσταση του σανού και ενσίρωματος κριθαριού, με σανό και ενσίρωμα τρπικάλε στα παραγωγικά χαρακτηριστικά των αγελάδων, όπως το ύψος και τη λιποπεριεκτικότητα του παραγόμενου γάλακτος και η αξιολόγηση χορήγησης εναλλακτικών ζωοτροφών όπως είναι τα κουκιά και τα ρεβίθια, με σκοπό την μείωση της χορηγούμενης σόγιας, με στόχο τη μείωση του κόστους διατροφής των ζώων.

Εκτός από τις ερευνητικές δραστηριότητες, η πειραματική μονάδα των αγελάδων χρησιμοποιείται και ως εκπαιδευτικό κέντρο για τη διεξαγωγή υπαίθριων μαθημάτων σε μαθητές γεωπονίας του ΤΕΠΑΚ και την πρακτική εξάσκηση ή διεξαγωγή της πτυχιακής μελέτης φοιτητών κτηνιατρικής και ζωικής παραγωγής από διάφορα πανεπιστήμια.

Για τη διατροφή των ζώων υπάρχουν εγκατεστημένες ηλεκτρονικά ελεγχόμενες ταΐστρες, ενώ σε όλα τα ζώα είναι τοποθετημένα ποδόμετρα για την παρακολούθηση της κινητικότητάς τους. Το αμελκτήριο της μονάδας είναι εξοπλισμένο με ηλεκτρονικούς μετρητές για καταγραφή της γαλακτοπαραγωγής της κάθε αγελάδας. Όλα τα ημερήσια στοιχεία της μονάδας μεταφέρονται σε ζωντανό χρόνο σε ηλεκτρονικό υπολογιστή όπου βρίσκεται εγκατεστημένο εξειδικευμένο λογισμικό διαχείρισης και τηρούνται τα στοιχεία του κάθε ζώου. Στα πλαίσια του συνεχούς εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεων έγινε πρόσφατα αντικατάσταση όλων των μεταλλικών σιλό ζωοτροφών, ενώ κατασκευάστηκε κεντρικό υπόστεγο για τις αγελάδες.

Για την εύρυθμη λειτουργία της μονάδας απασχολούνται 2 ωρομίσθιοι εργάτες, καθώς και κατά 50% ο υπεύθυνος της μονάδας, ο οποίος εκτελεί παράλληλα και διοικητικά καθήκοντα ως επιστάτης των ωρομισθίων ολόκληρης της Έπαυλης. Η διεξαγωγή και παρακολούθηση των ερευνητικών εργασιών εκτελείται από αρμόδιο Λειτουργό με ειδίκευση στη διατροφή αγροτικών ζώων. Οι χορηγούμενες χοντροειδείς ζωοτροφές στις αγελάδες παράγονται υπό επιστημονική παρακολούθηση σε τεμάχια της Πειραματικής Έπαυλης Αθαλάσσας και τυγχάνουν εκταρικών επιδοτήσεων με αποτέλεσμα να επιβαρύνουν ελάχιστα τον προϋπολογισμό της μονάδας.

Η μονάδα αγελάδων έχει έσοδα τα οποία προέρχονται από την πώληση του παραγόμενου γάλακτος και ζώων μέσω προσφορών σε ιδιώτες, καθώς και από διάφορες επιδοτήσεις. Όσον αφορά το ετήσιο λειτουργικό κόστος της μονάδας, παραθέτονται στοιχεία που αφορούν το 2012:

ΕΞΟΔΑ 2012	ΕΥΡΩ	ΕΣΟΔΑ 2012	ΕΥΡΩ
Κόστος συμπυκνωμένων ζωοτροφών (μέσω προσφορών)	92.000	Πώληση γάλακτος	187.000
Εργατικά (συμπεριλαμβανομένων και υπερωριών)	78.000	Πώληση ζώων	19.000
Φάρμακα	2.000	Επιδοτήσεις ζώων	4.000
Αναλώσιμα	4.500		
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	2.000		
ΣΥΝΟΛΟ	178.500		210.000

Όπως προκύπτει από τον πιο πάνω πίνακα η μονάδα αγελάδων του Ινστιτούτου καλύπτει πλήρως τα έξοδα λειτουργίας της συνεισφέροντας θετικά στα κρατικά ταμεία.

Η συνεχής αναβάθμιση των υποστατικών και των συνθηκών διαβίωσης των αγελάδων, στοχεύει στην περαιτέρω ενίσχυση της ερευνητικής δραστηριότητας σε θέματα διατροφής και διαχείρισης των αγελάδων. Η υποκατάσταση των ζωοτροφών αλλά και η σωστή διαχείριση των ζώων ως πρακτικές για μείωση του κόστους παραγωγής, δεν θα πρέπει να παραγνωρίζονται, λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχή αύξηση των διεθνών τιμών των ζωοτροφών.

Με την ευκαιρία αυτή σας διαβιβάζω τους χαιρετισμούς μου.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2013 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.581, ημερομηνίας 14 Μαΐου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε σχέση με την πιο πάνω ερώτηση πληροφορείστε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε στις 7/5/13 πρόταση για επιβολή προσωρινών δασμών αντί-ντάμπινγκ στα φωτοβολταϊκά καταγωγής Κίνας.

Το θέμα αυτό απασχόλησε τη Συμβουλευτική Επιτροπή Αντί-ντάμπινγκ της Ευρωπαϊκής Ένωσης το Μάιο του 2013 όπου η Κύπρος μαζί με την πλειοψηφία των κρατών μελών ήταν αντίθετη στην πρόταση αυτή. Παρόλα αυτά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προχώρησε στην επιβολή προσωρινών δασμών από 6/6/13.

Σημειώνεται ότι βάσει των σχετικών Κανονισμών αναφορικά με την επιβολή προσωρινών μέτρων αντί-ντάμπινγκ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των μέτρων, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας στην εν λόγω συμβουλευτική επιτροπή.

Οι προσωρινοί δασμοί που έχουν επιβληθεί, ανέρχονται σε 11,8% από 6/6/13 μέχρι 5/8/13 και 47,6% από 6/8/13 μέχρι 5/12/13 και μπορούν να ισχύουν για μέγιστο συνολικό χρονικό διάστημα 6 μηνών. Το αργότερο μέχρι 5 Δεκεμβρίου 2013, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να αποφασίσει αν θα επιβληθούν οριστικοί δασμοί, οι οποίοι θα έχουν διάρκεια 5 ετών.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2013 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.599, ημερομηνίας 16 Μαΐου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερ. 5 Ιουνίου 2013, με την οποία διαβιβάζετε την πιο πάνω Ερώτηση του βουλευτή κ. Αντρέα Φακοντή και παραθέτω πίνακα της Στατιστικής Υπηρεσίας με τα ζητούμενα στατιστικά στοιχεία:

	Σύνολο	Λευκωσία	Αμμόχωστος	Λάρνακα	Λεμεσός	Πάφος
1. Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Κύπρου	440.604	178.660	23.183	65.665	132.312	40.784
2α. Αριθμός απασχόλησης κοινοτικών	53.759	18.983	1.813	7.759	16.190	9.014
2β. Ποσοστό απασχόλησης κοινοτικών στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της Κύπρου	12,2	10,6	7,8	11,8	12,2	22,1
3α. Αριθμός απασχόλησης κοινοτικών στα Ξενοδοχεία και εστιατόρια	11.209	2.259	476	1.528	4.090	2.856
3β. Αριθμός απασχόλησης κοινοτικών στις Κατασκευές	8.767	3.280	259	847	2.872	1.509
3γ. Αριθμός απασχόλησης κοινοτικών στη Γεωργία-Κτηνοτροφία, Δασοκομία και Αλιεία	492	178	0	55	127	132
3δ. Ποσοστό απασχόλησης κοινοτικών στα Ξενοδοχεία και εστιατόρια στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της Κύπρου	2,5	1,3	2,1	2,3	3,1	7,0
3ε. Ποσοστό απασχόλησης κοινοτικών στις κατασκευές στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της Κύπρου	2,0	1,8	1,1	1,3	2,2	3,7
3ζ. Ποσοστό απασχόλησης κοινοτικών στη Γεωργία-Κτηνοτροφία, Δασοκομία και Αλιεία στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της Κύπρου	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,3

4α. Αριθμός απασχόλησης από τρίτες χώρες	34.446	14.287	1.238	3.990	11.333	3.598
4β. Ποσοστό απασχόλησης από τρίτες χώρες στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της Κύπρου	7,8	8,0	5,3	6,1	8,6	8,8
5α. Αριθμός απασχόλησης από τρίτες χώρες στα Ξενοδοχεία και εστιατόρια	2.104	608	0	194	1.028	275
5β. Αριθμός απασχόλησης από τρίτες χώρες στις Κατασκευές	1.908	455	0	302	573	579
5γ. Αριθμός απασχόλησης από τρίτες χώρες στη Γεωργία-Κτηνοτροφία, Δασοκομία και Αλιεία	574	253	0	238	59	24
5δ. Ποσοστό απασχόλησης από τρίτες χώρες στα Ξενοδοχεία και εστιατόρια στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της Κύπρου	0,5	0,3	0,0	0,3	0,8	0,7
5ε. Ποσοστό απασχόλησης από τρίτες χώρες στις κατασκευές στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της Κύπρου	0,4	0,3	0,0	0,5	0,4	1,4
5ζ. Ποσοστό απασχόλησης από τρίτες χώρες στη Γεωργία-Κτηνοτροφία, Δασοκομία και Αλιεία στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της Κύπρου	0,1	0,1	0,0	0,4	0,0	0,1

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού 2012.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Θα αρχίσουμε σήμερα τη συζήτηση του θέματος, και θα ολοκληρώσουμε σήμερα, «Η άμεση ανάγκη για γρήγορη αναζωογόνηση της επιχειρηματικότητας και επανεκκίνηση της κυπριακής οικονομίας: Προβλήματα και προοπτικές μιας νέας πορείας με ένα νέο οικονομικό μοντέλο», θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη.

Οι ομιλητές είναι κατά σειρά ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης εκ μέρους του ΔΗΣΥ, ο κ. Γιώργος Περδίκης από το Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, ο κ. Κώστας Κώστα από το ΑΚΕΛ, ο κ. Σοφοκλής Φυττής από το ΔΗΚΟ και ο κ. Νίκος Νικολαΐδης από την ΕΔΕΚ.

Παρακαλώ τον κ. Χατζηγιάννη να προσέλθει στο βήμα.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο δύσκολος δρόμος που η Κύπρος πορεύεται μετά το μνημόνιο και τη δανειακή σύμβαση χαρακτηρίζεται από ανεργία, σκληρά δημοσιονομικά μέτρα και απόγνωση των καταθετών. Θα πρέπει όμως να πω ότι αυτό το τριετές πρόγραμμα δεν αποτελεί ένα ολοκληρωμένο οικονομικό μοντέλο το οποίο θα μας απαλλάξει από τις στρεβλώσεις μισού σχεδόν αιώνα. Το πρόβλημα είναι εκεί και εμείς θα πρέπει να βρούμε το δρόμο, ώστε να εξέλθουμε από την κρίση.

Το κυπριακό οικονομικό μοντέλο, η διάρκεια του οποίου έληξε το Μάρτιο, είχε προ πολλού στοχοποιηθεί από διάφορες χώρες των οποίων τα συμφέροντα θιγόntonταν. Αφού τους δώσαμε την ευκαιρία, η καταστροφή επισυνέβη σε λίγες μόνο μέρες, διότι για μεγάλη περίοδο, ενώ οφείλαμε να λαμβάναμε μέτρα, δεν το είχαμε πράξει. Σήμερα αυτό το μοντέλο χαρακτηρίζεται ως απόλυτα κατεστραμμένο, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η κατάρρευση προκλήθηκε εξ ολοκλήρου από τρίτους και όχι εξαιτίας της φύσης του ίδιου του μοντέλου. Δυστυχώς, μια επιστημονική και σε βάθος μελέτη αυτού του μοντέλου δεν έχει γίνει ποτέ από τους ακαδημαϊκούς κύκλους, έστω και εάν επρόκειτο για ένα μοντέλο το οποίο μετά τον πόλεμο κατάφερε να

δημιουργήσει ένα τεράστιο απόθεμα πλούτου. Αξιοποιούσε πολύ γρήγορα και πολύ ευέλικτα τις ευκαιρίες που προσφερόντουσαν ανά το παγκόσμιο. Ωστόσο, αυτό για το οποίο κρίνεται αυτό το μοντέλο είναι το σημερινό καταστροφικό του αποτέλεσμα.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ησυχία! Ακούστε το συνάδελφο!

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Επίκεντρο ήταν το τραπεζικό σύστημα. Έπρεπε να τεθούν αυστηρότεροι κανόνες, να ενισχυθεί η εποπτεία, να αναδιρθρωθεί ο τραπεζικός τομέας και η οικονομία να στηριχθεί σε πιο γερές βάσεις. Το οικονομικό μοντέλο της Κύπρου είναι πλέον ξεπερασμένο, καθώς ο κυπριακός τραπεζικός τομέας απέτυχε. Υπήρξε ένας υπερτροφικός τραπεζικός τομέας με μηδενική παραγωγική και βιομηχανική βάση. Το κούρεμα των καταθέσεων στις προβληματικές τράπεζες ως λύση φαντάζει δυστυχώς καλύτερο απ' ό,τι η συνολική χρεοκοπία της χώρας, κατά την οποία όλοι χάνουν τα πάντα.

Η απόφαση του κουρέματος κατέστρεψε ολοσχερώς την αξιοπιστία του συστήματός μας και εκμηδένισε την εμπιστοσύνη του καταθέτη. Ποτέ και πουθενά προηγουμένως στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν τέθηκε σε κίνδυνο η προστασία ακόμα και της ελάχιστης ασφαλισμένης κατάθεσης, με εξαίρεση την πρώτη συμφωνία των Υπουργών Οικονομικών της Ευρωζώνης, μια συμφωνία που η κυπριακή Βουλή θέλησε να διορθώσει προς όφελος της Ευρωζώνης. Από τότε η Κύπρος λειτουργεί στη βάση περιορισμού διακίνησης κεφαλαίων, που, ενώ ήταν ένα περιοριστικό μέτρο ολίγων μόνο ημερών, τελικά διαρκεί και διαρκεί μέχρι και σήμερα. Αυτός ειδικά ο περιορισμός αποτελεί ένα ουσιαστικό εμπόδιο στην επανεκκίνηση της οικονομίας.

Το μοντέλο το οποίο χρησιμοποίησε την επιβολή χαμηλού συντελεστή φορολογίας, για να προσελκύσει ξένες επενδύσεις, θα επαναλάβω ότι έχει χρεοκοπήσει. Δυστυχώς, οι συνέπειες της χρεοκοπίας βαραίνουν τους Κυπρίους φορολογουμένους. Στο τέλος της ημέρας αποδείχτηκε άνθρακας ο θησαυρός των ξένων καταθετικών επενδύσεων δισεκατομμυρίων ευρώ στην Κύπρο, αφού όχι μόνο στη φάση της πτώχευσης, αλλά και τα τελευταία τέσσερα χρόνια της ύφεσης η κυπριακή κοινωνία και οικονομία πλήρωνε αστρονομικά επιτόκια, για να μην εκδηλωθεί η πτώχευση του αφερέγγυου τραπεζικού συστήματος μέσα από την απότομη φυγή κεφαλαίων. Οι ξένες καταθέσεις μάς κόστισαν θανάσιμα. Απορρόφησαν μέσα από τα υψηλά επιτόκια τη βιωσιμότητα της πραγματικής οικονομίας. Δε χρηματοδότησαν ισορροπημένα την αειφόρο ανάπτυξη αυτού του τόπου, παρά μόνο δημιούργησαν φούσκες. Θέτω και πάλι το εξής απλό ερώτημα: Γιατί στο σύνολό τους αυτές οι καταθέσεις μετατράπηκαν σε δανεισμό και προς ποιες κατευθύνσεις;

Οι επενδυτές που τοποθέτησαν τα χρήματά τους στην Κύπρο, με στόχο να πληρώνουν χαμηλότερο φόρο, αλλά και να λαμβάνουν υπέρμετρο καταθετικό επιτόκιο, θα έπρεπε να υποχρεωθούν έγκαιρα να επωμισθούν τις συνέπειες των αφερέγγυων τραπεζών. Για το λόγο αυτό υπεραμύνομαι της θέσης που είχα πάρει σε σχέση με τη Λαϊκή Τράπεζα.

Ταυτόχρονα, το κυπριακό μοντέλο κατόρθωσε να ανεβάσει το κόστος εργασίας σε δυσανάλογα υψηλά επίπεδα απ' ό,τι σε άλλες χώρες της Ευρωζώνης. Επίμονες ήταν οι συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αλλά και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για διαρθρωτικές αλλαγές. Σημειώνονται μεταξύ άλλων οι ολοένα αυξανόμενες δαπάνες του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, το θέμα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η γήρανση του πληθυσμού, η ΑΤΑ και οι στρεβλώσεις που δημιουργούν οι υψηλές τιμές, αλλά και πάνω απ' όλα η φθίνουσα ανταγωνιστικότητα.

Ποτέ και καμία κυβέρνηση δεν εφάρμοσε μεταρρύθμιση με στόχο να αυξήσει την κυπριακή ανταγωνιστικότητα και να την καταστήσει μια ανταγωνιστική οικονομία εντός της Ευρωζώνης. Το μνημόνιο ως σχέδιο εξυγίανσης έχει διπλό στόχο, τόσο τον περιορισμό των ελλειμμάτων όσο και τη μείωση του κόστους εργασίας και κατ' επέκταση τη μείωση του κόστους παραγωγής των προϊόντων και υπηρεσιών.

Η οικονομία της Κύπρου βρίσκεται στη φάση ανασχηματισμού. Δεν είναι απλά τα πράγματα, δεν είναι καθόλου απλές οι πολιτικές και δεν είναι μόνο απλές εξαγγελίες. Η κυπριακή οικονομία θα πρέπει επιτέλους να επανεκκινήσει. Το στοίχημα που τίθεται είναι κατά πόσο η κυπριακή κοινωνία θα αντέξει, αν εμείς οι Κύπριοι πολιτικοί έχουμε την ικανότητα να εφαρμόσουμε το πρόγραμμα των μεταρρυθμίσεων και τέλος αν η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ειλικρινής και δε θα λειτουργήσει καταχρηστικά, προκειμένου να εξυπηρετήσει άλλους στόχους.

Ακούω το τελευταίο διάστημα τόσο για την Ελλάδα όσο και για την Κύπρο, αλλά και ευρύτερα για την αντιμετώπιση της κρίσης, ότι οι προβληματικές οικονομίες θα πρέπει να αναζητήσουν και να υιοθετήσουν ένα διαφορετικό μοντέλο οικονομικής πορείας, προκειμένου να πετύχουν οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Μάλιστα, πολλοί προτρέχουν να παρουσιάσουν το σουηδικό ή το ιρλανδικό ως μοντέλο προς μίμηση. Άλλοι,

συνθηματολογώντας, περιλαμβάνουν στις προτάσεις τους οικονομικές φιλοσοφικές προσεγγίσεις ή ακόμη χειρότερα το δίλημμα της διαιώνισης των ελλειμμάτων αντί των πολιτικών λιτότητας.

Θέλω να αρχίσω λέγοντας το εξής: Οι οικονομίες πρέπει να προσαρμόζουν και να αξιοποιούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την εθνική κουλτούρα και συνήθεια, προκειμένου να μεγιστοποιούν την παραγωγικότητά τους. Ως εκ τούτου, η εφαρμογή ενός μοντέλου διοίκησης ως κοινωνικού συμβολαίου στην κυπριακή κοινωνία με διαφορετικά πολιτισμικά στοιχεία είναι με μαθηματική ακρίβεια βέβαιο ότι θα καταλήξει σε αποτυχία. Η Κύπρος μετά βεβαιότητας χρειάζεται συμμάζεμα και μεταρρυθμίσεις. Η Κύπρος είναι σε ένα κοινό νόμισμα και, αφού δεν μπορεί να ασκήσει δική της νομισματική πολιτική, οφείλει να τηρεί τις προϋποθέσεις του κοινού νομίσματος. Ακόμη όμως και στην περίπτωση εξόδου από το κοινό νόμισμα η προϋπόθεση για ανταγωνιστικότητα είναι εκεί, επειδή θα εξακολουθούμε μετά βεβαιότητας να λειτουργούμε ως οικονομία σε μια ανοικτή αγορά.

Η Κύπρος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακολούθησε ένα μοντέλο μετά την ανεξαρτησία το οποίο την οδήγησε όντως σε ένα οικονομικό θαύμα, όπως εξάλλου χαρακτηρίστηκε για δεκαετίες. Ως εκ τούτου, στα χαρίσματα αυτού του λαού υπάρχουν εκείνα τα δυνατά σημεία τα οποία, αν και πάλι ανασυντάξουμε, θα μπορέσουμε να βάλουμε πλήρη, επανεκκινώντας, προς μια νέα οικονομική ανάπτυξη βασιζόμενη στη δημιουργικότητά μας. Η εξωστρέφεια της κυπριακής οικονομίας, η επιχειρηματικότητα, ο ζήλος για δημιουργία, το επιχειρείν, αλλά και η ευλογία του κέρδους μέσα από την επανεπένδυσή του ήταν λόγοι για τους οποίους η κυπριακή οικονομία κατόρθωσε τις τελευταίες δεκαετίες να αναστηλώσει το κράτος μέσα από τα συντρίμια ενός πολέμου, καθώς και να εντάξει την Κύπρο εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και στην Ευρωζώνη. Κατόρθωσε η κυπριακή οικονομία ως κινητήρια μηχανή να κρατήσει όρθια την πολιτική οντότητα του κυπριακού κράτους, παρά την πολεμική που δέχθηκε.

Θα επαναλάβω για άλλη μια φορά ότι ο κυπριακός λαός με την εργατικότητά του δημιούργησε ένα τεράστιο απόθεμα πλούτου. Δυστυχώς, η διαχείριση αυτού του πλούτου δεν ήταν αυτή που έπρεπε, χρειαζόταν μια διαφορετική διαχείριση. Και εδώ είναι το σημείο το οποίο μας οδήγησε σε περιπέτεια. Ενώ η Κύπρος αναπτυσσόταν, δυστυχώς το κυπριακό οικονομικό μοντέλο δεν προσαρμόζε ταυτόχρονα διορθωτικά μέτρα που επέβαλλαν οι ανάγκες των καιρών. Αντί να αναπτυσσόμαστε ανταγωνιστικά και δημιουργικά, αναλωθήκαμε στην ανακατανομή του πλούτου μέσα από ταξικές αντιπαραθέσεις και αγώνες.

Βιώσαμε σε περίοδο λιγότερη από δεκαπέντε χρόνια τρεις επαναλαμβανόμενες φούσκες και ανισόρροπες αναπτύξεις (χρηματιστήριο, κατασκευαστικός τομέας, χρηματοοικονομικός) χωρίς ποτέ να λάβουμε διορθωτικά μέτρα. Και στις τρεις αυτές αντικυκλικές εξάρσεις της οικονομίας το δικό μας σύστημα δεν έκανε διορθωτικές κινήσεις, ώστε να αποτρέψει την επανάληψή τους, σαν να νομίζαμε ότι όλα μπορεί να τα ρυθμίσει η αγορά, χωρίς να αφήνουμε περιθώριο στο κράτος να ασκεί οικονομική πολιτική και χωρίς να νιώθουμε την ανάγκη να υπάρχουν εποπτικοί έλεγχοι. Θέλω με αυτό να πω ότι ασφαλώς και η αγορά θα πρέπει να αυτορρυθμίζεται, ωστόσο αυτό προϋποθέτει ένα σωστό εποπτικό έλεγχο σχετικά τουλάχιστον με τη διαχείριση των κινδύνων.

Πέραν των εκκωφαντικών δονήσεων της οικονομίας από τις φούσκες, που έχω αναφέρει, το κυπριακό οικονομικό μοντέλο εστίασε τη προσοχή του στην ανακατανομή των ωφελημάτων της φούσκας μέσα από την ανάπτυξη θεσμοθετημένων συστημάτων που έτρωγαν την ανταγωνιστική ικανότητα της ανοικτής πλέον κυπριακής οικονομίας. Αναπτύχθηκε και συντηρήθηκε ένας τεράστιος δημόσιος τομέας και γραφειοκρατία, ένα τεράστιο και αδιαφανές κράτος προνοίας. Τα δημοσιονομικά ελλείμματα προκαλούνταν κατά κύριο λόγο από θεσμοθετημένα, αλλά και αδιαφανή συστήματα αναδιανομής ωφελημάτων και μισθών, χωρίς να τηρούνται οι αναλογίες σε σχέση με τις δαπάνες που αφορούσαν παραγωγικές επενδύσεις. Καλλιεργήθηκε επίσης μια νοοτροπία σε όλους τους φορείς χρήσης δημόσιων πόρων που δε λαμβάνει υπόψη της τη λογική κάθε ενέργειας ή την αποτελεσματικότητα κάθε επένδυσης. Με άλλα λόγια, ξοδέψαμε χωρίς το αίσθημα της αναγκαιότητας, αλλά και της καρποφορίας. Μεγεθύνθηκε υπερβολικά το κυπριακό κράτος σε βάρος της πραγματικής οικονομίας, αφαιρώντας πόρους και δυνατότητες, που, αν τους διατηρούσε η πραγματική οικονομία, θα μπορούσε να διατηρούσε τη δική της πορεία.

Η κυβέρνηση Αναστασιάδη αποφάσισε μια σειρά μέτρων επανεκκίνησης της οικονομίας και εξυγίανσης της πολιτικής ζωής και της δημόσιας υπηρεσίας. Κι όμως ακόμα απουσιάζει το όραμα του νέου οικονομικού μοντέλου που θα αντικαταστήσει το χρεοκοπημένο μοντέλο της φούσκας. Η βιωσιμότητα του νέου αυτού μοντέλου θα πρέπει να βασιστεί στα δικά του μέσα. Ζητούμενο είναι να βασίζεται σε αρχές και αξίες, στα συγκριτικά δικά μας πλεονεκτήματα και στην ανάγκη ανταγωνιστικότητας και εντός της Ευρωζώνης και διεθνώς. Το νέο αυτό μοντέλο έχει μια διπλή ευθύνη. Η πρώτη είναι να καταστεί από μόνο του βιώσιμο και η δεύτερη είναι να καλύψει τα κενά και τις καταστροφικές επιπτώσεις του προηγούμενου. Έχει την ευθύνη για την ανάκτηση της εθνικής κυριαρχίας, την αποπληρωμή δανείων δισεκατομμυρίων και την επιστροφή στις αγορές. Το νέο μοντέλο θα έχει επίσης την υποχρέωση να αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη που απώλεσαμε ως Κύπρος. Πρέπει συν τοις άλλοις να επαναξιολογήσουμε το ρόλο του κράτους, το στρατηγικό, τον επιδιαιτητικό ή τον κοινωνικό.

Βασισμένοι στα πλεονεκτήματά μας, θα πρέπει να χρησιμοποιήσουμε την τεχνολογία, προκειμένου να παράξουμε διαφοροποιημένα προϊόντα και υπηρεσίες χαμηλού κόστους και υψηλής ποιότητας. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η δημιουργία δεσμάτος μεταξύ επιχειρήσεων και πανεπιστημίων. Δυστυχώς, ο μεγάλος αριθμός πανεπιστημίων στην Κύπρο δεν προσέφερε ακόμη στην οικονομία την έρευνα και καινοτομία που είναι απαραίτητες για την ποιότητα και τη διαφοροποίηση των προϊόντων και υπηρεσιών μας. Το νέο μοντέλο θα πρέπει να παράξει και να δημιουργήσει αξία και όχι να λεηλατεί υφιστάμενη και μη ανανεώσιμη αξία. Θα πρέπει να λειτουργήσει στη βάση της αειφορίας χωρίς να αφήνει πίσω του ανάγκες για περιβαλλοντικές αποκαταστάσεις. Θα πρέπει η ανάπτυξη στο νέο μοντέλο να έχει ισόρροπο χαρακτήρα, ώστε να αποφεύγονται μονοδιάστατες εξαρτήσεις από γρήγορους ρυθμούς ανάπτυξης. Η Κύπρος θα μπορούσε να επενδύσει ουσιαστικά σε νέους τομείς, όπως η ιατρική, η τριτοβάθμια εκπαίδευση, οι νέες τεχνολογίες και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αλλά και η ενέργεια.

Η οργάνωση του κυπριακού κράτους παρουσιάζει έναν πελατειακό χαρακτήρα. Τίποτα δεν μπορεί να γίνει στην Κύπρο χωρίς να περάσει από τον κρατικό μηχανισμό. Και εδώ είναι ένα άλλο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η επανεκκίνηση της οικονομίας. Το κράτος παρέχει πρόσδοχο σε διάφορες ομάδες και πρώτα από όλα στους δημόσιους υπαλλήλους. Μια από τις σημαντικές παροχές του κράτους είναι μια θέση στο δημόσιο, με αποτέλεσμα η Κύπρος να έχει μια από τις μεγαλύτερες γραφειοκρατίες. Χωρίς τους τραπεζικούς υπαλλήλους, για κάθε δέκα άτομα υπάρχει ένας δημόσιος υπάλληλος. Έκαστος Κύπριος προσπαθεί με κάθε δυνατό τρόπο να γίνει δημόσιος υπάλληλος. Αυτό το όραμα δημιουργήσαμε στο κυπριακό οικονομικό μοντέλο.

Ένας άλλος τρόπος που το κράτος παρέχει ωφελήματα είναι μέσω της παροχής προνομίων σε διάφορες ομάδες όπως στους δικηγόρους, τους λογιστές, τους ελεγκτές, τους συμβολαιογράφους, τους φορηγατζήδες, τους φορτοεκφορτωτές, τους φαρμακοποιούς, τους οπτικούς, τους μηχανικούς κ.ά. Αυτά τα προνόμια δημιουργούν κλειστά επαγγέλματα, που περιορίζουν τον ανταγωνισμό και ωφελούν μόνο αυτούς οι οποίοι βρίσκονται εντός του συστήματος. Ένας άλλος τρόπος παροχής ωφελημάτων είναι η κάλυψη με εισφορές προς επαγγελματικούς συνδέσμους. Είναι ενδιαφέρον το ότι ορισμένες φορές αυτές οι εισφορές επιβάλλονται προς όφελος επαγγελματικών ομάδων που δεν έχουν αντίκρισμα σε αριθμό μελών. Κανείς φυσικά δε γνωρίζει πού πηγαίνουν αυτά τα χρήματα.

Το σύστημα αυτό συνεπάγεται ότι σήμερα το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της Κύπρου λαμβάνει το εισόδημά του, μερικώς ή ολικώς, από τους φόρους και τις εισφορές. Να λοιπόν πώς ανακατανέμονται οι πόροι, αντί της παραγωγικής τους χρήσης!

Τα ερωτήματα που εύλογα τίθενται είναι τα εξής: Ποιο παραγωγικό κόστος συνεπάγονται οι περιορισμοί στην οικονομία, ποιο όφελος θα είχε η Κύπρος με το άνοιγμα των κλειστών επαγγελμάτων, σε ποια αύξηση του ΑΕΠ θα οδηγούσε; Και, εάν αίρονταν οι περιορισμοί στις διάφορες αγορές, θα αυξανόταν η οικονομική παραγωγή και σε ποιο ποσοστό και, αν μειωνόταν το γραφειοκρατικό κόστος της λειτουργίας των επιχειρήσεων στην Κύπρο, πόση αύξηση του ΑΕΠ θα της απέφερε; Ερωτήματα που, για να απαντηθούν, προϋποθέτουν μελέτες.

Δυστυχώς, ενώ το κράτος διευρυνόταν, δεν προσαρμοζόταν στις ανάγκες της αγοράς, αλλά και της ανταγωνιστικότητας, με αποτέλεσμα να βρεθεί σήμερα στην ακόλουθη κατάσταση:

1. Υπερμεγέθης δημόσιος τομέας με πεπαλαιωμένες δομές και αντιλήψεις διοίκησης. Προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί με έναν υπέρογκο δημόσιο τομέα, ο οποίος αναπαράγεται στη βάση των πελατειακών σχέσεων.
2. Διατήρηση της κρατικής δραστηριότητας σε τομείς που θα μπορούσε η αγορά από μόνη της να καλύψει και μάλιστα με πολύ μεγαλύτερο οικονομικό όφελος. Σωρεία μη ανταγωνιστικών κρατικών εταιρειών και οργανισμών που δεν προσφέρουν ούτε κοινωνικό σκοπό ούτε και θετικό οικονομικό αποτέλεσμα, αναγκάζοντας το κράτος να χρησιμοποιεί πόρους αντιπαραγωγικά, πνίγοντας επιπρόσθετα τους φορολογουμένους.
3. Στους βασικούς τομείς της οικονομίας, οι οποίοι καθορίζουν τους κύριους συντελεστές του κόστους παραγωγής των προϊόντων και υπηρεσιών μας, διατηρήθηκε μονοπωλιακό ή και ολιγοπωλιακό καθεστώς, με αποτέλεσμα και πάλι τη δημιουργία ανταγωνιστικών μειονεκτημάτων της κυπριακής οικονομίας.
4. Η συνδικαλιστική υπερδύναμη υπεράσπισης του κατεστημένου και της δυσλειτουργίας, τόσο από πλευράς εργοδοτών όσο και από πλευράς εργοδοτούμενων, αφαιρούσε από την πολιτειακή ηγεσία τη δυνατότητα λήψης διορθωτικών μέτρων.
5. Η πολιτειακή ηγεσία δεν αποφάσισε ούτε έγκαιρα ούτε σωστά, αφού παγιδεύτηκε στο σύνθημα περί εκχώρησης δικαιωμάτων συναπόφασης στην κοινωνία των πολιτών και στους συνδικαλιστές. Ενώ έχει κάθε υποχρέωση η πολιτειακή ηγεσία να αποφασίζει διαβουλευόμενη, εκχωρούσε αυτό της το ρόλο

στους συνδικαλιστές, με αποτέλεσμα ούτε έγκαιρα να υπάρχουν αποφάσεις ούτε και το περιεχόμενο των αποφάσεων να κινείται εντός συγκροτημένης πολιτικής. Οι κλαδικές αντιλήψεις, ενώ είναι πάντα χρήσιμο να ακούγονται, δεν μπορούν να είναι οι τελικές αποφάσεις. Αυτός είναι ένας από τους κύριους λόγους για τους οποίους δεν έχουμε πετύχει εκείνες τις χρήσιμες μεταρρυθμίσεις με εκείνους τους γρήγορους ρυθμούς.

6. «Το κέρδος έγκλημα εστί». Αυτού του είδους οι αντιλήψεις θανατώνουν κάθε οικονομική πρωτοβουλία για επενδυτική δραστηριότητα. Σε ένα νέο οικονομικό μοντέλο η αντίληψη αυτή θα πρέπει να ανατραπεί, επικροτώντας το κέρδος.
7. Η υπέρμετρη δημοσιότητα ατεκμηρίωτων σκανδάλων, αλλά και η δαιμονοποίηση κάθε ξένης επένδυσης οδηγούν στη μη αξιοποίηση επενδυτικών δυνατοτήτων στο διεθνή χώρο. Και πάλι αυτή η νοοτροπία που αναπτύχθηκε στο δικό μας σύστημα θανατώνει εν τη γενέσει της κάθε δυνατότητα ξένης επένδυσης στην Κύπρο. Οι εθνικοί ελεγκτικοί μηχανισμοί σε ένα νέο οικονομικό μοντέλο θα πρέπει να στοχεύουν στην παραγωγή αποτρεπτικής ικανότητας έναντι της διαφθοράς. Απουσιάζει επίσης από το δημόσιο αυτό που ονομάζεται “λογοδοσία”, καθώς και η έννοια του απολογισμού. Ο πολίτης βομβαρδίζεται με ειδήσεις για τις παρατυπίες, τα σκάνδαλα και τις οποιεσδήποτε άλλες υπερβολές, χωρίς ποτέ να βλέπει τιμωρία ή τουλάχιστον να λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα για αποφυγή τους στο μέλλον.
8. Το κράτος μας κατάντησε να έχει καθαρά διαχειριστικό ρόλο, ενώ η κυβέρνηση απώλεσε το ρόλο του στρατηγικού σχεδιασμού και της άσκησης πολιτικής. Ο έντονος κρατισμός αφαιρεί τη δυνατότητα άσκησης πολιτικής ανάπτυξης. Για παράδειγμα, στον υποσχόμενο τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης βλέπουμε σοβαρά προβλήματα, επειδή μεταξύ άλλων η ιδιωτική τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν αντικρίζεται ως στρατηγικός εταίρος αλλά ως αναγκαίο κακό.
9. Το νέο οικονομικό μοντέλο θα πρέπει να προσαρμόζει τις εξελίξεις της δημογραφίας. Δεν υπήρχε όραμα και ολοκληρωμένη προσέγγιση και στρατηγική σχετικά με τη δημογραφία στο υφιστάμενο οικονομικό μοντέλο. Αυτό το μοντέλο δεν μπορεί να απορροφήσει όλους τους νέους πτυχιούχους. Και όμως το οικονομικό μοντέλο διαφοροποιείται αργά και ανεπαρκώς. Ολοένα και μεγαλύτερος αριθμός νέων ανθρώπων στην Κύπρο αποκτά πανεπιστημιακές γνώσεις και ως εκ τούτου τρέφει τις ανάλογες προσδοκίες. Παρά τις συχνές πομπώδεις διακηρύξεις, η Κύπρος δεν πορεύεται προς μία κοινωνία και οικονομία της γνώσης, η οποία είναι απαραίτητη για τη δημιουργία επαρκούς αριθμού θέσεων εργασίας που να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των αποφοίτων πανεπιστημίων.
10. Υπέρμετρες φορολογίες που δεν είναι στις αντοχές του Κύπριου φορολογουμένου. Ο βασικός στόχος ενός νέου μοντέλου είναι οι χαμηλότερες δημόσιες δαπάνες και κατ' επέκταση λιγότεροι φόροι.

Προκαταρκτικές σκέψεις για επανεκκίνηση της κυπριακής οικονομίας

1. Χρειαζόμαστε νομοθεσία ή ακόμα ενσωμάτωση, αν είναι δυνατό, στο σύνταγμα σταθεροποιητικών προνοιών... Και είμαι απόλυτα πεπεισμένος ότι θα πρέπει να περάσουμε νομοθεσία βάσει της οποίας να διασφαλίζεται η οικονομική σταθερότητα στη χώρα μας. Η συχνή εμφάνιση φούσκας στην αγορά ήταν συχνά ο λόγος για τον οποίο η οικονομία κινήθηκε σε αντικυκλικές πορείες με ακραίες συνέπειες. Σκοπός της νομοθεσίας θα μπορούσε να είναι η διαφύλαξη ισορροπίας μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης, ανεργίας και πληθωρισμού. Εισηγούμαι μάλιστα κάτι ανάλογο με τη σχετική νομοθεσία στο γερμανικό δίκαιο.
2. Εργασιακή ειρήνη και σταθερότητα μπορεί να επέλθουν μέσα από την απαγόρευση των απεργιών, με εξαίρεση ένα μήνα πριν τη διαπραγμάτευση των συλλογικών συμβάσεων, με ενίσχυση του εργατικού δικαστηρίου.
3. Απαγόρευση άσκησης οικονομικής δραστηριότητας από πλευράς των συνδικαλιστικών φορέων, ως επίσης και λοιπών πολιτικών φορέων.

Τραπεζικό σύστημα

Χρειάζεται να τερματιστεί το συντομότερο η διαμάχη μεταξύ Κεντρικής Τράπεζας και κυβέρνησης. Αυτή η αντιπαράθεση υποσκάπτει την αποτελεσματική διαχείριση των τεράστιων θεμάτων του κυπριακού τραπεζικού συστήματος. Δίνει την εντύπωση της πλήρους αποδιοργάνωσης στο εξωτερικό.

Να συντομευθούν όλες οι διαδικασίες για αναδιάρθρωση της Τράπεζας Κύπρου. Θα πρέπει να γίνει υλοποίηση με αποτελεσματικότητα ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης που να περιλαμβάνει όλα τα βήματα, μέχρι να εξυγιανθεί πλήρως η Τράπεζα Κύπρου και να επανακτηθεί η εμπιστοσύνη της αγοράς στην Τράπεζα Κύπρου, ώστε να σταματήσει να δίνεται τροφή για αρνητική δημοσιότητα και άκαρπες συζητήσεις.

Καθορισμός των βημάτων για ανακεφαλαιοποίηση του συνεργατισμού και της Ελληνικής Τράπεζας, σε περίπτωση που αποτύχουν στην ανακεφαλαιοποίηση με ίδια μέσα. Είναι σημαντικό οποιαδήποτε κρατική

στήριξη καταστεί αναγκαία να γίνει με ορθό αλλά συνοπτικό τρόπο, έτσι ώστε να μην υποσκαφθεί περαιτέρω η ήδη ευάλωτη εμπιστοσύνη της αγοράς στο κυπριακό τραπεζικό μας σύστημα.

Κατάργηση των συλλογικών εργασιακών συμβάσεων στις τράπεζες, έτσι ώστε να επιτευχθεί εξορθολογισμός στα έξοδα των τραπεζών.

Πρέπει να ενδυναμωθεί η εταιρική διακυβέρνηση του κυπριακού τραπεζικού συστήματος. Είναι ξεκάθαρο ότι η εταιρική διακυβέρνηση σε ένα μεγάλο μέρος του τραπεζικού συστήματος απέτυχε. Η εταιρική διακυβέρνηση πρέπει να διασφαλίζει ότι τα διοικητικά συμβούλια είναι κατ' ουσίαν ανεξάρτητα, όχι μόνο στη θεωρία, έτσι ώστε να διασφαλίζεται ο αποτελεσματικός έλεγχος της εξουσίας τους. Επίσης, σε επίπεδο εκτελεστικών διευθύνσεων πρέπει να διοριστούν σε θέσεις κλειδιά άτομα με ξεκάθαρα αμέρισο χαρακτήρα, με ανάλογες γνώσεις και εμπειρίες και που να έχουν το θάρρος της άποψής τους σε ένα πλαίσιο εργοδότησης που να διασφαλίζει την ακεραιότητα.

Επανασχεδιασμός της δημόσιας υπηρεσίας με άξονες την αποδοτικότητα, την παραγωγικότητα και την ευελιξία, π.χ. ορθή αξιολόγηση προσωπικού και, αν και ακούγεται δραστικό, κατάργηση της ψευδαίσθησης της μονιμότητας, που θα υποκινήσει σημαντικά την αύξηση της παραγωγικότητας.

Καθορισμός και υλοποίηση στρατηγικού σχεδιασμού, για να καταστεί η Κύπρος τουριστικός προορισμός επιλογής, φορολογικά κίνητρα ανάπτυξης, εξειδικευμένος τουρισμός, καζίνο, φιλελευθεροποίηση πτήσεων καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, ορθολογική προώθηση στο εξωτερικό.

Καθορισμός και υλοποίηση σχεδιασμού, για να συνεχίσει η Κύπρος να αποτελεί κέντρο διεθνών εργασιών και επιτάχυνση όλων των διαδικασιών και εργασιών για οικονομική εκμετάλλευση των φυσικών πόρων της Κύπρου. Η συγκεκριμενοποίηση της προοπτικής εκμετάλλευσης των φυσικών μας πόρων θα δημιουργήσει προοπτική ανάπτυξης και εμπιστοσύνης στην κυπριακή αγορά.

Χωρίς να υποσκαφθεί η σταθερότητα του φορολογικού συστήματος, χρειάζεται να επανασχεδιαστεί το φορολογικό σύστημα της Κύπρου, δίνοντας κίνητρα για ανάπτυξη. Η φορολογία να μετεξελιχθεί από εργαλείο είσπραξης φόρων σε εργαλείο ανάπτυξης, ενσωματώνοντας κατάλληλα κίνητρα.

Για να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη στο σύστημα, πολιτικό, τραπεζικό, κοινωνικό κ.λπ., πρέπει να επέλθει κάθαρση και να αποδοθούν ευθύνες στα άτομα που έχουν ευθύνες, είτε με τις ενέργειές τους ή με την αμέλειά τους να προβούν σε ενέργειες.

Τέλος, η Κύπρος μπορεί να δραστηριοποιηθεί στο αμέσως επόμενο διάστημα στην ενέργεια, τις υπηρεσίες, την εκπαίδευση, τον τουρισμό.

Παράλληλα, η Κύπρος θα πρέπει να αξιοποιήσει τη στρατηγική της θέση σχετικά με τη διαμετακόμιση προϊόντων και υπηρεσιών μέσα από τα λιμάνια και αεροδρόμια. Ένας τομέας για τον οποίο η Κύπρος προσφέρεται ως γέφυρα είναι η οργάνωση των logistics παραγωγικών επιχειρήσεων της Άπω Ανατολής με την Ευρώπη.

Πάνω απ' όλα ωστόσο, η ανάπτυξη μπορεί να έρθει μέσα από τους στρατηγικούς σχεδιασμούς των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Για το λόγο αυτό θα πρέπει το κράτος να διασφαλίσει τις προϋποθέσεις σωστής λειτουργίας της αγοράς, του τραπεζικού συστήματος και του ανταγωνισμού. Η πάταξη της γραφειοκρατίας και το άνοιγμα της αγοράς του ρεύματος θα πρέπει να είναι από τις πρώτες προτεραιότητες. Με τη στοχοποίηση της ανάπτυξης μέσα από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις πετυχαίνουμε ισόρροπη ανάπτυξη όλων των τομέων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηγιάννη.

Απ' ό,τι καταλάβω, τώρα είναι ο κ. Κώστας Κώστα του ΑΚΕΛ.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Είναι ο κ. Νικολαΐδης, που άλλαξε με τον Περδίκη; Δεν εκατάλαβα τι μου εστείλετε δαπάνω!

Ν. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ:

Να σας διευκολύνω, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αλλάξατε σειρά με τον κ. Περδίκη;

Ν. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ:

Ναι, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

N. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να σας διευκολύνω τζι άλλον, να μη δυσκολευτείτε τζι άλλον. Μετά από τον κ. Νικολαΐδη είναι ο κ. Κώστα. Εγώ πρέπει να αποχωρήσω. Έτυχε κάτι επείγον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

N. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η κυπριακή οικονομία βρίσκεται στην κρισιμότερη περίοδο από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οι τραγικές εμπειρίες που έζησε η χώρα μας τον τελευταίο καιρό μάς θέτουν μπροστά σε ιστορικές ευθύνες και κρίσιμες αποφάσεις, αποφάσεις οι οποίες πρέπει να ληφθούν υπό τη σκιά της τρόικας και του μνημονίου.

Το μνημόνιο δεν ήταν ένας κεραυνός εν αιθρία, αλλά ήταν η κατάληξη μιας πορείας γεμάτης από τεράστια και εγκληματικά λάθη. Λάθη από την κυπριακή πολιτεία, λάθη από το πολιτικό σύστημα, λάθη από το οικονομικό και επιχειρηματικό σύστημα, λάθη από την προηγούμενη κυβέρνηση, λάθη από την παρούσα κυβέρνηση, λάθη από τις διοικήσεις κάποιων τραπεζών και από τις εποπτικές αρχές του τραπεζικού συστήματος. Όλα αυτά τα λάθη έδωσαν την ευκαιρία στην τρόικα να μας επιβάλει ένα μνημόνιο που εξυπηρετεί όχι την Κύπρο και τις ανάγκες της αλλά τους σχεδιασμούς και τις σκοπιμότητες του γερμανικού άξονα στην Ευρωζώνη.

Τα προβλήματα της κυπριακής οικονομίας άρχισαν από πολύ παλιά και συντηρούνταν από κυβέρνηση σε κυβέρνηση. Με υπερτροφικό δημόσιο τομέα, ένα δυσανάλογα μεγάλο σε σχέση με το μέγεθος της οικονομίας μας, υπέρογκο, τραπεζικό σύστημα, που δούλευε καταχρηστικά αντί ορθολογιστικά, δούλευε στη βάση των bonus για τα golden boys και όχι των υγιών πρακτικών, δούλευε στη βάση επισφαλών εξασφαλίσεων είτε για δάνεια που χορηγούσαν είτε για επενδύσεις και επεκτάσεις που έκαναν, με τη φούσκα των ακινήτων και τις εύκολες λύσεις των ξένων αγοραστών, την υποτίμηση ζωτικών τομέων της οικονομίας μας και τις μονοδιάστατες κατευθύνσεις προς το εύκολο και γρήγορο κέρδος, τις συντεχνιακές νοσοτροπίες, αλλά και την ασυδοσία των εργοδοτών, την ανοχή όλων μας στο ρουσφέτι, την αναξιοκρατία, τη διαπλοκή και την ατιμωρησία, με το δρόμο αυτό που ακολουθούσαμε, ήταν θέμα χρόνου η κατάρρευση. Τα πράγματα επιστεύσθηκαν και πήραν την τελική ευθεία με την έλευση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και με τα κατά συρροήν δικά μας λάθη τα τελευταία χρόνια. Πιθανώς, να μην υπάρχει λάθος που θα μπορούσαμε σε αυτό τον τόπο να κάνουμε και να μην το κάναμε!

Όμως αυτή τη στιγμή εκείνο που έχει περισσότερη σημασία από το τι έγινε είναι το τι πρέπει να γίνει. Η ΕΔΕΚ κατέθεσε στις 10 Ιουνίου την πρότασή της για έξοδο από την οικονομική κρίση. Πρόκειται για μια ολοκληρωμένη, λεπτομερή και τεκμηριωμένη πρόταση, προϊόν μιας διαδικασίας μελέτης, διαλόγου και επεξεργασίας προτάσεων, για την οποία το κίνημά μας αξιοποίησε ένα μεγάλο αριθμό από εγνωσμένου κύρους επιστήμονες, οικονομολόγους, νομικούς και ακαδημαϊκούς. Στόχος της πρότασης της ΕΔΕΚ ήταν να παρουσιάσει ένα στρατηγικό σχεδιασμό για την έξοδο της πατρίδας μας από την κρίση, την επάνοδο στις αγορές, την αποκατάσταση της ευρωστίας της οικονομίας μας, της οικονομικής ανάπτυξης και της κοινωνικής ευημερίας του λαού μας.

Η πρόταση της ΕΔΕΚ αποτελείται από τρεις πυλώνες, τρία στάδια, μέσα από τα οποία η Κύπρος θα μπορούσε να οδηγηθεί στον πιο πάνω στόχο. Πιο συγκεκριμένα: ομαλοποίηση, επανεκκίνηση, απεμπλοκή.

Το πρώτο στάδιο είναι η ομαλοποίηση της οικονομικής κατάστασης και η σταθεροποίηση του τραπεζικού μας τομέα, το δεύτερο είναι η μείωση των αρνητικών συνεπειών της απόφασης του Eurogroup, η επανεκκίνηση της οικονομίας μας και η λήψη μέτρων κοινωνικής προστασίας και το τρίτο στάδιο είναι ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός για συντομότερη αποπληρωμή του δανείου και τάχιστη απεμπλοκή από το μνημόνιο και τη δανειακή σύμβαση.

Η επίτευξη των τριών αυτών πυλώνων πρέπει, κατά την άποψή μας, να επιδιωχθεί μέσα από τις εξής αποφάσεις και ενέργειες:

Ομαλοποίηση της οικονομίας και σταθεροποίηση του τραπεζικού τομέα

Η κατάσταση στην οικονομία μας ακόμα χαρακτηρίζεται από αστάθεια και στρεβλώσεις. Η άμεση προτεραιότητα πρέπει να είναι η αποκατάσταση της θεσμικής τάξης. Να σταματήσουν οι αντιπαραθέσεις μεταξύ κυβέρνησης και Κεντρικής Τράπεζας. Χρειάζεται συνεργασία Κεντρικής Τράπεζας και Υπουργού Οικονομικών σε καθημερινή βάση, χρειάζεται καλύτερος συντονισμός, χρειάζεται συναντίληψη και χρειάζεται συνεννόηση. Ταυτόχρονα, χρειάζεται επίσπευση των διαδικασιών εξυγίανσης, αφαίρεση των περιορισμών στις τραπεζικές συναλλαγές, με ταυτόχρονη επιβολή περιοριστικών μέτρων για διαρροή κεφαλαίων στο εξωτερικό, όσο χρειάζεται. Επίσης, χρειάζεται αναδιάρθρωση του συνεργατισμού το συντομότερο δυνατό και εξασφάλιση ασφαλώς επαρκούς ρευστότητας στην αγορά.

Επανεκκίνηση της οικονομίας και μέτρα κοινωνικής προστασίας

Πρώτα απ' όλα, χρειάζεται κάτι που δεν είδαμε μέχρι σήμερα, κεντρικός συντονισμός και εκπόνηση ρεαλιστικού ολοκληρωμένου σχεδίου επανεκκίνησης της οικονομίας. Χρειάζεται άμεση προώθηση, σε πρακτικό επίπεδο, αναπτυξιακών μέτρων, όχι απλά εξαγγελίες. Χρειάζονται μέτρα μείωσης των δαπανών της κρατικής μηχανής, χρειάζεται αναδιάρθρωση και ενοποίηση υπηρεσιών. Χρειάζεται επιτέλους να βρεθεί τρόπος να λειτουργήσει ο περιβόητος εγγυοδοτικός μηχανισμός για μικρομεσαίες επιχειρήσεις, πριν παύσουμε να έχουμε μικρομεσαίες επιχειρήσεις! Χρειάζεται απορρόφηση κονδυλίων από τα ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία, κίνητρα για επαναπατρισμό κεφαλαίων. Και τέλος, κάτι πολύ σημαντικό, χρειάζεται άμεση προώθηση μέτρων κοινωνικής προστασίας. Να μην καθυστερήσουν τα σχετικά νομοσχέδια, όπως αυτά που αφορούν τον τραπεζικό διαμεσολαβητή και την αναδιάρθρωση των δανείων των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών, ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους.

Απεμπλοκή από το μνημόνιο

Η απεμπλοκή από το μνημόνιο και τη δανειακή σύμβαση θα πρέπει να είναι ο τελικός στρατηγικός μας στόχος. Εμείς, έχοντας αναλύσει το μνημόνιο και τη δανειακή σύμβαση, εκτιμούμε ότι αυτή η δανειακή σύμβαση και το μνημόνιο οδηγούν τη χώρα μας σε ένα φαύλο κύκλο, ύφεση, περισσότερα μέτρα, που θα δημιουργούν νέα ύφεση, η οποία με τη σειρά της και με βάση τη φιλοσοφία του μνημονίου θα οδηγήσει σε περισσότερα μέτρα και ούτω καθεξής.

Το πρώτιστο που χρειάζεται είναι η πολιτική απόφαση για μια πορεία εξόδου. Και ασφαλώς δεν πρόκειται να υπάρξει έξοδος από το μνημόνιο μέσα από πολιτικές αντιφάσεις, ότι δηλαδή επιθυμούμε μεν έξοδο από το μνημόνιο, αλλά τα προβλήματα μας θα τα λύσουμε μέσα στο μνημόνιο. Χρειάζεται ισχυρή πολιτική απόφαση και ακόμα πιο ισχυρή πολιτική δέσμευση, γιατί η πορεία εξόδου από το μνημόνιο δεν είναι μια εύκολη πορεία.

Πώς θα γίνει στην πράξη η απεμπλοκή από τη δανειακή σύμβαση; Τι σημαίνει καταρχήν "απεμπλοκή από τη δανειακή σύμβαση"; Σημαίνει αποπληρωμή του δανείου, σημαίνει εξασφάλιση άλλων πόρων χρηματοδότησης των αναγκών μας. Από πού μπορούμε να εξασφαλίσουμε τη χρηματοδότηση που χρειαζόμαστε; Και δεν μπορούμε να μιλούμε ασφαλώς για ευκαταφρόνητα ποσά. Νοούμενου ότι δεν υπάρχουν άλλες πηγές εξωτερικού δανεισμού, μόνο από εγχώριες πηγές θα μπορούσαμε να αντλήσουμε χρηματοδότηση.

Το βασικό όχημα για απεμπλοκή από το μνημόνιο είναι χωρίς αμφιβολία η αξιοποίηση του φυσικού αερίου, που, για να υπάρξει, χρειάζεται ολοκληρωμένος στρατηγικός ενεργειακός σχεδιασμός, επίσπευση δημιουργίας των υποδομών και κυρίως πολιτικές αποφάσεις για τις στρατηγικές μας συνεργασίες για τις υποδομές και τη διάθεση του φυσικού αερίου.

Οφείλουμε να χαιρετίσουμε το γεγονός της έναρξης επιτέλους της επιβεβαιωτικής γεώτρησης. Είμαστε σίγουροι ότι, αν τα αποτελέσματά της είναι τα προσδοκώμενα, θα δούμε μια θεαματική πραγματική αλλαγή κλίματος για την κυπριακή οικονομία γενικότερα. Και ασφαλώς θα ανοίξει και ο δρόμος για τη σύναψη συμφωνιών προπώλησης του φυσικού αερίου. Επίσης, θεωρούμε θετική εξέλιξη την υπογραφή του μνημονίου συναντίληψης -επιτέλους και ένα μνημόνιο θετικό!- με τις εταιρείες του Οικοπέδου 12.

Πέραν του φυσικού αερίου, υπάρχει και μια σειρά από τομείς της οικονομίας, παραδοσιακοί και νέοι, για τους οποίους πρέπει να υπάρξει η ανάλογη αξιοποίηση, ώστε να μπορέσουν να συμβάλουν και αυτοί στην απαιτούμενη ρευστότητα για αποπληρωμή του δανείου. Η βασική όμως προϋπόθεση είναι η Κύπρος να επανασχεδιάσει το οικονομικό και αναπτυξιακό της μοντέλο, ώστε να μπορέσουν οι τομείς αυτοί να οδηγήσουν στην επανεκκίνηση της οικονομίας μας και στην προσέλκυση επενδύσεων.

Ο πρώτος τομέας είναι ο τομέας των υπηρεσιών, ένας τομέας που επλήγη από τη δραματική συρρίκνωση του τραπεζικού τομέα, όμως εξακολουθεί να στέκει πάνω στα άλλα δύο ισχυρά του πόδια, τις άριστες νομικές και λογιστικές υπηρεσίες, που εξακολουθεί και μπορεί να προσφέρει η Κύπρος. Και ασφαλώς, για να μπορέσει να συνεχίσει να τις προσφέρει, χρειάζονται μέτρα, μέτρα άμεσα και αποφασιστικά. Χρειάζεται

εκσυγχρονισμός του φορολογικού συστήματος και παροχή κινήτρων και απαλλαγών. Χρειάζεται σύναψη νέων συμφωνιών αποφυγής διπλής φορολογίας και επαναδιαπραγμάτευση υφιστάμενων. Χρειάζεται ενίσχυση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για προσέλκυση εταιρειών παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και οργανισμών συλλογικών επενδύσεων. Χρειάζεται εκσυγχρονισμός και πλήρης μηχανογράφηση των διαδικασιών του Εφόρου Εταιρειών, του ΦΠΑ και του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων για καλύτερη εξυπηρέτηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Ο τουρισμός είναι μια ισχυρή ατμομηχανή για την οικονομία μας. Πρέπει όμως να γίνει ακόμα πιο ισχυρή με μια σειρά από μέτρα, μέτρα που ήδη έχουν καθυστερήσει πάρα πολύ, μέτρα όπως η επέκταση της τουριστικής περιόδου, η αξιολόγηση και ο επανασχεδιασμός του οργανισμού που ασχολείται με τον τουρισμό, δηλαδή του ΚΟΤ, η αδειοδότηση των καζίνων, η προσέλκυση θεματικού τουρισμού, εκπαιδευτικού, ιατρικού, αθλητικού τουρισμού, η επίπτωση εγκρίσεων των πολεοδομικών αδειών για μαρίνες και θεματικά πάρκα και πολλά άλλα μέτρα.

Όσον αφορά την εμπορική ναυτιλία, που είναι ένας τομέας αρίστευσης πραγματικά και κύρους για την Κύπρο, θα πρέπει να υπάρξει άμεση ανεξαρτητοποίηση και αναδιάρθρωση της ναυτιλιακής διοίκησης με τη δημιουργία θέσης υφυπουργού για θέματα ναυτιλίας. Και εδώ πρέπει να πούμε ότι παρατηρείται μια απαράδεκτη πραγματικά καθυστέρηση στο θέμα αυτό, ένα θέμα που έχει τη διακομματική στήριξη. Και διερωτώμαι γιατί δε θα μπορούσε το θέμα του υφυπουργείου σ' αυτό τον τομέα να απεμπλακεί από το γενικότερο συνολικό θεσμικό πρόβλημα που δημιουργείται με τη δημιουργία των υπόλοιπων υφυπουργείων. Χρειάζεται δυναμική προώθηση του ναυτιλιακού φορολογικού συστήματος, που είναι από τα πιο προηγμένα στον κόσμο, στο εξωτερικό. Και ήταν μια μεγάλη επιτυχία της κυπριακής πολιτείας η έγκρισή του από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2009. Δυστυχώς, δεν έγινε σχεδόν τίποτε από τότε. Χρειάζεται επίσης πολυεπίπεδη προσπάθεια και διεκδίκηση της άρσης του τουρκικού εμπάργκο σε κυπριακά πλοία. Εδώ θα πρέπει η εκτελεστική εξουσία να αξιοποιήσει και τις δυνατότητες της Βουλής προς την κατεύθυνση της ενημέρωσης και της διαμόρφωσης συνθηκών πίεσης πάνω στην Τουρκία, για να άρει το εμπάργκο, που μας κάνει ζημιά.

Ο πρωτογενής τομέας, η γεωργία, η κτηνοτροφία, χρειάζεται παροχή κινήτρων για συγκρότηση γεωργικών μονάδων, ώστε να γίνει δυνατός ο εκσυγχρονισμός της καλλιέργειας και η προώθηση νέων οικονομικά βιώσιμων παραγωγών εξαγωγικού χαρακτήρα.

Στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας η Κύπρος διαθέτει ένα τεράστιο κεφάλαιο, που δυστυχώς παραμένει ανεκμετάλλευτο, το ανθρώπινο δυναμικό της και την επιστημονική γνώση, που μπορούν να αποτελέσουν ισχυρά όπλα για στροφή προς οικονομική δραστηριότητα υψηλής τεχνολογίας. Να μην ξεχνούμε τα παραδείγματα κάποιων χωρών -να αναφέρω χαρακτηριστικά τη Φινλανδία με τη NOKIA- που μέσα από την αξιοποίηση της βιομηχανίας υψηλής τεχνολογίας, που δεν έχει ούτε υψηλές κεφαλαιουχικές απαιτήσεις, κατάφεραν να έχουν αξιοζήλευτη ανάπτυξη και ευημερία. Αναμέναμε για παράδειγμα ότι το τεχνολογικό πάρκο στο Πεντάκωμο θα μπορούσε να ήταν μια κυπριακή Silicon Valley. Δυστυχώς, εμείναμε μόνο στο valley!

Όλα αυτά όμως χρειάζονται προγραμματισμό, σοβαρότητα, όραμα, αυτοπεποίθηση και δυστυχώς όλα αυτά αποδείχτηκε ότι τα έχουμε εδώ και καιρό χάσει. Και πρέπει να τα ξαναβρούμε και να τα φέρουμε στην επιφάνεια.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η κατάσταση της κυπριακής οικονομίας είναι πολύ δύσκολη, αλλά δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να τη δεχθούμε, όπως έχει διαμορφωθεί, παθητικά. Χρειάζεται ενεργητική αντιμετώπιση και απαιτείται η μέγιστη δυνατή συνεργασία όλων. Η πατρίδα μας εξακολουθεί να έχει σημαντικά πράγματα που μπορούν να την οδηγήσουν ξανά στην ανάπτυξη και την ευημερία. Εξακολουθεί να έχει ισχυρά στρατηγικά πλεονεκτήματα που μπορεί να αξιοποιήσει. Πρώτα και πάνω απ' όλα, το ανθρώπινο δυναμικό. Καμιά χώρα ίσως στον κόσμο δε συνδυάζει τα δύο πράγματα που συνδυάζει η Κύπρος, υψηλό μορφωτικό επίπεδο και υψηλό επίπεδο τεχνολογίας και επαγγελματισμού. Πολύ καλές επίσης υποδομές στις επικοινωνίες, συγκοινωνίες και σε άλλες υπηρεσίες. Έχουμε μια μοναδική γεωγραφική θέση στο σημείο σύγκλισης τριών ηπείρων. Έχουμε εξαιρετικές καιρικές συνθήκες και απaráμιλλες φυσικές ομορφίες και, τέλος, ενεργειακά αποθέματα ικανά να βάλουν την Κύπρο στην κορυφή της ανάπτυξης και της ευημερίας.

Αν όλα αυτά, αντί να τα αξιοποιήσουμε, τα σκοτώσουμε μέσα από την ανικανότητά μας και τις άγονες πολιτικές αντιπαραθέσεις, που δυστυχώς συνεχίζονται καθημερινά, τότε όχι μόνο δε θα οδηγηθούμε στην έξοδο από την κρίση, αλλά θα οδηγηθούμε στη διαιώνιση της κατάστασης. Ένα από τα κύρια λάθη που οδήγησαν την πατρίδα μας στο σημερινό τραγικό σημείο ήταν και η αδυναμία συνεννόησης και συλλογικότητας. Αν τα συμβάντα τον τελευταίο καιρό δεν μας έχουν παραδειγματίσει, ώστε να συμβάλουμε όλοι στη διαμόρφωση μιας συλλογικότερης διαχείρισης της οικονομίας μας, τότε θα έχουμε για ακόμα μια φορά από μόνοι μας προδιαγράψει την περαιτέρω καταστροφή μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Νικολαΐδη.

Ακολουθεί ο συνάδελφος Κώστας Κώστα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Κ. ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συνεχίσω την αρχή την οποία τηρώ. Επειδή εγώ δυστυχώς έχω ειλημμένη υποχρέωση και έξι παρά δέκα θα πρέπει να αποχωρήσω, ζητώ την άδεια της έδρας και του συναδέλφου στο βήμα, απλώς για να μην τον διακόψω στη μέση της ομιλίας του.

Κ. ΚΩΣΤΑ:

Κύριε συνάδελφε, οι άλλοι είκοσι πέντε έφυγαν χωρίς να ρωτήσουν κανέναν!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να τονίσω καταρχάς ότι είναι ειλικρινά πολύ δύσκολο να πρέπει να καταθέσεις την εισήγησή σου για το πώς μπορεί άμεσα να αναζωογονηθεί η επιχειρηματικότητα και να επανεκκινήσει η κυπριακή οικονομία χωρίς να μπορείς να κάνεις αναφορά στα γεγονότα που προηγήθηκαν και στους λόγους που μας οδήγησαν σε αυτή την πολύ δύσκολη οικονομικά κατάσταση. Χωρίς να μπορείς να αναφέρεις, να σχολιάσεις, αλλά κυρίως να στιγματίσεις τα εγκληματικά λάθη, τις παραλείψεις και κυρίως τις αποφάσεις οι οποίες μας οδήγησαν στην καταστροφή του οικονομικού μας μοντέλου, στη φτώχεια και την ανεργία η οποία μαστίζει τον τόπο μας και απειλεί να διαλύσει τον κοινωνικό ιστό, στη διάλυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, στην καρατόμηση και ακολούθως παράλυση του τραπεζικού μας συστήματος, στο να καταστραφούν χιλιάδες συμπατριώτες μας οι οποίοι είδαν ξαφνικά να χάνονται οι κόποι μιας ζωής.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αναμφίβολα, τα τελευταία τρία χρόνια βιώνουμε όλοι μας πολύ έντονα τα αποτελέσματα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης που δυστυχώς έχει αγγίξει και τον τόπο μας. Ζούμε όμως τους τελευταίους τρεις μήνες τις οδυνηρές επιπτώσεις στην οικονομία μετά τις καταστροφικές αποφάσεις των δύο Eurogroup του περασμένου Μαρτίου και μετά την υπογραφή του μνημονίου με τη τρόικα. Επιπτώσεις οι οποίες επηρεάζουν το σύνολο σχεδόν του κυπριακού λαού και κυρίως τους συνταξιούχους, τις ευπαθείς ομάδες, τους χαμηλά αμειβομένους, που οδηγούν στην ανεργία χιλιάδες συμπολίτες μας, που έχουν βάλει στο ψυγείο την ανάπτυξη, που σκότωσαν την επιχειρηματικότητα.

Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της κυπριακής οικονομίας, εφόσον ένα μεγάλο μέρος της στηρίζεται σε αυτές, έχουν υποστεί σφοδρό πλήγμα, με αποτέλεσμα η μία να κλείνει μετά την άλλη, ενώ αυτές που ακόμα παραμένουν εν ζωή βρίσκονται στον αναπνευστήρα. Ως εκ τούτου, η ανάγκη για αναζωογόνηση της επιχειρηματικότητας και επανεκκίνηση της κυπριακής οικονομίας προβάλλουν ως αδήριτη ανάγκη, ώστε να ξεπεραστούν τα πολλά και σοβαρά προβλήματα που υπάρχουν μέσα από τις προοπτικές μιας νέας πορείας με βάση ένα καινούριο οικονομικό μοντέλο.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να επισημάνω τη μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρείται στην υλοποίηση ενός πολύ σημαντικού προγράμματος το οποίο θα δώσει ελπίδα σε όσες μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι ακόμα στη ζωή, τη σύσταση και λειτουργία του εγγυοδοτικού μηχανισμού ο οποίος θα δανειοδοτεί τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις με χαμηλότοκα και μακροχρόνια δάνεια.

Δυστυχώς, συνεχίζεται και επί της παρούσας κυβέρνησης η διάσταση απόψεων μεταξύ του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του Υπουργείου Οικονομικών με το πρώτο υπουργείο να είναι ένθερμος υποστηρικτής της ιδέας και το δεύτερο υπουργείο κάθετα εναντίον.

Εμείς ζητούμε όπως το συντομότερο επιλυθεί η όποια διαφορά υπάρχει, ώστε να προχωρήσει ο μηχανισμός και να στηριχθούν ουσιαστικά οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δίνοντας έτσι άμεσα ώθηση στην οικονομία του τόπου. Να σημειωθεί ότι έχει εξασφαλισθεί η συγκατάθεση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για παραχώρηση του ποσού των €100 εκατομ. για τις ανάγκες του μηχανισμού.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εδώ και σχεδόν δύο χρόνια υπάρχουν είκοσι τέσσερα μεγάλα αδειοδοτημένα ώριμα έργα τα οποία δυστυχώς δεν μπορούν να ξεκινήσουν, λόγω του ότι δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν. Έργα τα οποία θα συμβάλουν στη μείωση της ανεργίας και την αναζωογόνηση της αγοράς τα οποία δεν μπορούν να υλοποιηθούν, γιατί οι τράπεζές μας δεν μπορούν να δώσουν δάνεια, ενώ ούτε οι επιχειρηματίες μπορούν να πάρουν τα λεφτά τους, αν βεβαίως δεν τα έχουν χάσει με το κούρεμα των καταθέσεων. Πέραν όμως των μεγάλων έργων τα οποία είναι έτοιμα, για τον ίδιο λόγο, δηλαδή λόγω της αδυναμίας χρηματοδότησης, κανένα έργο όσο μικρό και να είναι δεν μπορεί να ξεκινήσει.

Η οικοδομική βιομηχανία, που είναι μαζί με τον τουρισμό οι δύο βασικοί πυλώνες της κυπριακής οικονομίας, έχει κυριολεκτικά διαλυθεί με φοβερές συνέπειες: ανεργία, κλείσιμο εργοληπτικών εταιρειών και επιχειρήσεων που έχουν σχέση με τις οικοδομές, σε μια περίοδο που τα αναπτυξιακά έργα του δημοσίου έχουν αφαιρεθεί από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Βασική και απαραίτητη προϋπόθεση, για να γίνουν οι όποιες επενδύσεις και να ξεκινήσει η ανάπτυξη, είναι η οριστική εξυγίανση και σταθεροποίηση του τραπεζικού μας συστήματος, το οποίο θα πρέπει να εμπνέει εμπιστοσύνη και σιγουριά, πράγμα το οποίο δυστυχώς σήμερα δε συμβαίνει. Θα πρέπει το συντομότερο δυνατόν να αρθούν τα περιοριστικά μέτρα στον τραπεζικό τομέα τα οποία έχουν κυριολεκτικά στραγγαλίσει την οικονομία του τόπου.

Ταυτόχρονα, σημαντική για την αναζωογόνηση των επιχειρήσεων είναι η μείωση των δανειακών επιτοκίων. Σ' αυτό το σημείο θα ήθελα να τονίσω ότι οι εμπορικές τράπεζες θα πρέπει να ακολουθήσουν το παράδειγμα του συνεργατισμού, αλλά και ότι θα πρέπει η κυβέρνηση και η Κεντρική Τράπεζα να ασκήσουν περισσότερη πίεση, για να μειωθούν τα επιτόκια. Σημαντική επίσης είναι η μείωση των ενοικίων η οποία θα δώσει ανάσα ζωής στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, μέτρο για το οποίο ως ΑΚΕΛ ετοιμάσαμε και καταθέσαμε σχετική πρόταση νόμου, η οποία δυστυχώς και πάλι δε συζητήθηκε στην ολομέλεια πριν από λίγο. Πέρα από αυτά, αυτό που επιβάλλεται να εντατικοποιηθεί είναι η προσέλκυση ξένων επενδύσεων οι οποίες θα δώσουν φοβερή ώθηση στην ανάπτυξη, κάτι το οποίο έχει τεράστιες δυνατότητες λόγω της προοπτικής του φυσικού αερίου. Για το σκοπό αυτό η κυβέρνηση θα πρέπει να επιταχύνει τη λήψη αποφάσεων για υλοποίηση του στρατηγικού σχεδιασμού για την ενέργεια και κυρίως για την κατασκευή των απαραίτητων υποδομών, όπως είναι το θερματικό υδροπώλησης, αποφάσεις οι οποίες θα φέρουν πολλές ξένες επενδύσεις, πέραν αυτών που προγραμματίζουν οι εταιρείες που έχουν κερδίσει τα δικαιώματα έρευνας για υδρογονάνθρακες.

Ήδη ο CIPA παράγει αρκετό έργο στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων, αλλά χρειάζεται οι προσπάθειες αυτές που καταβάλλει να συνεχιστούν και να εντατικοποιηθούν, ώστε σταδιακά η Κύπρος να καταστεί ξανά κέντρο επιχειρηματικότητας. Επιπρόσθετα, η λειτουργία της μονοθυριδικής πρόσβασης (one stop shop), καθώς και η απλοποίηση των διαδικασιών εγγραφής νέων εταιρειών θα ενισχύσουν τις προσπάθειες. Σημειώνεται ότι οι διαδικασίες εγγραφής μιας νέας εταιρείας στη γειτονική μας Μάλτα ολοκληρώνονται σε δεκαπέντε περίπου μέρες, ενώ στην Κύπρο χρειάζονται περίπου δέκα μήνες λόγω της αγκυλωμένης γραφειοκρατίας, και αυτό είναι παράλογο, αν μάλιστα σκεφτεί κανείς ότι η Μάλτα αντέγραψε το δικό μας μοντέλο.

Πρέπει επίσης να δοθεί έμφαση σε θέματα ώθησης και προώθησης αναπτυξιακών έργων, όπως είναι τα φορολογικά κίνητρα, η επιτάχυνση της έκδοσης τίτλων ιδιοκτησίας, ο εκσυγχρονισμός των νομοθεσιών, οι κυβερνητικές εγγυήσεις για ανάληψη έργων ανάπτυξης στο εξωτερικό από εργοληπτικές εταιρείες και φυσικά ο τουρισμός.

Εδώ θα ήθελα να τονίσω ότι πριν περίπου οκτώ μήνες ως επιτροπή Εμπορίου καλέσαμε μετά από αλληπάλληλες συζητήσεις όλα τα εμπλεκόμενα υπουργεία και τμήματα του κράτους, για να συζητήσουμε τρόπους με τους οποίους θα εκσυγχρονίσουμε τις νομοθεσίες μας, για να γίνουν πιο απλές οι διαδικασίες εγγραφής μιας ξένης εταιρείας η οποία θέλει να επενδύσει στην Κύπρο και να μειωθεί η γραφειοκρατία, και ζητήσαμε από όλους να μας υποβάλουν γραπτώς τις εισηγήσεις τους για τις αναγκαίες τροποποιήσεις. Μέχρι σήμερα δεν έχει φτάσει κοντά μας καμία πρόταση, τη στιγμή που το κόστος της γραφειοκρατίας αγγίζει ετησίως

το 3% του ΑΕΠ και ανέρχεται στα περίπου €300 εκατομ. το χρόνο μόνο για τις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Σημειώνουμε στο σημείο αυτό την ολοκλήρωση του προγράμματος "Αριάδνη", το οποίο ξεκίνησε πριν από δεκατρείς μήνες και θα εφαρμοσθεί τον προσεχή Νοέμβριο με συνολική συγχρηματοδοτούμενη από την Ευρωπαϊκή Ένωση δαπάνη €4,5 εκατομ. και το οποίο θα απλουστεύσει τις διαδικασίες σε πολλά υπουργεία, θα μειώσει δραστικά τη γραφειοκρατία και θα προωθήσει την ηλεκτρονική διακυβέρνηση.

Όσον αφορά τον τουρισμό, θα πρέπει να πούμε ότι κρατά ζωντανή την οικονομία του τόπου και θα πρέπει να βρούμε άμεσα τρόπους, έτσι ώστε να μεγαλώσει η εποχικότητα και να έχουμε τουρισμό ολόχρονα, να εμπλουτίσουμε το τουριστικό μας προϊόν και κυρίως να αναπτύξουμε και άλλες μορφές τουρισμού, όπως ο ιατρικός, ο θρησκευτικός, ο αθλητικός, ο συνεδριακός τουρισμός, προωθώντας τις κατάλληλες υποδομές, όπως για παράδειγμα το συνεδριακό κέντρο της Λεμεσού, ιατρικά κέντρα και γήπεδα ποδοσφαίρου σε ορεινές κοινότητες και άλλα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Κύπρος έχει το δέκατο μεγαλύτερο εμπορικό στόλο παγκοσμίως και τον τρίτο μεγαλύτερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ η Λεμεσός είναι ένα από τα μεγαλύτερα κέντρα πλοιοδιαχείρισης διεθνώς. Η συνεισφορά της κυπριακής ναυτιλίας στην κυπριακή οικονομία υπολογίζεται στο 7% του ΑΕΠ. Επιπρόσθετα, στην Κύπρο λειτουργούν 145 ναυτιλιακές και ναυτιλιακά συναφείς εταιρείες παγκοσμίως φήμης και δραστηριοποίησης, ελέγχοντας ένα στόλο γύρω στα 2 500 πλοία, ενώ ο τομέας της ναυτιλίας εργοδοτεί γύρω στους 4 500 υπαλλήλους και 55 000 ναυτικούς.

Θα πρέπει η κυπριακή ναυτιλία να ενισχυθεί από το κράτος, να αναδιαρθρωθεί και να αναβαθμισθεί η υφιστάμενη δομή της Ναυτιλιακής Διοίκησης Κύπρου και να προωθηθεί στο εξωτερικό το νέο ναυτιλιακό φορολογικό σύστημα το οποίο θα πρέπει να επεκταθεί σε νέες ναυτιλιακές δραστηριότητες.

Επιπρόσθετα, προκύπτει ανάγκη άμεσης προώθησης νέων συμφωνιών αποφυγής διπλής φορολογίας και υπογραφής συμβάσεων προστασίας επενδύσεων με τρίτες χώρες, επέκταση των σχεδίων νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας με παράλληλη απλοποίηση και απλούστευση των διαδικασιών υποβολής αίτησης.

Τέλος, στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας ως επίσης και της βιομηχανίας απαιτείται η επίσπευση της δημιουργίας του τεχνολογικού πάρκου στο Πεντάκωμο, προώθηση της συνεργασίας του ιδιωτικού τομέα με τα πανεπιστήμια, παραχώρηση κινήτρων για νέες επιχειρήσεις με δραστηριότητα στον τομέα της καινοτομίας, της έρευνας και της ανάπτυξης. Ειδικότερα, αναφορικά με τη καινοτομία και την έρευνα θα πρέπει η κυβέρνηση να αυξήσει τα κονδύλια που παρέχει για τους σκοπούς αυτούς και να αυξήσει τις επενδύσεις μέσω στοχευμένων προγραμμάτων μακροχρόνιας διάρκειας. Έχουμε χιλιάδες νέους επιστήμονες που θα μπορούσαν να εργασθούν σε ερευνητικά προγράμματα, η επιτυχία των οποίων θα απέφερε μεγάλα έσοδα στο κράτος. Θα πρέπει επίσης τα πανεπιστήμιά μας συνεχώς να ψάχνουν για ευρωπαϊκά κονδύλια τα οποία θα επενδυθούν στην έρευνα και στην καινοτομία, να εισάξουμε την οικονομία της γνώσης και της τεχνολογίας στην ανάπτυξη, αξιοποιώντας καινούργια οικονομικά πεδία, όπως το ηλεκτρονικό εμπόριο και οι ψηφιακές τεχνολογίες. Μπορούμε να μετατρέψουμε την πατρίδα μας σε ερευνητικό κέντρο της περιοχής μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για την επανεκκίνηση της οικονομίας χρειάζονται αποφάσεις και έργα κι όχι λόγια και θεωρίες. Είναι πλέον φανερό και σταδιακά γίνεται αποδεκτό από διάφορα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι οι συνταγές λιτότητας μόνο στην οικονομική καταστροφή μπορούν να οδηγήσουν. Η πολιτική της λιτότητας είναι ξεκάθαρο ότι επιφέρει περιορισμό της κίνησης της αγοράς και σοβαρότατο πλήγμα στον τομέα των επιχειρήσεων, ενώ πραγματικά σκοτώνει την ανάπτυξη.

Μόνο η ανάπτυξη θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας, για να μπορέσουν οι χιλιάδες ανέργων συμπατριωτών μας να ξαναδουλέψουν, για να μπορέσουν να ζήσουν τις οικογένειές τους, αλλά και για να μπορέσει το κράτος να έχει ξανά έσοδα και να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του.

Δυστυχώς, δεν είναι ευοίωνες οι προοπτικές για την κυπριακή οικονομία. Τα πράγματα χειροτερεύουν συνεχώς. Κάθε μέρα η ανεργία μεγαλώνει. Η επανεκκίνηση της οικονομίας έχει καταντήσει απλώς ένα σύνθημα, λόγια που ακούμε καθημερινά χωρίς όμως αποτέλεσμα..

Είναι καλό να εξαγγέλλονται μέτρα, φτάνει αυτά να μπορούν να πραγματοποιηθούν, όμως δυστυχώς τα περισσότερα από τα μέτρα που ανακοινώθηκαν λόγω των περιοριστικών μέτρων στις τράπεζες δεν μπορούν να εφαρμοσθούν.

Τούτες τις πολύ δύσκολες ώρες αυτό που ζητά ο λαός μας, αλλά και αυτό που επιβάλλεται είναι ομοψυχία, ενότητα, συναίνεση και συλλογικότητα. Αφού όλοι συμφωνούμε ότι θα πρέπει το συντομότερο να απαλλαγούμε από την τρόικα και το μνημόνιο, ας καθίσουμε σε ένα τραπέζι να μιλήσουμε, να προτείνουμε τρόπους, να συναποφασίσουμε το πώς μπορούμε και πάλι να γυρίσουμε σελίδα, να γίνουμε ξανά αφέντες στον τόπο μας, να κερδίσουμε τη χαμένη μας αξιοπρέπεια. Όλοι μαζί, ο καθένας από τη δική του θέση μπορούμε να βοηθήσουμε τον τόπο και το λαό μας να βγει από αυτό το βάλτο που καθημερινά βυθιζόμαστε όλο και περισσότερο.

Η Κύπρος μάς χρειάζεται όλους και στην προσπάθεια αυτή δεν περισσεύει κανένας. Το χρωστάμε στα παιδιά μας!

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Κώστα.

Παρακαλώ τον κ. Αδάμου να με αντικαταστήσει εδώ, γιατί θα μιλήσω.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τελειώσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν τελειώσαμε!

Ρ. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Εννά μιλήσει ο κ. Φυττής τωρά.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πάντως, ο κ. Μιχαηλίδης έκανε ήδη τοποθέτηση. Είπεν μου ότι η καλύτερη ομιλία ήταν του Κώστα Κώστα! Δεν ξέρω γιατί...

Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

(Γέλια)

Εντυπωσιάσέν μας, έξερν τα όλα!

(Στο σημείο αυτό τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Αδάμος Αδάμου.)

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αναλογιζόμενοι τα τεράστια προβλήματα που προέκυψαν από την κατάρρευση του χρηματοπιστωτικού μας συστήματος και τις αποφάσεις του Ευροgroup, βλέπουμε ότι η οικονομία της Κύπρου έχει περιέλθει σε μια πρωτόγνωρη κατάσταση που προσομοιάζει με αυτή του 1974. Άμεσα χρειάζονται αποφασιστικές ενέργειες και πρωτοβουλίες, ώστε να αναχαιπιστεί η αρνητική εικόνα και να επανέλθουν οι ρυθμοί της κυπριακής οικονομίας σε όσο το δυνατόν ομαλότερες συνθήκες.

Δε θα εξετάσουμε τους λόγους που οδήγησαν την Κύπρο στη νέα μνημονιακή πραγματικότητα και τα όσα συνέβησαν στο Ευροgroup, γιατί δεν έχουμε πρόθεση να επιρρίψουμε ευθύνες αυτή τη στιγμή. Αυτό που προέχει πάνω από όλα είναι η αντιμετώπιση των προβλημάτων με ενότητα και συλλογικότητα. Ως Δημοκρατικό Κόμμα δεν υποστηρίζουμε άμεσα τη ριζική αλλαγή του οικονομικού μας μοντέλου, αλλά αυτό που επιδιώκουμε τώρα είναι τη διόρθωση των όποιων στρεβλώσεων, αλλά και τη βελτίωση των υποδομών, ώστε η Κύπρος να βγει πιο δυνατή από αυτή την κρίση.

Θα μπορούσαμε να κατηγοριοποιήσουμε τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν σε άμεσες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες, και εξηγώ: Είναι επιτακτική ανάγκη στις άμεσες η ταχεία ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζικού συστήματος, καθώς και η άμεση έξοδος από το καθεστώς εξυγίανσης της Τράπεζας Κύπρου. Οι περιορισμοί στη διακίνηση κεφαλαίων είναι ο πιο αποτρεπτικός παράγοντας στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς τόσο στο εσωτερικό όσο και σε επενδύσεις από το εξωτερικό. Παράλληλα, είναι άμεση η ανάγκη για μείωση των επιτοκίων, ώστε να ανασάνει η αγορά και οι πολίτες.

Εδώ θα πρέπει να τονίσουμε την αδήριτη ανάγκη για άμεση αναδιάρθρωση του εποπτικού συστήματος των τραπεζών με έμφαση στους αυστηρότερους ελέγχους λειτουργίας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Σοβαρότατες ζημιές επωμίσθηκε η Κύπρος και από την απόφαση για πώληση των υποκαταστημάτων των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα στην Τράπεζα Πειραιώς. Μια πράξη που θα πρέπει να εξεταστεί κάτω από ποιες συνθήκες και με ποιους όρους έγινε, γεγονός για το οποίο έχουμε ήδη ζητήσει επίσημα εξηγήσεις με επιστολές προς τον Υπουργό Οικονομικών και το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Κατά τη γνώμη μας, χρειάζεται να δοθούν περαιτέρω κίνητρα, ώστε να προσελκύσουμε ξένες επενδύσεις και τραπεζικά ιδρύματα του εξωτερικού που η παρουσία τους στην Κύπρο θα ενισχύσει την εμπιστοσύνη των αγορών από τη μια και από την άλλη θα αιμοδοτήσουν την πραγματική οικονομία.

Παράλληλα, χρειάζεται όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, κυβέρνηση, Βουλή, επιχειρηματικός κόσμος, ακόμα και φίλοι της Κύπρου από το εξωτερικό και την ομογένεια να προχωρήσουν επιθετικά και να διαφωτίσουν σωστά για τις ευοίωνες προοπτικές που παρουσιάζονται για την Κύπρο στο εγγύς μέλλον, αφού και επίσημα πλέον η Κύπρος έχει μπει στον ενεργειακό χάρτη. Τα αποτελέσματα είναι ενθαρρυντικά και ελπιδοφόρα, αφού οι εκτιμήσεις μάς δίνουν τη δυνατότητα μεσοπρόθεσμα για εξαγωγή περίπου πέντε εκατομ. τόνων υδροποιημένου φυσικού αερίου ετησίως από το Οικόπεδο "12", χωρίς να συνυπολογίζονται και τα παράλληλα οφέλη σε μεγάλο αριθμό θέσεων εργασίας. Επίσης, θα συμβάλει στη μείωση του κόστους παραγωγής των επιχειρήσεων, αφού η διοχέτευση φυσικού αερίου θα επιφέρει και τη μείωση του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας και οι κυπριακές επιχειρήσεις θα καταστούν πιο ανταγωνιστικές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για να καταφέρουμε ένα δεύτερο οικονομικό θαύμα, θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα σε όλο το οικονομικό φάσμα. Ένα από τα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε ως πολιτεία είναι τα διαχρονικά προβλήματα που μαστίζουν το δημόσιο τομέα. Είναι γενικά παραδεκτό ότι χρειάζονται δομικές αλλαγές, ώστε να καταστεί πιο ευέλικτος, πιο ανθρώπινος και κυρίως πιο ανταγωνιστικός έναντι άλλων κρατών που επίσης προσελκύουν επενδύσεις. Θα πρέπει όμως πρώτιστα να αρχίσουμε από τον εκμηδενισμό των σπαταλών και των αλόγιστων εξόδων από το κράτος. Δίνουμε τεράστια σημασία στο έργο που καλείται να επιτελέσει η Επίτροπος για τη Μεταρρύθμιση της Δημόσιας Υπηρεσίας, η οποία θα παρουσιάσει το σχέδιο δράσης στις αρχές του ερχόμενου φθινόπωρου.

Επίσης, πιστεύουμε στη διεξαγωγή ενός γόνιμου και δομημένου διαλόγου μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα με συντονισμό και συνεργασία σ' όλα τα επίπεδα. Βασική επιδίωξη θα πρέπει να είναι η προσέλκυση επενδύσεων και η δημιουργία συνθηκών ανάπτυξης το συντομότερο δυνατό. Δημόσιος τομέας και ιδιωτικές επιχειρήσεις επιβάλλεται να ασχοληθούν σοβαρά με τη βελτίωση των δομικών τους αδυναμιών, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αύξηση της παραγωγικότητάς τους, ώστε να ανακτηθεί η ανταγωνιστική ικανότητα της οικονομίας στο σύνολό της. Η μείωση της ανεργίας είναι πρώτιστο καθήκον όλων, κυβέρνησης, Βουλής, εργοδοτών, συντεχνιών, εργοδοτών, εργολάβων και άλλων, καθώς και του απλού εργαζόμενου.

(Στο σημείο αυτό τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης κ. Αδάμο Αδάμου αντικαθιστά στην έδρα η κ. Μαρία Κυριακού.)

Οι σημερινές συνθήκες επιβάλλουν ένα νέο στρατηγικό σχεδιασμό με βάθος. Χρειάζεται η διαμόρφωση και αναδιάρθρωση του οικονομικού μας μοντέλου και ο εμπλουτισμός του με νέους πρωτοποριακούς τομείς, πιο σύγχρονους και καινοτόμους, όπως είναι η οικονομία της γνώσης και της πληροφορίας, η πράσινη οικονομία, η επιστημονική έρευνα κ.λπ., τομείς δηλαδή που θα αξιοποιούν το σημαντικότερο πόρο που διαθέτει ο τόπος, δηλαδή το αξιόλογο έμψυχο, μορφωμένο, εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό μας.

Ένας άλλος τομέας ο οποίος χρειάζεται άμεσα τη στήριξη του κράτους είναι ο οικοδομικός τομέας. Το κράτος σε αυτή την περίπτωση πρέπει να στηρίξει τις ήδη καταπονημένες επιχειρήσεις του κατασκευαστικού τομέα με διάφορα σχέδια για αγορά πρώτης κατοικίας, ευκολίες αποπληρωμής, όπως κάνει και ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης, αλλά και μέσω της παροχής οικονομικών κινήτρων στους πρόσφυγες για αγορά κατοικίας από ιδιώτες σε όσους δικαιούνται και όσους έχουν εγκριθεί, έτσι ώστε να αλλάξει η υφιστάμενη πολιτική με τους προσφυγικούς συνοικισμούς. Η διευκόλυνση αγοράς ή ανέγερσης κατοικίας για τα χαμηλά και μεσαία στρώματα του λαού μας θα βοηθήσει άμεσα την οικονομία μας.

Μετά την καταστροφή του 1974, η κυπριακή οικονομία είχε ως βασικό πυλώνα της οικονομικής της ανάπτυξης τη γεωργία, τη μεταποιητική βιομηχανία και το τουριστικό προϊόν. Είναι σημαντικό να βελτιώσουμε τις υποδομές μας και να αναδείξουμε το τουριστικό προϊόν που προσφέρει ο τόπος μας, έτσι ώστε να προσελκύσουμε μεγαλύτερο αριθμό τουριστών, εφόσον η γεωργία και ο μεταποιητικός τομέας έχουν σε μεγάλο βαθμό υποβαθμιστεί τα τελευταία είκοσι χρόνια.

Χαιρετίζουμε την εξαγγελία της κυβέρνησης για τη δημιουργία καζίνο στην Κύπρο, αφού αυτό θα αποτελέσει ένα ακόμα θετικό βήμα ως προς την προσέλκυση τουριστών. Δεν πρέπει φυσικά να παραγνωρίζουμε τα κοινωνικά προβλήματα τα οποία μπορεί να προκύψουν από τη δημιουργία καζίνο,

λαμβάνοντας όλες τις ενδεικνυόμενες δικλίδες ασφαλείας, ώστε να διασφαλιστεί η ποιότητα του προϊόντος, αλλά και η προστασία του κοινωνικού ιστού.

Είναι αναγκαία επίσης η διεύρυνση του τουριστικού μας μοντέλου, έτσι ώστε να μπορούμε να χρησιμοποιούμε και άλλα χαρακτηριστικά του τόπου μας πέραν του ήλιου και της θάλασσας. Σε αυτό το πλαίσιο πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες μελέτες για αναβάθμιση άλλων μορφών τουρισμού, όπως ο θρησκευτικός, συνεδριακός, αθλητικός, εκπαιδευτικός, ιατρικός κ.λπ. Η αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα του πολιτισμού είναι επίσης αναγκαία για την επίτευξη του στόχου μας. Η περαιτέρω βελτίωση της ναυτιλίας μας επίσης, για την οποία έχουν μιλήσει περισσότερο οι προηγούμενοι συνάδελφοι, θα βοηθήσει στην εργοδότηση αρκετών Κυπρίων, αλλά και οι εμποροπλοίαρχοι θα πρέπει να εργοδοτούν Κύπριους και όχι μόνο αλλοδαπούς.

Η οργανωμένη προώθηση των εγχώριων προϊόντων στην κυπριακή αγορά μπορεί να αποτελέσει ακόμα ένα θετικό βήμα προς την απάμβλυνση των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι κυπριακές επιχειρήσεις, δεδομένου ότι εισάγουμε περισσότερα από όσα παράγουμε. Παράλληλα, ο τομέας της γεωργίας πρέπει να βρίσκεται στις προτεραιότητες στήριξης από το κράτος με την προώθηση, αλλά και εκμετάλλευση των σχετικών ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Παράλληλα, η προώθηση των γεωργικών μας προϊόντων σε τρίτες χώρες και στην Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να γίνεται στοχευμένα με ιδιαίτερη έμφαση στα προϊόντα ονομασίας προέλευσης και γεωγραφικής ένδειξης, όπως είναι για παράδειγμα το χαλούμι και άλλα αγροτικά προϊόντα.

Ο δρόμος προς την έξοδο από τη σημερινή δύσκολη συγκυρία που βρίσκεται ο τόπος μας είναι οπωσδήποτε δύσβατος αλλά όχι αδιάβατος. Με γενναίες αποφάσεις, συλλογικότητα και αποφασιστικότητα μπορούμε να ατενίζουμε το μέλλον με αισιοδοξία. Η επανεκκίνηση της κυπριακής οικονομίας είναι συυφασμένη με το μέλλον μας. Αυτή είναι η επιλογή που έχουμε μπροστά μας και γι' αυτή θα παλέψουμε, μέχρι να πετύχουμε.

Όταν η τουρκική εισβολή, συνάδελφοι, ο εκτοπισμός του ενός τρίτου του πληθυσμού μας, η απώλεια του 70% των πλουτοπαραγωγικών μας πόρων, η αυξημένη τότε ανεργία και όλα τα άλλα κακά δεν έκαμψαν το φρόνημα και τη φιλοτιμία των Κυπρίων, τη φιλοπονία και φιλοτιμία, αλλά με σκληρή εργασία, με πρόγραμμα, με δανειοδότηση, με συντονισμό κατορθώθηκε το οικονομικό θαύμα μεταξύ 1975 και 1990, τότε πρέπει και τώρα να αντισταθούμε στην κρίση και να αγωνιστούμε και με τα λίγα και με τα πολλά που έχουμε, για να τα αυξήσουμε. Είναι η ευημερία της Κύπρου πρώτιστο καθήκον για την επιβίωση του ελληνισμού και του κυπριακού γενικότερα λαού στην Κύπρο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 4 Ιουλίου 2013, στις 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Εγγραφής Αισθητικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2012.
(Αρ. Φακ. 23.01.053.138-2012).
2. Ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.01.054.114-2013).
3. Ο περί των Διαχειριστών Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων Νόμος του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.01.054.116-2013).
4. Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Απαλλαγές που Εφαρμόζονται στις Εισαγωγές από Κράτος Μέλος Προσωπικών Ειδών που Ανήκουν σε Ιδιώτες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.035-2013).
5. Οι περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Κατανάλωσης (Ατέλειες κατά την Εισαγωγή Εμπορευμάτων)

- (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.036-2013).
6. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2013
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.054.041-2013).
  7. Ο περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.054.026-2013).
  8. Ο περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2013.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.054.036-2013).
  9. Ο περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.054.017-2013).
  10. Ο περί της Διαδικασίας Τυποποίησης των Γεωγραφικών Ονομάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.054.057-2013).
  11. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.054.044-2013).
  12. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.01.054.027-2013).
  13. Ο περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οπτικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.054.055-2013).
  14. Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.052.041-2011)
  15. Ο περί Ιατρών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείον Συντάξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.052.040-2011).
  16. Ο περί Εγγραφής Ποδολόγων και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.01.054.120-2013).
  17. Οι περί Καθορισμού Πληρωτέων Δικαιωμάτων για τη χρήση του Κεκλιμένου Ανέλκυσης/Καθέλκυσης Σκαφών στο Αλιευτικό Καταφύγιο Ζυγίου Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.006-2013).
  18. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.
(Πρόταση νόμου).

(Αρ. Φακ. 23.02.054.043-2013).

19. Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2012.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.053.077-2012).
20. Ο περί της Ρύθμισης της Λειτουργίας των Λαϊκών Αγορών Νόμος του 2012.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.053.080-2012).
21. Ο περί Ηπειρωτικής Υφαλοκρηπίδος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.01.054.115-2013).
22. Οι περί Ζωνών Ασφαλείας Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.032-2013).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

«Η ανάγκη προσαγωγής των υπαίτιων της οικονομικής κρίσης ενώπιον της δικαιοσύνης και κατάθεσης στη Βουλή των Αντιπροσώπων του καταλόγου προσώπων που φυγάδευσαν κεφάλαια στο εξωτερικό από τις κυπριακές τράπεζες τον τελευταίο καιρό».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ).

(Αρ. Φακ. 23.05.046.002-2013).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.02 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αδάμου Αδάμος	Μαυρίδης Μάριος
Αντωνίου Αντώνης	Μαυρονικόλα Ρούλα
Γαβριήλ Γιαννάκης	Μέσης Χρίστος
Γεωργίου Γιώργος	Μισός Αριστοτέλης
Δαμιανού Άριστος	Μιχαηλίδης Ανδρέας
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νικολαΐδης Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Νουρής Νίκος
Κατσουρίδης Νίκος	Παπαγεωργίου Πάμπος
Καυκαλιάς Αντρέας	Περδίκης Γιώργος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Προδρόμου Πρόδρομος
Κουλίας Ζαχαρίας	Προκοπίου Γεώργιος
Κουτσού Νίκος	Σαμψών Σωτήρης
Κυπριανού Ανδρέας	Σαρίκας Φειδίας
Κυπριανού Άντρος	Σταυριανός Πανίκκος
Κυριακού Μαρία	Τάσου Γεώργιος
Κωνσταντίνου Κώστας	Τζιοβάνης Χριστάκης

Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Τορναρίτης Νίκος
Κώστα Κώστας	Φυττής Σοφοκλής
Λαμάρης Γιάννος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Μαππουρίδης Ρίκκος	Χατζηγιάννης Κυριάκος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτκές

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ανακοίνωση από τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης κ. Σοφοκλή Φυττή της απόφασης του κ. Νίκου Κουτσού να προσχωρήσει στη Συμμαχία Πολιτών και να εκπροσωπεί το κίνημα στη Βουλή των Αντιπροσώπων.
2. Συζήτηση (Ν. Κωνσταντίνου, Ν. Κατσουρίδης, προεδρεύων, Α. Μιχαηλίδης, Άντρος Κυπριανού) για την καθυστέρηση στην έναρξη της συνεδρίασης της ολομέλειας λόγω της μη έγκαιρης προσέλευσης της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.
3. Εισήγηση του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για αναβολή της πρότασης νόμου «Ο περί Ακινήτων Ενοικιαζομένων για Επαγγελματικούς Σκοπούς (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2013», συζήτηση (Ν. Κατσουρίδης, Φ. Σαρίκας, Γ. Περδίκης, Ν. Κωνσταντίνου, Άντρος Κυπριανού, προεδρεύων, Α. Νεοφύτου, Ν. Τορναρίτης, Ζ. Κουλίας, Γ. Λαμάρης) και απόφαση για αναβολή της.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς Εργοδοτούμενων, Συνταξιούχων και Αυτοτελώς Εργαζομένων του Ιδιωτικού Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για τα νομοσχέδια:
  - α. «Ο περί των Πράξεων Προσώπων που Κατέχουν Εμπιστευτικές Πληροφορίες και των Πράξεων Χειραγώγησης της Αγοράς (Κατάχρηση Αγοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013»,
  - β. «Ο περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013»,
  - γ. «Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγματεύση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013»
 και ψήφισή τους σε νόμους.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών Νόμος του 2013» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί την Άσκηση στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, Διπλωματούχων Μηχανικών, Εγγεγραμμένων στον Κλάδο Αγρονομικής-Τοπογραφικής του ΕΤΕΚ, για Σκοπούς Εγγραφής τους στο Μητρώο Αρμόδιων Χωρομετρών, Κανονισμοί του 2013» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί της Άσκησης στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας Διπλωματούχων Μηχανικών Εγγεγραμμένων στον Κλάδο Αγρονομικής-Τοπογραφικής του ΕΤΕΚ για Σκοπούς Εγγραφής τους στο Μητρώο Αρμόδιων Χωρομετρών Κανονισμοί του 2013».
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Μετονομασίας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Νόμος του 2013» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013» και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013».
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί της Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικοί Όροι) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικοί Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013».
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης-Πλαίσιο για Διασυνοριακή Συνεργασία μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικός) Νόμος του 2013»

- και ψήφισή του σε νόμο.
12. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και συζήτηση (Ν. Κωνσταντίνου, Σ. Σαμψών, Ν. Κατσουρίδης) για την παραπομπή των θεμάτων «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013» και «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013».
  13. Ερωτήσεις βουλευτών:

Αύξηση των καισαρικών τομών στο νοσοκομείο “Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ’” - Συμβολή του δημόσιου και ημιδημόσιου τομέα στο σχέδιο τοποθέτησης νέων ανέργων για απόκτηση εργασιακής πείρας - Αίτημα των κοινοτήτων Αγίας Μαρίνας και Γιαλιάς για δημιουργία παραλίας λουομένων - Αίτημα Γιαλιάς για μεταφορά νερού στην κοινότητα από πηγή της περιοχής - Αίτημα Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς για παραχώρηση κρατικής οικονομικής βοήθειας - Αίτημα Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς για επέκταση της οικιστικής ζώνης - Αίτημα Γιαλιάς για κατασκευή τοίχου αντιστήριξης στον κύριο δρόμο της κοινότητας - Αίτημα Γιαλιάς για δημιουργία κοιμητηρίου - Αίτημα για διαχωρισμό οικοπέδων για προσφυγικές και άπορες οικογένειες στη Γιαλιά - Αίτημα για δημιουργία κοινοτικού πάρκου στη Γιαλιά - Αίτημα για επίστρωση με πρέμιξ του κεντρικού δρόμου στον Πομό - Αίτημα για παραθαλάσσια τοποθέτηση βράχων για προστασία από τη διάβρωση στον Πομό - Αίτημα για κατασκευή πεζοδρομίων στον Πομό - Αίτημα για συντήρηση και εξωραϊσμό σπηλαίου στον Πομό - Αίτημα για κατασκευή κυματοθραυστών για τη δημιουργία παραλίας λουομένων στον Πομό - Αίτημα για απαλλοτρίωση τεμαχίων γης στον Πομό - Αίτημα για καθαρισμό από τα φύκια των παραλιών στον Πομό - Αίτημα για καθαρισμό και εκβάθυνση λιμανιού στον Πομό - Καθυστέρηση στο ξεκαθάρισμα επιταγών ξένων τραπεζών που κατατίθενται σε κυπριακές τράπεζες - Πληροφορίες για μηνιαίο ανατοκισμό των δανείων από τράπεζες - Η λειτουργία της τεχνοκρατικής ομάδας παρακολούθησης της επιβεβαιωτικής γεώτρησης της Noble - Πώληση κουνελιών για εκπαίδευση κυνηγετικών σκύλων - Καταγγελίες για κλείσιμο νηπιαγωγείου στη Σίμου - Αίτημα για προστασία των φυσικών οικοσυστημάτων της κοιλάδας του ποταμού Διαρίζου από την υπερβόσκηση - Αίτημα για διατήρηση της αίθουσας δημιουργικότητας στο Γ΄ Δημοτικό Σχολείο Καϊμακλίου.
  14. Απαντήσεις των υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Δημιουργία δεύτερης στάσης λεωφορείου στην Αξύλου - Μετακίνηση του σκοπευτηρίου από την Αγία Βαρβάρα της επαρχίας Πάφου - Χρηματοδότηση έργων του κοινοτικού συμβουλίου Κόρνου - Το πρόβλημα των ανείσπρακτων εξωδίκων από Τουρκοκυπρίους, τουρίστες και υπηκόους τρίτων χωρών - Η φτώχεια στην Κύπρο και η κρατική στήριξη - Η εφαρμογή της απόφασης για περιορισμούς στο κόστος των υπηρεσιακών ταξιδιών κρατικών αξιωματούχων - Αίτημα για ματαίωση οργάνωσης ευρωπαϊκού εκπαιδευτικού συνεδρίου στα κατεχόμενα - Λειτουργία κρατικής φάρμας αγελάδων - Ανάγκη αποφυγής περιορισμών στην εισαγωγή κινεζικών φωτοβολταϊκών στην Ευρωπαϊκή Ένωση - Ερωτήματα σχετικά με τον ντόπιο και αλλοδαπό οικονομικά ενεργό πληθυσμό της Κύπρου.
  15. Αγορεύσεις (Κ. Χατζηγιάννης, Ν. Νικολαΐδης, Κ. Κώστα, Σ. Φυττής) για το θέμα «Η άμεση ανάγκη για γρήγορη αναζωογόνηση της επιχειρηματικότητας και επανεκκίνηση της κυπριακής οικονομίας: Προβλήματα και προοπτικές μιας νέας πορείας με ένα νέο οικονομικό μοντέλο» και λήξη αυτού.

Τιμή: €3,50